

CHARLES H. SPURGEON

DE ZIELENWINNER

THE SOULWINNER, BRENG LEVEN, DEEL HOOP

WORD EEN ZIELENWINNER!



INHOUD

1. Wat betekent het om zielen te winnen
2. Overtuiging van zonden
3. Vereisten voor zielenwinners - in relatie tot God
4. Een levend geloof
5. Vereisten om zielen te winnen - ten opzichte van de mens
6. Een heilige levenswijze
7. De preken die het beste helpen om mensen tot het geloof te brengen
8. Neem alles weg wat afleidt
9. Hindernissen op ons pad terwijl we ernaar streven zielen voor Christus te winnen
10. Hoe onze mensen aan te moedigen om zielen te winnen
11. Gunstige atmosfeer om zielen te winnen
12. Hoe de doden tot leven te wekken
13. Hoe zielen te winnen voor Christus
14. Wees een voorbeeld
15. Wat het kost om een zielenwinner te zijn

Dit boek is gepubliceerd volgens een plan dat is opgesteld door Charles H. Spurgeon. Het grootste deel van het hier gepubliceerde materiaal had hij al voorbereid; het resterende deel heeft hij na enkele kleine wijzigingen toegevoegd. Spurgeons bedoeling was om de studenten van het Pastors' College een korte reeks lezingen te geven over wat hij 'die meest koninklijke taak' noemde: ZIELEN WINNEN. Nadat deze reeks voltooid was, wilde hij ook zijn eerdere lezingen over hetzelfde onderwerp, bestemd voor andere doelgroepen, bundelen en de complete verzameling uitgeven als leidraad voor iedereen die zielenwinnaar wilde worden. Hij hoopte dat deze verzameling veel meer belijdende christenen zou aanmoedigen om zich in te zetten voor deze werkelijk gezegende dienst aan de Heiland.

De eerste zes hoofdstukken van dit boek zijn gebaseerd op colleges, gevolgd door boodschappen aan zondagsschoolleraren, openluchtpredikers en vrienden die op maandagavond bijeenkwamen voor gebedsbijeenkomsten in de Tabernacle. Het resterende deel van het boek is een compilatie van preken waarin het werk van het winnen van zielen met ernst wordt aanbevolen aan de zorg van iedere gelovige in de Heere Jezus Christus.

Meer dan veertig jaar lang was Spurgeon, door zijn prediking en geschriften, een van de grootste zielenwinners. Door zijn gedrukte woorden blijft hij een katalysator voor de bekering van velen over de hele wereld. Daarom wordt aangenomen dat duizenden zich zullen verheugen over wat hij sprak en schreef over wat hij 'de belangrijkste taak van de christelijke predikant' noemde.

Wat betekent het om een ziel te winnen?

Zielen winnen is de belangrijkste taak van de christelijke predikant. Het zou zelfs het hoogste streven van elke ware gelovige moeten zijn. Laten wij mensen beschouwen als dienaren van Christus en rentmeesters van de geheimenissen van God. Zoals er staat geschreven: 'Laat ieder mens ons zó beschouwen, namelijk als dienaren van Christus en beheerders van de geheimenissen van God.'

En verder wordt van de beheerders verlangd dat zij betrouwbaar blijken te zijn.' (1 Korinthe 4:1-2)

Laten wij allen met Simon Petrus zeggen: 'Simon Petrus zei tegen hen: Ik ga vissen.' (Johannes 21:3)

En laten wij met Paulus als doel hebben: 'Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden.' (1 Korinthe 9:22,)

Hoofdstuk 1

WAT BETEKENT HET OM ZIELEN TE WINNEN

We beginnen onze overdenking van dit onderwerp met de vraag: wat betekent het om een ziel te winnen? Deze vraag kunnen we het beste beantwoorden door eerst te zeggen wat het niet is. Zielen winnen betekent niet dat we leden van andere kerken weghalen, alleen maar om hen onze eigen gewoonten aan te leren, zoals bij de uitspraak van 'Shibboleth' (Richteren 12:4-6). Zielen winnen is zielen tot Christus brengen, niet mensen tot onze eigen gemeente bekeren.

Schapendieven buiten de kerk handelen niet als broeders. Over hen zal ik niets zeggen, behalve dat zij geen broeders zijn en voor hun eigen Meester moeten staan of vallen. Het is een teken van groot gebrek aan voortreffelijkheid om ons eigen huis op te bouwen met de ruïnes van de huizen van onze buren. Wij geven er de voorkeur aan zelf te bouwen.

Ik hoop dat wij allemaal de ruimhartige geest van Dr. Chalmers kunnen navolgen, die, toen hem werd verteld dat een bepaalde inspanning niet gunstig was voor de Vrije Kerk van Schotland, maar wel voor het algemene geestelijke welzijn, antwoordde: 'Wat is de Vrije Kerk in vergelijking met het christelijke welzijn van het Schotse volk?'

Wat is een kerk eigenlijk? Of wat zijn alle kerken samen als louter organisaties, als ze in strijd zijn met het morele en geestelijke welzijn van het volk? Of als ze het Koninkrijk van Christus in de weg staan? Omdat God mensen zegent via de kerken, willen we dat ze bloeien, maar niet alleen omwille van de kerken zelf.

Helaas speelt eigenbelang soms een rol in ons verlangen om het aantal leden te vergroten. Moge genade ons hiervan verlossen. De groei van Gods Koninkrijk moet belangrijker zijn dan de groei van een bepaalde groep. Het zou een grote winst lijken om iemand van de ene richting naar de andere te krijgen, maar ons verlangen moet zijn dat alle geestelijke leer op het vaste fundament van de waarheid wordt gebouwd en niet op het zand van de verbeelding. Ons uiteindelijke doel is niet het veranderen van meningen, maar de wedergeboorte van het hart. Wij verlangen ernaar mensen tot Christus te brengen en niet tot onze eigen bijzondere opvattingen over het christendom. Onze eerste zorg moet zijn dat de schapen worden verzameld bij de grote Herder. Daarna is er genoeg tijd om hen te leren binnen onze eigen kudde. Bekeerlingen maken is een taak die past bij Farizeeën, maar mensen tot God brengen is het eervolle doel van dienaren van Christus. 'Red anderen echter met vrees, en ruk hen uit het vuur. U moet ook het onderkleed haten dat door het vlees bevlekt is.' (Judas 1:23)

Verder menen wij niet dat het winnen van zielen wordt bereikt door haastig meer namen op onze ledenlijst te zetten, alleen om aan het eind van het jaar een mooie groei te kunnen laten zien. Dat is gemakkelijk te doen, maar niet meer waard dan het papier waarop de namen staan. Toch doen sommigen er alles aan om zo'n resultaat te bereiken. Maar als zulke tactieken het begin en het einde zijn van het werk van een predikant, zal het resultaat bedroevend zijn.

Laten we er zeker naar streven ware bekeerlingen in de kerk te brengen, want het is ons werk om hen te leren alles te onderhouden wat Christus heeft geboden. Dit moet echter gebeuren om ware discipelen te maken, niet alleen mensen die zich christen noemen. Als we hier niet zorgvuldig in zijn, kunnen we

meer kwaad dan goed doen. De Kerk is het lichaam van Christus, en het binnenhalen van onbekeerde personen verzwakt en onteert haar.

Wat in cijfers een winst lijkt, kan vanuit Gods oogpunt een verlies zijn. Statistieken zijn op zichzelf niet verkeerd, zolang ze eerlijk worden gebruikt. Ze kunnen ons bewust maken van nood en ons aansporen tot gebed. Maar alle haast om leden te winnen is schadelijk, zowel voor de kerk als voor de vermeende bekeerlingen. Ik herinner me een aantal jonge mannen die veelbelovend waren. In plaats van hun harten te onderzoeken, werden zij door de predikant overgehaald om een belijdenis te doen, zonder tijd voor bezinning. Het resultaat was dat zij verder van God af kwamen te staan dan wanneer zij waren gewaarschuwd dat zij niet tot God waren bekeerd. Toch staan hun namen op de ledenlijst.

Het brengt schade toe aan iemand die tot het aantal gelovigen wordt gerekend, zonder dat er reden is om te geloven dat hij werkelijk wedergeboren is. Sommige van de grootste zondaars die ik ken, waren ooit lid van een kerk, maar werden door ongepaste druk tot een belijdenis gebracht. Denk niet dat het winnen van zielen verzekerd is door het aantal dopen of de groei van de kerk. Wat betekenen zulke verslagen? 'Gisteravond werden veertien zielen overtuigd, vijftien gerechtvaardigd en acht volledig geheiligd.' Zulke opschepperij en het snel certificeren van wat een leven lang getoetst moet worden, moeten we vermijden. Hoop op het beste, maar wees nuchter in je enthousiasme.

Zielen winnen is niet alleen maar opwinding veroorzaken. Opwinding zal elke grote beweging vergezellen, maar we moeten ons afvragen of de beweging oprecht is. 'Of welke vrouw, die tien penningen heeft en één penning verliest, steekt niet een lamp aan en veegt het huis en zoekt zorgvuldig, totdat zij die vindt?' (Lukas 15:8) Streef niet naar sensatie en effect. Tranen, snikken, drukte en verwarring kunnen voorkomen, maar plan ze niet. Vaak verdwijnen bekeerlingen die in opwinding zijn geboren, zodra de opwinding voorbij is. Geef mij godsvrucht die bloeit op Golgotha in plaats van op de Vesuvius. 'Want ik

getuig van hen dat zij ijver voor God hebben, maar niet met het juiste inzicht.'
(Romeinen 10:2)

Wat is het werkelijk winnen van een ziel voor God? Dit gebeurt door middel van onderwijs, zodat iemand de waarheid van God leert kennen. 'Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen. Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen die zich verzetten. Misschien geeft God hun eens bekering, zodat zij tot erkenning van de waarheid komen.' (2 Timoteüs 2:24-25)

Onderwijs in het Evangelie is het begin van alle werk aan de geest van de mens. 'Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen' (Mattheüs 28:19-20)

Het Evangelie is goed nieuws. 'Neig uw oor en kom tot Mij, hoor, en uw ziel zal leven.' (Jesaja 55:3) Wij zijn gezonden om het Evangelie te verkondigen aan alle schepselen, en dat kan niet zonder de grote waarheden te onderwijzen die door God zelf zijn geopenbaard. Het Evangelie is een openbaring van feiten en waarheden die kennis en geloof vereisen. 'bezieling zonder kennis is niet goed.' (Spreuken 19:2) Onze verantwoordelijkheid is mensen de waarheid te brengen, zodat zij die kunnen kennen, geloven en de kracht ervan kunnen ervaren.

Wij moeten mensen niet proberen te redden door onze eigen inspanningen, maar in de kracht van de Heilige Geest. 'En geloof niet dat het toegestaan is om de leerstellingen van het Evangelie buiten beschouwing te laten wanneer je naar opwekkingsbijeenkomsten of speciale evangelisatiebijeenkomsten gaat.' Juist dan moeten we de leerstellingen van de genade verkondigen.

Onderwijs de leer van het Evangelie duidelijk, liefdevol en eenvoudig, vooral die waarheden die praktisch zijn voor de toestand van de mens en de genade van

God. Sommige denken dat een predikant bij onbekeerden leerstellige onderwerpen moet vermijden, maar dat is een misvatting. Wij moeten de waarheid spreken tot Gods volk én tot zondaars. Laat ons mensen vertellen dat alleen Goddelijke genade hen kan bevrijden uit hun vijandschap tegen God.

'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie de schaapskooi niet door de deur binnengaat, maar van elders naar binnen klimt, die is een dief en een rover.' (Johannes 10:1,)

'Zij allen zijn afgedwaald, tezamen zijn zij verdorven; er is niemand die goeddoet, zelfs niet één' (Psalm 14:3).

Als zij gered moeten worden, dan is dat door genade en alleen door genade. Het is de taak van de prediker om zondaars te vernederen, zodat zij hun volkomen hulpeloosheid inzien en opzien naar Hem die alleen kan redden.

Een ziel proberen te winnen voor Christus door die ziel onwetend te houden van welke waarheid dan ook, is in strijd met het werk van de Heilige Geest. Pogingen om mensen te redden met absurde of zinloze praat, ideeën, opwinding of retorische kunstjes, zijn even dwaas als hopen een engel te vangen met lijm, of een ster te lokken met muziek. De beste aantrekkingskracht is het Evangelie in zijn zuiverheid. Het wapen waarmee de Heere mensen overwint, is de waarheid zoals die in Jezus is. Het Evangelie heeft in elke situatie dezelfde kracht – het is een pijl die het hardste hart kan doorboren, en een balsem die de dodelijkste wond kan genezen. Predik het Evangelie, en niets anders. Vertrouw volledig op het oude Evangelie. Je hebt geen andere netten nodig wanneer je op mensen vist. De netten die je Meester je gegeven heeft, zijn sterk genoeg voor de grote vissen en fijn genoeg om de kleine vissen binnen te houden. Gebruik deze netten en geen andere, en je hoeft niet bang te zijn dat Zijn Woord niet in vervulling zal gaan: 'En Hij zei tegen hen: Kom achter Mij aan, en Ik zal u vissers van mensen maken.' (Mattheüs 4:19)

Ten tweede is het, om een ziel te winnen, niet alleen nodig om onze toehoorder te onderwijzen en hem de waarheid te laten kennen, maar ook om hem zo te raken dat hij die waarheid gaat voelen. Een bediening die zich uitsluitend richt op

het intellect en de emoties buiten beschouwing laat, is een gebrekkige bediening. 'De benen van een kreupele zijn ongelijk', zegt Salomo, 'en zo is het ook met sommige bedieningen: ze hinken voort met een lang leerstellig been, maar het emotionele been is zeer kort.'

'Zoals de benen van een verlamde slap neerhangen, zo is een spreekwoord in de mond van dwazen.' (Spreuken 26:7)

Het is verschrikkelijk als iemand zo leerstellig en rationeel is dat hij koel kan spreken over het lot van de goddelozen, zonder enige pijn in zijn hart bij de gedachte aan de ondergang van miljoenen mensen. Dat is afschuwelijk. Ik huiver als ik de verschrikkingen van de Heere hoor verkondigen door mannen wier harde uiterlijk, scherpe toon en gevoelloze geest een soort leerstellige droogte verraden. Alle menselijkheid lijkt uit hen verdwenen. Wie zelf geen gevoel heeft, weet ook niemand te raken. Mensen luisteren, terwijl hij droge, levenloze waarheden opdreunt, tot ze hem waarderen om zijn degelijkheid—gegrond in de waarheid—en zelf net zo degelijk worden, en net zo droog. En, ik moet eraan toevoegen: net zo diep in slaap. Hun leven bestaat uit het opsporen van ketterijen en het beschuldigen van oprechte mensen om een enkel woord. Moge het ons nooit overkomen dat we in deze geest worden ondergedompeld.

Wat ik ook geloof of niet geloof, het gebod om mijn naaste lief te hebben als mijzelf blijft altijd op mij rusten: 'En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze' (Markus 12:31). God verhoede dat welke overtuiging of mening dan ook mijn ziel zo zou verkleinen of mijn hart zo zou verharderen dat ik deze wet van de liefde vergeet. De liefde tot God komt op de eerste plaats, maar dat doet niets af aan de plicht om ook de mens lief te hebben. Sterker nog, het eerste gebod omvat het tweede. We zoeken de bekering van onze naaste omdat we van hem houden. We spreken hem liefdevol aan en delen het Evangelie van Gods liefde, omdat ons hart verlangt naar zijn eeuwige welzijn.

Een zondaar heeft een hart én een hoofd – gevoelens én gedachten. We moeten beide aanspreken. Een zondaar zal nooit tot bekering komen als zijn emoties niet geraakt worden. Tenzij hij verdriet voelt over zijn zonde, en tenzij hij enige vreugde ervaart bij het ontvangen van het Woord, is er weinig hoop voor hem. De waarheid moet doordringen tot in de ziel en haar kleuren met haar eigen glans. Het Woord moet als een krachtige wind door het hele hart waaien en de hele mens in beweging brengen, zoals een rijp korenveld golft in de zomerbries. Religie zonder emotie is religie zonder leven.

Toch moeten we wel nadenken over hoe deze emoties worden opgewekt. Speel niet met de geest door gevoelens op te wekken die niet geestelijk zijn. Sommige predikanten brengen in hun preken graag onderwerpen ter sprake als begrafenissen en stervende kinderen. Ze brengen mensen aan het huilen door puur natuurlijke ontroering. Dat kan misschien leiden tot iets beters, maar op zichzelf: wat is de waarde ervan? Wat is het nut van het oprakelen van het verdriet van een moeder of het leed van een weduwe? Ik geloof niet dat onze barmhartige Heere ons heeft gezonden om mensen te laten wenen om hun overleden dierbaren door hun graven opnieuw te openen en oude smarten op te rakelen. Waarom zou Hij?

Natuurlijk kun je het sterfbed van een gelovige of een stervende zondaar gebruiken als bewijs van verzoening met God door het geloof in het ene geval, en van gewetensangst in het andere. Maar het is door de feiten zelf, niet door de illustratie, dat er goed uit voortkomt.

Op zichzelf heeft natuurlijk verdriet geen nut. Het leidt af van belangrijkere zaken en is een te hoge prijs om te vragen van gevoelige harten, tenzij we het kunnen terugbetalen door blijvende geestelijke indrukken te planten op de basis van natuurlijke genegenheid. 'Wat een prachtige preek, vol ontroerende momenten,' zei iemand na het horen ervan. Maar wat is het praktische resultaat van die droefheid?

Een jonge predikant merkte eens op: 'Was je niet diep onder de indruk van zo'n grote menigte die in tranen uitbarstte?'

'Zeker,' antwoordde zijn nuchtere vriend, 'maar toen ik erover nadacht, viel het me nog meer op dat ze waarschijnlijk nog harder zouden hebben gehuild bij een toneelstuk.' Precies dat bedoel ik. Het huilen in beide gevallen kan even onbeduidend en nutteloos zijn. Ik zag eens een meisje op een stoomboot dat een boek las. Ze hilde alsof haar hart brak. Maar toen ik naar de titel keek, zag ik dat het slechts een van die goedkope, sentimentele romans was die onze stationswinkels vullen. Haar tranen waren volstrekt verspilde moeite, en dat geldt net zo goed voor tranen die voortkomen uit preekverhalen en beelden van sterfbedden.

Als onze toehoorders huilen over hun zonden, omdat Jezus hun tranen tot stromen laat vloeien, is dat iets heel anders. Maar als hun verdriet slechts een natuurlijke reactie is en geen geestelijke, wat is dan het nut van het opwekken van zulke emoties? Vreugde opwekken kan waardevol zijn, maar als het om verdriet gaat, is er al genoeg ellende in de wereld. Waarom zouden we dan nog extra leed veroorzaken?

Wat geeft je het recht om de wereld rond te gaan en iedereen te prikken met je scherpe scalpel, alleen maar om je chirurgische vaardigheden te tonen? Een echte arts maakt alleen incisies om te genezen. En een wijze predikant wekt slechts pijnlijke emoties op in de harten van mensen met het duidelijke doel hun ziel te zegenen. Jij en ik moeten blijven richten op het hart van mensen tot het gebroken is. Vervolgens moeten we Christus, de Gekruisigde, blijven prediken tot hun hart zich aan Hem toevertrouwt. Is dat eenmaal gebeurd, dan moeten we het Evangelie blijven verkondigen tot hun hele wezen zich onderwerpt aan het Evangelie van Christus.

Zelfs bij deze eerste stappen van zielen winnen, heb je de Heilige Geest nodig die met je werkt en door je heen werkt. Die noodzaak wordt nog duidelijker wanneer

we een stap verder gaan en spreken over de wedergeboorte zelf, waarin de Heilige Geest op een goddelijke wijze werkt.

Ik heb al gezegd dat zowel onderwijs als gevoel nodig zijn om zielen te winnen, maar zij zijn slechts middelen tot het uiteindelijke doel. Er moet een veel groter werk worden verricht voordat een mens gered wordt. Er moet een wonder van goddelijke genade aan de ziel worden voltrokken, een werk dat veel verder gaat dan wat een mens vermag. Hoe graag we ook mensen voor Jezus willen winnen, de waarheid blijft: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien.' (Johannes 3:3)

De Heilige Geest moet juist die delen van het denken vernieuwen die gericht zijn op prestatie, succes en uiteindelijk doel. Zonder de Heilige Geest kunnen zulke verlangens nooit tot eeuwig geluk leiden. Mensen moeten tot nieuw leven worden gewekt en nieuwe schepselen worden in Christus Jezus: 'Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.' (2 Korinthe 5:17) Dezelfde kracht die opstanding en schepping bewerkt, moet ook dit nieuwe leven tot stand brengen, want niets minder kan aan de nood voldoen: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien.' Mensen moeten opnieuw geboren worden, van boven. Op het eerste gezicht lijkt dit menselijke activiteit volledig uit te sluiten, maar als we de Schrift lezen, vinden we daar geen enkele rechtvaardiging voor. Integendeel, de Schrift laat juist het tegenovergestelde zien.

In de Bijbel zien we dat de Heere alles in allen is, maar nergens wordt gesuggereerd dat we Zijn gebruik van gewillige dienaren moeten negeren. De majesteit en kracht van de Heere komen juist schitterend tot uiting, omdat Hij op verschillende manieren en door verschillende middelen werkt. Hij is zo groot dat Hij niet schroomt eer te geven aan de mensen die Hij voor een bijzonder doel inzet, door over hen te spreken in eervolle termen en hen grote invloed toe te schrijven.

Het is triest, maar het is mogelijk om te weinig te spreken over de Heilige Geest. Sterker nog, ik vrees dat dit een van de grote zonden van deze tijd is. Toch verheerlijkt het onfeilbare Woord, dat altijd de waarheid in balans houdt, de Heilige Geest, zonder de mensen door wie Hij werkt te kleineren. God acht Zijn eigen eer niet zo onzeker dat die alleen behouden kan blijven door de menselijke dienaar te bekritisieren.

Twee passages uit de brieven van Paulus hebben mij vaak verbaasd. In deze passages vergelijkt Paulus zichzelf, als het gaat om de wedergeboorte, zowel met een vader als met een moeder. Over een bekeerling zegt hij: 'die ik in mijn gevangenschap heb verwekt.' (Filemon 1:10) En over een hele gemeente: 'Mijn lieve kinderen, van wie ik opnieuw weeën doorsta totdat Christus gestalte in u krijgt.' (Galaten 4:19) Dit gaat veel verder dan de meeste hedendaagse orthodoxie toestaat, en toch is het taalgebruik dat door de Geest van God Zelf is ingegeven. Daarom mag het niet bekritiseerd worden. God schenkt zulke geheimzinnige kracht aan de middelen die Hij verordonneert, dat wij genoemd worden: 'Gods medearbeiders.' (1 Korinthe 3:9) Dit is direct de bron van onze verantwoordelijkheid en de basis van onze hoop.

Wedergeboorte werkt een verandering in de hele natuur van de mens. Voor zover wij kunnen beoordelen, ligt de kern ervan in het planten en scheppen van een nieuw wezen binnen de mens. De Heilige Geest schept in ons een nieuwe, hemelse en onsterfelijke natuur, die in de Schrift de geest wordt genoemd, ter onderscheiding van de ziel.

Onze visie op wedergeboorte is dat de mens, in zijn gevallen staat, alleen bestaat uit lichaam en ziel, en dat er bij wedergeboorte een nieuwe, hogere natuur in hem wordt geschapen – de geest – die een vonk is van het eeuwige vuur van Gods leven en liefde. Deze daalt neer in het hart, blijft daar wonen, en maakt de ontvanger deelgenoot van de Goddelijke natuur. Vanaf dat moment bestaat de mens uit drie delen: lichaam, ziel en geest. De geest is de leidende kracht van deze drie.

Een voorbeeld hiervan vinden we in dat gedenkwaardige hoofdstuk over de opstanding. In 1 Korinthe 15 wordt dit onderscheid duidelijk gemaakt, en het is nog steeds te zien in onze Bijbelvertalingen als je de tijd neemt om naar het origineel te kijken:

'Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid, en er wordt een geestelijk lichaam opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam. Zo staat er ook geschreven: De eerste mens, Adam, is geworden tot een levend wezen; de laatste Adam tot een levendmakende Geest. Het geestelijke is echter niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna komt het geestelijke.' (1 Korinthe 15:44-46)

We beginnen allemaal in de natuurlijke of ziels-toestand, zoals de eerste Adam, en door wedergeboorte komen we in een nieuwe staat terecht. Dan worden we bezitters van de levendmakende Geest. Zonder deze Geest kan niemand het Koninkrijk van de hemel zien of binnengaan:

'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan.' (Johannes 3:5)

Daarom moet het onze vurige wens zijn dat de Heilige Geest onze toehoorders bezoekt en hen herschept – dat Hij neerdaalt op deze dorre doodsbeenderen en eeuwig leven blaast in hen die dood zijn door de zonde.

Totdat dit gebeurt, kunnen zij de waarheid niet ontvangen. 'Maar de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem, en hij kan ze niet leren kennen, omdat ze geestelijk beoordeeld worden.' (1 Korinthe 2:14)

'Omdat de gezindheid van het vlees vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet.' (Romeinen 8:7)

Er moet door Gods almacht een nieuw, hemels denken worden geschapen, anders blijft de mens in de dood. Je ziet: we staan voor een machtige taak, een werk dat we uit onszelf volstrekt niet aankunnen. Geen enkele dienaar van Christus kan een ziel redden, en zelfs als we allemaal samen zouden werken, zouden we het niet voor elkaar krijgen. Het is zelfs onmogelijk voor alle heiligen

op aarde of in de hemel om wedergeboorte in één mens te bewerken. Het hele werk van zielen redden is vanuit onszelf gezien volkomen zinloos, tenzij we onszelf zien als instrumenten van de Heilige Geest, vervuld met Zijn kracht.

Aan de andere kant zijn de wonderen van wedergeboorte die onze bediening begeleiden, het beste bewijs en zegel van onze goddelijke roeping:

'Als ik voor anderen geen apostel ben, ben ik het toch zeker voor u; want u bent het zegel van mijn apostelschap in de Heere.' (1 Korinthe 9:2)

Waar de apostelen konden wijzen op de wonderen van Christus, en op de wonderen die zij in Zijn naam deden, mogen wij wijzen op de wonderen van de Heilige Geest, die net zo Goddelijk en werkelijk zijn als die van onze Heere Zelf. Deze wonderen zijn de schepping van een nieuw leven in het menselijke hart, in het diepst van hun wezen, waardoor het hele bestaan van ieder die de Geest ontvangt totaal verandert.

Hoofdstuk 2

OVERTUIGING VAN ZONDE

Aangezien dit door God verwekte geestelijke leven in de mens een mysterie is dat ons verstand te boven gaat, wil ik me richten op de meer praktische gevolgen van de wedergeboorte. Als we stilstaan bij de tekenen die deze wonderlijke wedergeboorte vergezellen en volgen, dan zijn dit de dingen waar we naar moeten uitzien. Allereerst wordt de wedergeboorte zichtbaar in overtuiging van zonde. Wij geloven dat dit een onmiskenbaar kenmerk is van het werk van de Geest.

Een van de eerste uitwerkingen van het nieuwe leven, zodra het het hart binnenkomt, is een diepe innerlijke pijn over de zonde. Tegenwoordig horen we echter vaak van mensen die genezen worden voordat ze gewond zijn geraakt, en die tot zekerheid van rechtvaardiging komen zonder ooit hun veroordeling te hebben betreurd.

Wij staan zeer sceptisch tegenover het nut van zulke genezingen en opvattingen over rechtvaardiging, omdat deze methode niet in overeenstemming is met de waarheid. God kleedt mensen nooit voordat Hij hen eerst heeft ontkleed, en Hij maakt hen niet levend door het evangelie voordat zij eerst door de wet zijn gedood.

Wanneer je mensen ontmoet bij wie geen spoor van overtuiging van zonde te vinden is, kun je er zeker van zijn dat zij niet door de Heilige Geest zijn geleid.

Want:

'En als Die gekomen is, zal Hij de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel.' (Johannes 16:8)

Wanneer de Geest van de Heere over ons blaast, doet Hij alle menselijke glorie verwelken als een bloem in het gras. Dan openbaart Hij een hogere en blijvende heerlijkheid. Wees niet verbaasd als je merkt dat deze overtuiging van zonde soms zeer scherp en verontrustend is. Aan de andere kant, veroordeel hen niet bij wie het minder intens is, want zolang de zonde wordt betreurd, beleden, verlaten en gehaat, zie je het bewijs van de vrucht van de Geest.

Veel van de angst en het ongeloof die soms met deze overtuiging gepaard gaan, komen niet van de Geest van God, maar zijn het werk van Satan of van onze eigen verdorven natuur. Toch moet er een ware en diepe overtuiging van zonde zijn. Dit is waar de prediker zich op moet richten, want als dit ontbreekt, heeft de wedergeboorte niet plaatsgevonden.

Eenvoudig geloof in Jezus

Het is evenzeer waar dat bekering te herkennen is aan het tonen van een eenvoudig geloof in Jezus Christus. Je hebt mij daarover niet nodig, want je bent hiervan al ten volle overtuigd. Geloof is het middelpunt van het doel waar u op mikt. Het bewijs dat een ziel voor Jezus is gewonnen, wordt pas zichtbaar wanneer iemand tot het einde van zichzelf en zijn eigen verdiensten is gekomen, en zich tot Christus heeft gewend. Het is van groot belang dat dit geloof zich

volledig op Christus richt voor de gehele zaligheid, en niet slechts voor een deel ervan. Sommigen denken dat de Heere Jezus er is om hen te vergeven van hun vroegere zonden, maar zij kunnen Hem niet vertrouwen om hen in de toekomst te bewaren voor ondergang.

Zij vertrouwen Hem voor het verleden, maar niet voor de toekomst. Maar het werk van Christus wordt in de Schrift nooit in delen gesplitst: of Hij droeg al onze zonden, of geen.

'Daarom kan Hij ook volkomen zalig maken wie door Hem tot God gaan, omdat Hij altijd leeft om voor hen te pleiten.' (Hebreeë 7:25, HSV)

Hij redt ons óf voorgoed, óf helemaal niet. Zijn dood kan nooit worden herhaald, en dus moet die verzoening hebben gebracht voor zowel de zonden uit het verleden als die uit de toekomst van de gelovige. Anders zijn zij verloren, want er kan geen verdere verzoening zijn terwijl toekomstige zonden zeker begaan zullen worden. Geprezen zij Zijn Naam:

'En door Hem wordt aan ieder die gelooft, vergeving van zonden verkondigd, en van alles waarvan u door de wet van Mozes niet gerechtvaardigd kon worden, wordt ieder die gelooft door Hem gerechtvaardigd.' (Handelingen 13:39)

Zaligheid uit genade is eeuwige zaligheid. Zondaars moeten hun ziel voor eeuwig toevertrouwen aan Christus. Hoe zouden zij anders gered kunnen worden?

Helaas leren sommigen dat gelovigen slechts gedeeltelijk gered zijn, en dat zij hun uiteindelijke redding moeten aanvullen met hun eigen inspanningen. Is dat het evangelie? Nee.

Waar geloof vertrouwt op een volkomen Christus voor de gehele zaligheid. Is het dan verwonderlijk dat veel bekeerlingen afvallen, als zij nooit geleerd hebben om Jezus te vertrouwen voor eeuwige redding, maar slechts voor tijdelijke bekering? Een gebrekkige voorstelling van Christus leidt tot een gebrekkig geloof. Als dat geloof dan in zijn zwakheid faalt, wie is daar dan verantwoordelijk voor?

'Toen raakte Hij hun ogen aan en zei: Het zal u gaan naar uw geloof.' (Mattheüs 9:29)

Zowel de prediker als degene die slechts gedeeltelijk gelooft, dragen de schuld wanneer hun gebrekkig vertrouwen bezwijkt. Ik benadruk dit, omdat een halfwettische manier van geloven zo vaak voorkomt en zo verkeerd is.

Wij moeten de bevende zondaar aansporen om volledig en uitsluitend op de Heere Jezus te vertrouwen, voor altijd, anders laten we hem denken dat hij in de Geest moet beginnen en in het vlees volmaakt moet worden. Met andere woorden: hij wandelt vol vertrouwen in het geloof met betrekking tot het verleden, maar voor de toekomst vertrouwt hij op zijn eigen werken. Dit gebrekkige geloof is fataal. Waar geloof in Jezus ontvangt het eeuwige leven en ziet de volmaakte zaligheid in Hem, van wie één offer het volk van God voor altijd geheiligd heeft:

'Want wat Hij gestorven is, is Hij voor de zonde gestorven, eens en voor altijd; en wat Hij leeft, leeft Hij voor God.' (Romeinen 6:10)

Het besef dat men in Christus Jezus volledig gered is, is niet, zoals sommigen denken, de bron van vleselijke zekerheid en de vijand van heilige ijver.

Integendeel, het tegenovergestelde is waar. Verlost van de angst die het eigen behoud belangrijker maakt dan de redding van het eigen ik, en geïnspireerd door heilige dankbaarheid jegens zijn Verlosser, wordt de wedergeboren mens in staat gesteld tot ware morele goedheid en vervuld met enthousiasme voor Gods eer. Zolang iemand heeft van onzekerheid, richt hij zijn gedachten vooral op zichzelf. Maar wie stevig staat op de Rots der eeuwen, heeft tijd en hart om het nieuwe lied te zingen dat de Heere in zijn mond heeft gelegd. Dan is zijn morele redding compleet, want het eigen ik is niet langer de heer van zijn bestaan. Wees niet tevreden of gerust voordat je in je bekeerlingen duidelijk bewijs ziet van een eenvoudig, oprecht en vast geloof in de Heere Jezus.

Werkelijke bekering van zonde

Naast een onverdeeld geloof in Jezus Christus is er ook sprake van ware bekering van zonde. Bekering is een ouderwets woord dat door moderne opwekkingspredikers weinig wordt gebruikt. 'Och,' zei een predikant eens tegen

mij, 'het betekent alleen maar een verandering van denken.' Dat werd als een diepzinnige opmerking beschouwd.

Alleen een verandering van denken? Maar wat een verandering! Ware bekering is een verandering van denken over alles. In plaats van te zeggen: 'Het is slechts een verandering van denken,' lijkt het juister te zeggen dat het een grote en diepe verandering is – zelfs een verandering van het denken zelf. Maar wat het Griekse woord ook letterlijk mag betekenen, bekering is geen kleinigheid. Je vindt geen betere omschrijving dan die uit het kinderliedje: Bekering is het verlaten van de zonden die we liefhadden en laten zien dat we er echt om treuren, door ze niet langer te doen.

Ware bekering gaat altijd gepaard met een besef van zonde, zoals we eerder bespraken onder het onderwerp overtuiging. Dit besef van zonde wordt ook vergezeld door verdriet over de zonde, een heilige droefheid om het begaan ervan, en een haat tegen de zonde, wat bewijst dat haar heerschappij is gebroken. Dit omvat ook een daadwerkelijke afkeer van de zonde, wat laat zien dat het leven binnenin de ziel het leven aan de buitenkant aanstuurt. Waar geloof en ware bekering zijn als een tweeling; het is zinloos te proberen te zeggen welke er het eerst komt. Zoals alle spaken van een wiel tegelijk in beweging komen wanneer het wiel draait, zo worden alle genadegaven geactiveerd wanneer de wedergeboorte door de Heilige Geest wordt gewerkt. Toch moet er bekering zijn. Geen enkele zondaar kijkt met droge ogen of een hard hart naar de Heiland.

Richt je daarom op het breken van het hart, op het brengen van veroordeling tot het geweten, en het losweken van het denken van de zonde. Wees niet tevreden voordat het hele denken diepgaand en wezenlijk veranderd is ten opzichte van zonde.

Een waarachtige levensverandering

Een ander bewijs dat een ziel voor Christus gewonnen is, is een daadwerkelijke verandering van leven. Als iemand niet anders leeft dan voorheen, zowel thuis als

daarbuiten, dan moet zijn bekering zelf beleden worden, want zijn bekering is een verzinzel. Niet alleen daden en woorden moeten veranderen, maar ook de geest en het karakter. 'Maar,' zegt iemand, 'genade wordt vaak geënt op een jonge boom die als onderstam wordt gebruikt.

Dat weet ik, maar wat is de vrucht van het enten? De vrucht zal zijn zoals de ent en niet de aard van de oorspronkelijke stam aannemen.

Een ander zegt: 'Maar ik heb een vreselijk temperament, en soms overvalt het me ineens. Mijn woede-uitbarsting is snel weer voorbij, en ik heb er daarna veel spijt van. Hoewel ik mezelf niet kan beheersen, ben ik er toch zeker van dat ik een christen ben.'

Niet zo snel, mijn vriend, want ik ben er juist zeker van van niet. Wat heb je aan een opvliegend karakter dat snel afkoelt, als je in die paar momenten iedereen om je heen brandwonden bezorgt? Als iemand mij in woede steekt, helpt het mijn wond niet te zien dat hij spijt heeft van zijn razernij. Een opvliegend karakter moet overwonnen worden: 'Laat af van de toorn en verlaat de grimmigheid, wees niet jaloers, want dat leidt slechts tot kwaad. Want wie kwaad doen, zullen uitgeroeid worden, maar wie de HEERE verwachten, die zullen de aarde bezitten.' (Psalm 37:8-9)

De hele mens moet vernieuwd worden, anders is zijn bekering twijfelachtig. Als zielenwinners mogen we geen afgezwakte norm van heiligheid voorhouden en zeggen: 'Het is goed als je dat niveau haalt.' De Schrift zegt: 'Wie de zonde doet, is uit de duivel.' (1 Johannes 3:8)

Blijven onder de macht van een bekende zonde is het kenmerk van een dienstknecht van de zonde: 'U bent immers slaven van wie u gehoorzaamt.' (Romeinen 6:16)

De opschepperij van iemand die nog van enige overtreding houdt, is zinloos. Hij mag voelen en geloven wat hij wil, maar het gif zit nog in hem. Zolang één zonde heerst in zijn hart en leven, is hij nog in de banden der ongerechtigheid. Ware wedergeboorte plant een haat tegen alle kwaad. Waar zelfs maar één zonde

gekoesterd wordt, is het getuigenis van het bewijs dodelijk voor de hoop die op waarheid is gebaseerd. Eén gif is genoeg om het leven te vernietigen. Er moet harmonie zijn tussen het leven en de belijdenis.

Een christen belijdt de zonde af te zweren. Doet hij dat niet, dan is zijn naam een leugen. Een dronkaard kwam eens naar Rowland Hill en zei: 'Ik ben één van uw bekeerlingen, meneer Hill.'

'Ik vermoed van wel,' antwoordde de wijze prediker, 'maar u bent er niet één van de Heere, anders zou u niet dronken zijn.' Zo moeten wij al ons werk praktisch toetsen.

Bij bekeerlingen moeten we ook echt gebed zien, want gebed is de levensadem van godsvrucht. Als er geen gebed is, kun je er zeker van zijn dat de ziel dood is. Ik bedoel niet dat we mensen moeten aansporen te bidden alsof dat de grote evangelieplicht is en de enige weg tot zaligheid. Onze hoofdboodschap is: 'Geloof in de Heere Jezus Christus.' (Handelingen 16:31)

Het is gemakkelijk om het gebed te veel nadruk te geven en het tot een soort werk te maken waardoor mensen zouden moeten leven. Ik vertrouw erop dat je dat zorgvuldig zult vermijden.

Geloof is de grote evangelische genade, maar we mogen niet vergeten dat waar geloof altijd bidt. Als iemand beweert te geloven in de Heere Jezus en niet dagelijks tot de Heere roept, mogen we niet geloven in zijn geloof of bekering. Het bewijs dat de Heilige Geest aan Ananias gaf van Paulus' bekering was niet: "Zie, hij spreekt luid over zijn vreugde en gevoelens," maar: 'Zie, hij bidt.' (Handelingen 9:11)

En dat gebed was een ernstig, gebroken en smekend gebed. O, dat we dit zekere bewijs mogen zien bij allen die zeggen onze bekeerlingen te zijn.

Bereidheid om de Heere te gehoorzamen

Er moet ook een bereidheid zijn om de Heere in al Zijn geboden te gehoorzamen. Het is beschamend als iemand instemt met het discipelschap, maar vervolgens weigert de wil van zijn Heer te leren op bepaalde punten, of zelfs durft ongehoorzaam te zijn als die wil bekend is. Hoe kan iemand een discipel van Christus zijn als hij openlijk in ongehoorzaamheid leeft?

Als de bekeerde duidelijk en bewust verklaart dat hij de wil van zijn Heer kent, maar niet van plan is eraan te gehoorzamen, moet je zijn brutaliteit niet goedpraten. Integendeel, het is je plicht hem duidelijk te maken dat hij niet gered is. Heeft de Heere niet gezegd: 'En wie zijn kruis niet op zich neemt en Mij navolgt, is Mij niet waardig.' (Mattheüs 10:38)

Vergissingen over wat de wil van de Heere is, moeten liefdevol worden gecorrigeerd, maar opzettelijke ongehoorzaamheid is ernstig en het tolereren ervan zou verraad zijn aan Hem die ons zendt. Jezus moet worden aangenomen als Koning én als Priester. Waar hierover enige aarzeling bestaat, is het fundament van godsvrucht nog niet gelegd.

Geloof moet de wil van zijn Schepper gehoorzamen, net zoals men vertrouwt op Zijn genade. Een vergevingsgezinde God blijft ijverig voor Zijn eigen heiligheid.

Je ziet, de tekenen die bewijzen dat een ziel gewonnen is, zijn allerminst onbeduidend, en het werk dat gedaan moet worden voordat deze tekenen zichtbaar worden, is niet lichtvaardig. Een zielenwinner kan niets zonder God. Hij moet zichzelf werpen op de Onzichtbare, anders wordt hij een lachertje voor de duivel. Want de duivel lacht om iedereen die denkt dat hij de menselijke natuur met woorden en redeneringen kan overwinnen. Voor allen die hopen hierin te slagen door eigen kracht, wijzen we op de woorden van de Heer tot Job:

*'Kunt u de Leviathan met een vishaak trekken,
of zijn tong met een touw neerdrukken?
Kunt u een riet door zijn neus steken,
of met een doorn zijn kaak doorboren?*

*Zal hij u talrijke smeekbeden doen?
Zal hij zachte dingen tegen u spreken?
Zal hij een verbond met u sluiten?*

*Kunt u hem aannemen als een eeuwige slaaf?
Kunt u met hem spelen als met een vogeltje?
Of hem vastbinden voor uw meisjes?
Kunnen de handelaars hem verkopen?
Kunnen zij hem verdelen onder de kooplieden?*

*Kunt u zijn huid volsteken met speren,
of zijn kop met een visharpoen?
Leg uw hand maar eens op hem;
denk aan de strijd, doe het niet meer.*

*Zie, de hoop hem te overheersen, zal een leugen blijken;
reeds bij zijn aanblik wordt men neergeworpen.'* (Job 40:20-28)

Afhankelijkheid van God is onze kracht en onze vreugde. In dat vertrouwen mogen we eropuit trekken om zielen voor Hem te winnen.

Tijdens onze bediening zullen we op het gebied van zielen winnen ook vaak teleurstellingen meemaken. In de loop van mijn eigen bediening dacht ik menigmaal een vogel gevangen te hebben, en zelfs zout op zijn staart te hebben gestrooid, maar toch zag ik hem uiteindelijk weer wegvliegen. Eén man, laten we hem Tom Onverschillig noemen, was de schrik van het dorp waar hij woonde. Verschillende brandstichtingen in de omgeving werden door de meeste mensen aan hem toegeschreven. Soms was hij wel twee of drie weken achter elkaar dronken, en in die periodes tierde en raasde hij als een waanzinnige. Die man kwam naar mij luisteren. Ik zal nooit vergeten wat voor opschudding het veroorzaakte toen hij de kleine kapel binnenkwam. Hij zat daar en werd op slag verliefd op mij. Ik denk dat dat de enige bekering was die hij heeft meegemaakt, maar hij beweerde dat hij tot geloof was gekomen. Het leek erop dat hij echt

berouw had gehad. Uiterlijk veranderde hij behoorlijk: hij stopte met drinken en vloeken, en in veel opzichten werd hij een voorbeeldig mens. Ik herinner me dat ik hem een keer een trekschuit zag voorttrekken, met misschien wel honderd mensen aan boord, op weg naar een plek waar ik zou preken. Hij genoot zichtbaar van het werk, zingend en vrolijk als ieder ander.

Als iemand een kwaad woord sprak over de Heere of Zijn dienaar, aarzelde hij geen moment om diegene tegen de grond te slaan. Toch vreesde ik, voordat ik het district verliet, dat er geen echt werk van genade in hem was. Hij bleef een wild type. Ik hoorde zelfs dat hij eens een vogel had gevangen, geplukt en rauw in het veld had opgegeten. Dat is niet het gedrag van een christen, noch van iemand met een goede reputatie. Toen ik later naar hem informeerde, hoorde ik helaas niets goeds. De geest die hem uiterlijk op het rechte pad hield, was verdwenen, en hij werd erger dan ooit tevoren, als dat al mogelijk was. Hij was in elk geval niet verbeterd en was op geen enkele manier meer te bereiken. Het punt is dat mijn werk bij hem de vuurproef niet heeft doorstaan. Je ziet: zodra degene die invloed op hem had (ikzelf) weg was, kon hij zelfs gewone verleidingen niet weerstaan.

Wanneer je uit het dorp of de stad vertrekt waar je gepreekt hebt, is het heel goed mogelijk dat sommigen die aanvankelijk goed leken te lopen, weer terugvallen in hun oude gewoonten. Ze hebben een zwak voor jou, en jouw woorden hebben een soort betoverende invloed op hen, maar als jij weg bent, 'keert de hond terug naar zijn eigen braaksel en de gewassen zeug naar het wentelen in het slijk.' (2 Petrus 2:22) Wees daarom niet te haastig met het tellen van deze zogenaamde bekeerlingen. Neem ze niet te snel op in de gemeente en wees niet te trots op hun enthousiasme, als dat niet gepaard gaat met een zekere mate van zachtheid en bewogenheid die laat zien dat de Heilige Geest werkelijk in hen gewerkt heeft.

Ik herinner me een ander geval van een heel ander soort. Laten we haar Juffrouw Maria Oppervlakkig noemen, want zij was een jonge vrouw die nooit gezegend

was met veel verstand. Ze woonde in hetzelfde huis als enkele christelijke jonge vrouwen en beweerde tot geloof te zijn gekomen. Wanneer ik met haar sprak, had ze op alles het juiste antwoord. Ik overwoog zelfs haar aan te bevelen bij de gemeente, maar het leek verstandig haar eerst een tijdje op proef te laten gaan. Na verloop van tijd verliet ze het gezelschap van de christelijke vrouwen en ging ze naar een plek waar ze geen geloofsgenoten om zich heen had. Ik heb daarna nooit meer iets van haar gehoord, behalve dat ze al haar tijd besteedde aan haar uiterlijk, zich zo mooi mogelijk kleepte en haar best deed om in goede kringen te verkeren. Zij is een voorbeeld van mensen die weinig innerlijke inhoud hebben. Als Gods genade het lege hart niet vult, keren ze al snel terug naar de wereld.

Ook heb ik velen gekend zoals een jonge man die ik Karel Slim zal noemen, buitengewoon handige jongens in alles, ook in het veinzen van godsdienstigheid. Ze baden vlot, probeerden te preken en deden dat nog goed ook. Wat ze ook deden, het ging hen gemakkelijk af. Wees niet te snel om zulke mensen in de gemeente op te nemen. Ze hebben nooit vernedering vanwege de zonde gekend, geen gebrokenheid van hart, en geen besef van goddelijke genade. Ze roepen: 'Alles is volmaakt en prachtig!' en gaan hun gang. Je zult merken dat ze je nooit iets teruggeven voor je moeite en inspanning.

Deze slimme types kunnen de taal van Gods volk net zo goed spreken als de beste heiligen. Ze praten zelfs over hun twijfels en angsten en kunnen in vijf minuten een diepe emotie opwekken. Maar ze zijn net iets te slim en kunnen veel kwaad doen als ze eenmaal in de gemeente zijn. Wees daarom waakzaam en houd ze buiten de gemeente als het enigszins kan.

Ik herinner me nog een andere man, die zeer vroom sprak; ik zal hem Jan Mooiprater noemen. O, wat kon hij de huichelaar uithangen. Hij mengde zich onder onze jonge mannen en leidde hen in allerlei zonden en ongerechtigheid, en toch kwam hij bij mij langs voor een half uur geestelijk gesprek. Een verachtelijke schurk die openlijk in zonde leefde, terwijl hij tegelijkertijd graag het avondmaal wilde gebruiken, zich bij onze samenkomsten wilde voegen en graag

een leidende rol in elk goed werk wilde spelen. Let goed op veranderingen. Dit soort sluwe types komen naar je toe met geld in hun hand, als de vis van Petrus met het zilver in zijn bek, en ze lijken zo behulpzaam in het werk. Ze spreken zacht en zijn zulke keurige heren. Ja, ik geloof dat Judas precies zo'n man was, zeer bedreven in het misleiden van zijn omgeving.

We moeten ervoor waken dat we dit soort mensen niet in de gemeente toelaten als we het kunnen voorkomen. Aan het einde van een dienst kun je denken: 'Wat een geweldige vangst!' Wacht nog even. Gedenk de woorden van onze Heiland: 'Het Koninkrijk der hemelen is ook gelijk aan een net, uitgeworpen in de zee, dat allerlei soorten vissen bijeenbrengt.' (Mattheüs 13:47) Tel je vissen niet voordat ze gebakken zijn, en reken je bekeerlingen niet voordat je ze hebt getest en beproefd. Dit proces maakt je werk misschien wat langzamer, maar het zal zeker zijn. Doe je werk zorgvuldig en goed, zodat degenen die na jou komen niet hoeven te zeggen dat het voor hen veel meer moeite kostte om de gemeente te zuiveren van mensen die er nooit in hadden mogen zijn, dan het jou kostte om ze toe te laten.

Als God je in staat stelt om op één dag drieduizend stenen in Zijn geestelijke tempel te bouwen, doe het dan gerust. Maar tot nu toe is Petrus de enige metselaar die dat ooit is gelukt. Ga niet de houten muur schilderen zodat hij op echt steen lijkt, maar zorg ervoor dat al je bouwwerk echt, degelijk en waarachtig is, want alleen dat soort werk is de moeite waard. Laat al je werk voor God zijn zoals dat van de apostel Paulus: 'Overeenkomstig de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop. Ieder dient er echter op toe te zien hoe hij daarop bouwt. Want niemand kan een ander fundament leggen dan wat gelegd is, dat is Jezus Christus. Of nu iemand op dit fundament bouwt met goud, zilver, edelstenen, hout, hooi of stro, ieders werk zal openbaar worden. De dag zal het namelijk duidelijk maken, omdat die in vuur verschijnt. En hoe ieders werk is, zal het vuur beproeven. Als iemands werk dat hij op het fundament gebouwd heeft, standhoudt, zal hij loon ontvangen. Als iemands werk verbrandt, zal hij schade

lijden. Hijzelf echter zal behouden worden, maar wel zo: als door vuur heen.' (1 Korinthe 3:10-15)

Hoofdstuk 3

VEREISTEN VOOR ZIELENWINNERS - IN RELATIE TOT GOD

Je belangrijkste taak is het winnen van zielen. Net zoals een hoefsmid alles moet weten over paarden en het maken van hoefijzers, zo moeten wij alles weten over zielen en hoe we ze voor God kunnen winnen. In dit hoofdstuk behandel ik een deel van het onderwerp kwalificaties, waarbij ik begin met de kwalificaties die op God gericht zijn. Ik wil dit onderwerp praktisch benaderen en je uitnodigen zelf te overwegen welke kwalificaties dit zouden kunnen zijn. Welke eigenschappen zou God bijvoorbeeld van nature zoeken in Zijn dienaren? Welke kwalificaties zou Hij goedkeuren en het meest waarschijnlijk gebruiken?

Iedere vakman gebruikt, als hij wijs is, het gereedschap dat het beste past bij het doel dat hij voor ogen heeft. Sommige kunstenaars kunnen alleen spelen op hun eigen viool, of schilderen met hun favoriete penseel en palet. Zo houdt de grote God, de machtigste van alle arbeiders, er bij het winnen van zielen van om Zijn eigen, bijzondere gereedschap te gebruiken. In de oorspronkelijke schepping gebruikte Hij alleen Zijn eigen instrumenten, want 'Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er' (Psalm 33:9). Ook in de nieuwe schepping blijft het krachtige Woord het effectieve middel. God spreekt door de bediening van Zijn dienaren. Daarom moeten zij geschikte trompetten zijn waardoor Hij kan spreken, en geschikte instrumenten die Hij kan gebruiken om Zijn Woord over te brengen aan de oren en harten van mensen.

Beoordeel op basis hiervan of God jou zal gebruiken. Stel jezelf in Zijn plaats en bedenk wat voor soort mensen jij zou kiezen als je in de positie van de Allerhoogste God zou zijn.

Heiligheid van karakter

Ik ben er van overtuigd dat je allereerst zult zeggen dat iemand die zielen wil winnen, heiligheid van karakter moet bezitten. Het is opvallend hoe weinig mensen die proberen te prediken, hier werkelijk bij stilstaan. Als zij dit wel deden, zou het hen direct duidelijk worden dat de Eeuwige nooit vuile werktuigen gebruikt, dat de zeer Heilige Jehova alleen heilige instrumenten kiest om Zijn werk te volbrengen. Geen wijs man giet zijn wijn in vuile flessen. Geen liefdevolle en wijze ouder zou zijn kinderen naar een immorele voorstelling of film sturen. Op dezelfde manier zal God niet werken met instrumenten die Zijn eigen karakter compromitteren.

Stel jezelf voor dat het algemeen bekend zou zijn dat God mensen gebruikt, zolang ze maar slim zijn, ongeacht hun karakter en gedrag. Stel dat het duidelijk was dat men het werk van God net zo goed kon doen door gemene of oneerlijke trucs te gebruiken om de waarheid te verdoezelen als door eerlijkheid en oprechtheid. Welke mens met morele overtuigingen zou zich niet schamen voor zo'n situatie? Maar zo is het niet. Velen zeggen tegenwoordig dat het theater een geweldige school voor moraal is. Dat moet dan een vreemde school zijn, waar de leraren hun eigen lessen niet leren. In Gods school moeten de leraren meesters zijn in de kunst van de heiligheid.

Wanneer wij met onze lippen het ene leren en met ons leven het andere, zullen degenen die naar ons luisteren zeggen: 'Geneesheer, genees uzelf. U zegt: 'Bekeer u'. Waar is uw bekering? U zegt: 'Dien God en wees gehoorzaam aan Zijn wil.' Dient u Hem? Bent u gehoorzaam aan Zijn wil?'

Een onheilige bediening zou een schande zijn voor God: 'Weest rein, gij die de vaten van de HEERE draagt' (Jesaja 52:11). Het zou door de wereld met minachting worden bespot. God zal zelfs door een dwaas spreken, als die een heilig man is. Natuurlijk bedoel ik niet dat God mensen kiest die dwaas zijn om Zijn dienaren te zijn. Maar als iemand werkelijk heilig leeft, dan is hij, zelfs met maar weinig talent, een geschikter instrument in Gods hand dan iemand die veel bekwaamheid heeft,

maar niet gehoorzaam is aan Gods wil en niet rein en zuiver is in de ogen van de almachtige God.

Ik dring er bij je op aan om het grootste belang te hechten aan je persoonlijke heiligheid. Leef voor God. Doet je dat niet, dan zal de Heere niet met je zijn. Hij zal van je zeggen wat Hij van de valse profeten van vroeger zei: 'Ik heb hen niet gezonden, noch heb Ik hun geboden, noch heb Ik tot hen gesproken; zij profeteren u valse visioenen, waarzeggerij, ijdelheid en het bedrog van hun hart' (Jeremia 14:14).

Je kunt prachtige preken houden, maar als je zelf niet heilig leeft, zullen er geen zielen gered worden. Vaak zul je niet beseffen dat jouw gebrek aan heiligheid de reden is voor het uitblijven van succes. In plaats daarvan zul je de mensen de schuld geven, of de tijd waarin je leeft – alles behalve jezelf. Dit is de kern van het probleem. Ik ken mannen met aanzienlijke gaven en ijver, die jaar na jaar doorgaan zonder enige groei in hun gemeenten. De oorzaak is dat zij niet leven voor God zoals het hoort.

Soms ligt het probleem in het gezin van de predikant. Zijn zonen en dochters zijn opstandig tegen God. Slecht taalgebruik wordt zelfs onder zijn eigen kinderen toegestaan, en zijn berispingen zijn niet meer dan de kalme vraag van Eli aan zijn goddeloze zonen:

'Waarom doet u zulke dingen?' (1 Samuël 2:23).

Soms is de predikant wereldsgezind, uit op vooruitgang en winst, en verwaarloost hij zijn werk. Dit alles is niet in overeenstemming met Gods gedachten, Hij zal zo iemand niet zegenen.

Toen ik luisterde naar de heer George Müller, toen hij in Mentone predikte, was zijn toespraak eenvoudig, zoals een leraar die tot een zondagsschoolklas spreekt. Toch heb ik nooit een preek gehoord die mij meer goed deed of mijn ziel zo rijkelijk voedde. Het was George Müller zelf die het zo waardevol maakte. In zekere zin was George Müller er niet bij, want hij predikte niet zichzelf, maar

Christus Jezus, de Heere. Hij was er alleen als getuige van de waarheid. Maar hij getuigde op zo'n manier dat je niet anders kon zeggen: 'Deze man predikt niet alleen wat hij gelooft, maar ook wat hij leeft.'

In elk woord dat hij sprak, klonk zijn geloofsleven door, en raakte zowel het oor als het hart. Ik luisterde met veel genoegen, hoewel er in de hele preek geen spoor van dwingende argumenten of iets nieuws te vinden was. Heiligheid was het leven van de prediker. Geloof me, als God ons wil zegenen, moet onze kracht juist daarin liggen.

Deze heiligheid moet zichtbaar zijn in onze gemeenschap met God. Als iemand zijn eigen boodschap brengt, zal die niet meer kracht hebben dan zijn eigen karakter eraan geeft. Maar als hij de boodschap van zijn Meester brengt, die hij uit de mond van zijn Meester heeft gehoord, is dat iets heel anders. Als hij iets van de Geest van de Meester heeft ontvangen, als hij de uitdrukking op het gezicht van zijn Meester en de toon van Zijn stem kan weergeven, dan is dat van een geheel andere orde.

Lees McCheyne's Memoir. Ik kan geen boek aanbevelen dat meer nut heeft. Het biedt misschien geen nieuwe of verrassende inzichten, maar terwijl je het leest, zul je er zeker baat bij hebben. Want je wordt je ervan bewust dat het het levensverhaal is van een man die met God wandelde.

Moody zou nooit zo vrijmoedig hebben gesproken als hij niet een leven van gemeenschap met de Vader en met Zijn Zoon, Jezus Christus, had geleid. De grootste kracht van de preek ligt in wat eraan voorafgaat. Je moet jezelf op de hele dienst voorbereiden door persoonlijke omgang met God en met oprechte heiligheid van karakter.

Een hoog niveau van geestelijk leven

Het is overduidelijk dat iemand die zielen wil winnen, een hoog niveau van geestelijk leven nodig heeft. Ons werk hier op aarde, onder Gods leiding, is immers om leven door te geven aan anderen. Daarbij mogen we het voorbeeld

volgen van Elisa, die zich uitstreckte over het dode kind en het weer tot leven bracht. De staf van de profeet was niet voldoende, omdat er geen leven in zat (2 Koningen 4:29). Leven kan alleen worden doorgegeven door een levend instrument; wie leven wil overbrengen, moet daar zelf overvloedig van bezitten.

Denk aan de woorden van Christus: 'Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien' (Johannes 7:38). Dat levende water is de Heilige Geest. Zodra Hij woont in een levend kind van God, stroomt het levende water uit het diepst van zijn wezen als een fontein of rivier, zodat anderen kunnen komen en delen in de genadige invloed van de Geest. Ik geloof niet dat iemand die dit leest, een dode predikant zou willen zijn. God gebruikt geen dode instrumenten om levende wonderen te verrichten. Hij heeft levende mensen nodig – mensen die werkelijk voluit leven: 'Zoals de levende Vader Mij gezonden heeft en Ik leef door de Vader, zo zal ook hij die Mij eet, leven door Mij' (Johannes 6:57).

Toch zijn er velen die wel leven, maar niet volledig levend zijn.

Ik herinner me een schilderij dat de opstanding van de heiligen uitbeelde. Het was een van de vreemdste schilderijen die ik ooit heb gezien. De kunstenaar probeerde het moment vast te leggen waarop het werk van de wedergeboorte nog maar half was voltooid. Op het schilderij waren sommige mensen slechts tot hun middel levend, anderen hadden maar één arm levend, en weer anderen slechts een deel van hun hoofd. Wanneer iemand werkelijk wedergeboren is, leeft hij volledig. Maar in onze tijd lijkt deze voorstelling soms werkelijkheid te worden. Er zijn mensen die maar half leven: ze hebben een mond die spreekt, maar hun hart leeft niet. Anderen hebben een levend hart, maar hun verstand is niet vernieuwd. Weer anderen hebben een scherp oog voor wat er gebeurt, maar hun hart blijft koud. Zulke mensen kunnen goed beschrijven wat ze waarnemen, maar er ontbreekt de warmte van liefde in hun woorden.

Sommige predikanten lijken voor de helft engel en voor de andere helft – laten we zeggen – maden te zijn. Het is een scherp contrast, maar helaas komt het

vaak voor. Zulke predikanten preken indrukwekkend, en als je naar hen luistert, denk je: 'Dat is een goed mens,' omdat je hun oprechtheid voelt. Hoor je dat zo'n predikant ergens op bezoek gaat, dan wil je er ook heen, in de hoop nog meer van die vriendelijke woorden te horen die hij op de preekstoel spreekt. Maar als je daar bent, zie je soms iets heel anders gebeuren. In plaats van vriendelijke woorden, komen er maden uit zijn mond. Wat op de preekstoel als een engel leek, blijkt in het dagelijks leven een worm te zijn.

Hoewel dit vaak voorkomt, zou het nooit zo mogen zijn. Als we ware getuigen van God willen zijn, moeten we volledig engel zijn en geen worm. 'Weest dan volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is' (Mattheüs 5:48). Moge God ons verlossen uit deze toestand van halfdood. Mogen we volledig levend zijn, van de kruin van ons hoofd tot de zolen van onze voeten.

Ik ken predikanten die zo leven. Je kunt niet met hen in contact komen zonder de kracht van het geestelijke leven in hen te voelen. Dat merk je niet alleen als ze over geloof praten, maar ook als ze het hebben over gewone, alledaagse dingen. Zelfs dan straalt er iets van hen uit dat je laat zien dat ze helemaal voor God leven. Zulke mensen zal God gebruiken om Zijn leven met anderen te delen.

Een man met een nederige geest

Stel dat je jezelf even in de plaats van God zou kunnen verplaatsen. Wat zou je dan doen? Zou je iemand uitkiezen die weinig van zichzelf denkt, een man met een nederige geest? En wat zou je doen met een zeer trotse man? Zou je hem als jouw dienaar willen gebruiken?

Het is duidelijk dat de grote God een voorkeur heeft voor mensen die nederig zijn. Want zo zegt de Hoge, Die in de eeuwigheid woont, Wiens Naam heilig is: 'Ik woon in de hoge hemel en in het heilige, en bij de verbrijzelde en nederige van geest, om levend te maken de geest van de nederigen, en om levend te maken het hart van de verbrijzelden.' (Jesaja 57:15). God verafschuwt de hoogmoedigen,

en wanneer Hij mensen ziet die zichzelf belangrijker achten dan anderen, gaat Hij aan hen voorbij.

Maar wanneer Hij iemand vindt met een nederig hart, heeft Hij er behagen in om die persoon te verheffen, want Hij schept vreugde in nederigheid onder Zijn dienaren. Het is een droevig gezicht om een trotse predikant te zien, want weinig dingen geven de duivel meer vreugde dan dat. Wanneer de duivel zo iemand tegenkomt, zegt hij: 'Hier is iets wat mij vreugde schenkt. Alles is voorbereid. Het zal niet lang duren voordat er een grote val komt.'

Sommige dienaren laten hun trots zelfs blijken in hun manier van preken. Je vergeet nooit hoe zij hun tekst presenteren: 'Ik ben het: wees niet bang' (Johannes 6:20). Anderen tonen het in hun kleding, in de overdreven ijdelheid van hun uiterlijk, of in hun grove taalgebruik. Op die manier vergroten ze steeds de fouten van anderen en benadrukken ze hun eigen vermeende superioriteit.

Er zijn twee soorten trotse mensen, en het is moeilijk te zeggen welke van de twee het ergst is. Ten eerste zijn er mensen die zo vol zijn van zichzelf dat ze voortdurend over zichzelf praten en anderen uitnodigen om hen te prijzen, hen op de schouder te kloppen en hun ego te strelen. Ze zijn volledig in beslag genomen door hun eigen kleine zelf en lopen rond met een trotse houding, terwijl ze eigenlijk zeggen: 'Prijs me, alstublieft, prijs me, ik wil het,' zoals een kind dat door de kamer loopt en vraagt: 'Zie je mijn nieuwe jurk? Is hij niet mooi?' Je hebt vast wel eens zulke mensen ontmoet die zichzelf enorm belangrijk vinden. Ik heb er velen gekend.

Het andere soort trots is daarvoor veel te opgeblazen. Het geeft nergens om, en veracht mensen zelfs zozeer dat het zich niet eens wil verlagen om hun lof te ontvangen. Deze trots is zo extreem tevreden met zichzelf, dat het zich niet druk maakt over wat anderen van hem denken. Soms denk ik wel eens dat dit, geestelijk gezien, het gevaarlijkste soort trots is, al oogt het misschien het meest respectabel. Er zit zelfs iets nobels in om te trots te zijn om trots te zijn.

Daartegenover staat die andere arme ziel die denkt: 'Ach, alle lof is iets waard.' Hij zet zijn valstrikken uit om zelfs de kleinste stukjes lof te vangen, zodat hij die kan verzamelen en er als het ware zijn ontbijt van maakt. Zijn honger naar waardering lijkt onverzadigbaar.

Broeders, doe beide soorten trots weg. Of je nu te maken hebt met de dwergachtige trots of de reusachtige trots – beide zijn een gruwel in de ogen van de Heere. Vergeet nooit dat je discipelen bent van Hem die zei: 'Ik ben zachtmoedig en nederig van hart' (Mattheüs 11:29).

Nederigheid betekent niet dat je jezelf als waardeloos moet beschouwen. Als iemand een lage dunk van zichzelf heeft, kan het heel goed zijn dat hij daarin gelijk heeft. Ik heb mensen gekend die, naar eigen zeggen, heel weinig van zichzelf dachten. Ze hadden zo'n lage dunk van hun eigen kunnen, dat ze toegaven geen enkele onafhankelijkheid of vindingrijkheid te bezitten. Daardoor durfden ze zich nooit aan iets goeds te wagen.

Ik heb geweldige, nederige mensen gekend die altijd geneigd waren om voor zichzelf de makkelijkste weg te kiezen. Daarmee bedoel ik dat ze zo nederig waren, dat ze niets durfden te doen wat hun reputatie zou kunnen schaden, en dat noemden ze dan nederigheid. In mijn ogen zou 'zondige liefde voor gemak' een betere naam zijn voor hun houding. Ware nederigheid betekent dat je eerlijk en rechtvaardig over jezelf denkt.

Als het gaat om het winnen van zielen, zorgt echte nederigheid ervoor dat je beseft dat je uit jezelf niets bent. Wanneer God je dan succes geeft in je werk, zul je vanzelf alle eer aan Hem geven, omdat jij daar zelf geen enkele verdienste aan hebt. Heb je geen succes, dan brengt nederigheid je ertoe om je eigen dwaasheid en zwakheid de schuld te geven, niet Gods soevereiniteit. Waarom zou God zegen geven en jou vervolgens met de eer laten strijken? De eer voor de redding van zielen komt Hem en Hem alleen toe. Waarom zou je die proberen te stelen?

Toch zijn er velen die proberen deze eer voor zichzelf op te eisen, bijvoorbeeld door te zeggen: 'Toen ik op die en die plaats predikte, kwamen er na afloop van de dienst vijftien mensen naar me toe om me te bedanken voor de preek die ik had gehouden.' Jij en je zogenaamd gezegende preek mogen wat mij betreft vergeten worden. Ik had het nog scherper kunnen zeggen, want het is verwerpelijk als je eer opeist die alleen aan God toekomt.

Denk aan het verhaal van de jonge prins die de kamer binnenkwam waar hij dacht dat zijn stervende vader lag te slapen, en de kroon van de koning op zijn hoofd zette om te zien hoe die hem stond. De koning, die hem in werkelijkheid gadesloeg, zei: 'Wacht even, mijn zoon, wacht tot ik dood ben.'

Als je ooit de neiging voelt om de kroon van glorie op je eigen hoofd te zetten, stel je dan voor dat je God hoort zeggen: 'Wacht tot Ik dood ben, voordat je Mijn kroon opzet.' Aangezien dat moment nooit zal komen, kun je de kroon beter met rust laten en hem laten dragen door Degene aan wie hij rechtmatig toekomt. Ons lied moet altijd zijn: 'Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef eer, om Uw goedertierenheid, om Uw waarheid' (Psalm 115:1).

Sommige mannen die nooit nederig zijn geweest, zijn uit de bediening gezet, want de Heere zal geen gebruik maken van mensen die niet bereid zijn alle eer aan Hem te geven. Nederigheid is een van de belangrijkste eigenschappen om bruikbaar te zijn voor God. Velen zijn overgeslagen op de lijst van bruikbare mensen, omdat ze in de val van de duivel zijn gelopen en hoogmoedig zijn geworden.

Misschien denk je als arme student dat je niet snel in deze zonde zult vervallen, maar het tegendeel is waar. Bij sommige studenten is het gevaar zelfs nog groter, juist omdat ze, als God hen zegent en een prominente positie geeft, in hoogmoed kunnen vallen.

Zie je, iemand die zijn hele leven in een voorname omgeving is opgegroeid, merkt niet zo'n groot verschil als hij een positie bereikt die anderen als een enorme

promotie zien. Maar bij bepaalde mannen, die ik bij naam zou kunnen noemen, is er een grote fout gemaakt. Zodra ze tot geloof kwamen, werden ze uit hun oude omgeving gehaald en als populaire predikers voor het publiek geplaatst. Het is jammer dat van zulke predikers kleine koningen zijn gemaakt, want dat heeft vaak hun ondergang ingeluid. Ze konden die plotselinge verandering niet aan. Het zou beter voor hen zijn geweest als ze tien of twintig jaar lang waren afgewezen en bespot; dat had hen waarschijnlijk veel ellende bespaard.

Zelf ben ik dankbaar voor de harde behandeling die ik in mijn jonge jaren van allerlei mensen heb gekregen. Wanneer ik iets goeds deed, zaten ze me direct op de hielen als een roedel honden. Ik had geen tijd om achterover te leunen en op te scheppen over mijn prestaties, want ze bleven me bekritisieren. Als ik plotseling was opgepikt en direct op mijn huidige positie was geplaatst, was ik waarschijnlijk net zo snel weer gevallen. Als je van de universiteit komt, is het geestelijk gezonder voor je als je wordt behandeld zoals ik ben behandeld: met weerstand en tegenspraak, zodat je leert alle eer aan God te geven en niet aan jezelf.

Aan de andere kant, als je veel succes hebt, is het risico groot dat je naast je schoenen gaat lopen, tenzij God je op de een of andere manier laat lijden. Als je ooit in de verleiding komt om te zeggen: 'Is dit niet het grote Babel dat ik gebouwd heb tot een koninklijk huis door de sterkte van mijn macht en tot eer van mijn majesteit?' (Daniël 4:30), denk dan aan Nebukadnezar. Hij werd uit de gemeenschap van de mensen verdreven, at gras als een rund, en zijn lichaam werd bedekt met de dauw van de hemel, totdat zijn haar groeide als de veren van een arend en zijn nagels als die van een vogel (Daniël 4:33).

God heeft talloze manieren om trotse mensen, zoals Nebukadnezar, neer te halen. Hij kan ook jou gemakkelijk vernederen als je ooit hoogmoedig wordt. Dat een zielenwinner diep nederig moet zijn, blijkt overduidelijk uit de Schrift en behoeft eigenlijk geen verder bewijs. Iedereen met gezond verstand kan zien dat

God waarschijnlijk niemand overvloedig zal zegenen, tenzij hij werkelijk nederig is.

Hoofdstuk 4

EEN LEVEND GELOOF

De volgende essentiële kwalificatie voor succes in het werk van de Heer is werkelijk van levensbelang: een levend geloof. Weet je nog hoe de Heere Jezus Christus in Zijn eigen land niet veel machtige werken kon doen vanwege het ongeloof van de mensen? Op dezelfde manier geldt dat God bij sommige mensen niet veel grote dingen kan doen vanwege hun ongeloof. Als je niet gelooft, zul je ook niet door God gebruikt worden. 'Naar uw geloof zal u geschieden,' is één van de onveranderlijke wetten van Zijn Koninkrijk (Mattheüs 9:29). 'Want, voorwaar, Ik zeg u: Als u geloof had als een mosterdzaadje, zou u tegen deze berg zeggen: Verplaats u van hier naar daar, en hij zal zich verplaatsen; en niets zal voor u onmogelijk zijn' (Mattheüs 17:20).

Maar als de vraag gesteld moet worden: 'Waar is uw geloof?', dan zullen de bergen zich niet voor je verplaatsen, en zal zelfs een arme vijgenboom niet van zijn plaats komen. Alleen een levend en actief geloof opent de weg voor Gods machtige daden in en door jouw leven.

Je dient volledig te vertrouwen op jouw roeping tot het ambt. Je behoort zonder enige twijfel te geloven dat je daadwerkelijk door God bent uitverkoren om een dienaar van het Evangelie van Christus te zijn. Indien je er ten volle van overtuigd bent dat God jou geroepen heeft om het Evangelie te verkondigen, zul je dit met moed en zelfvertrouwen doen. Je zult jouw taak met overtuiging vervullen, omdat je het recht hebt om dit te doen. Indien je echter het gevoel hebt dat je mogelijk slechts een indringer bent, zul je niets van blijvende betekenis tot stand brengen. Je zult slechts een zwakke, aarzelende, half verontschuldigende prediker zijn, en niemand zal waarde hechten aan jouw boodschap. Het is dan

ook beter niet aan het prediken te beginnen, voordat je volledig zeker bent van Gods roeping tot dit werk.

Eens ontving ik een brief van een man die mij vroeg of hij moest gaan prediken of niet. Wanneer ik niet direct weet hoe ik iemand moet antwoorden, tracht ik zo wijs mogelijk te reageren. Daarom schreef ik deze man het volgende: 'Beste vriend, indien de Heere uw mond heeft geopend, kan de duivel hem niet sluiten. Maar indien de duivel hem heeft geopend, moge de Heere hem dan sluiten!' Zes maanden later ontmoette ik deze man. Hij bedankte mij voor mijn brief, die hem zeer had bemoedigd om door te gaan met prediken.

'Hoezo?' vroeg ik.

'U zei: 'Als de Heere uw mond heeft geopend, kan de duivel hem niet sluiten.'

Ik knikte. 'Ja, dat heb ik gezegd, maar ik heb ook de andere kant van de kwestie toegevoegd.'

'O! Dat deel had geen betrekking op mij.'

Wij zijn altijd in staat advies te vinden dat aansluit bij onze eigen overtuigingen, mits wij weten hoe wij het moeten interpreteren.

Indien jij oprecht gelooft in jouw roeping tot het ambt, zul je, net als Luther, bereid zijn het Evangelie te verkondigen, zelfs wanneer je je bevindt tussen de grote tanden van de kaak van Leviathan. Je behoort er eveneens van overtuigd te zijn dat de boodschap die je brengt, daadwerkelijk het Woord van God is. Ik geef er de voorkeur aan dat je een klein aantal waarheden met volle overtuiging gelooft, boven het aanhangen van vele waarheden zonder werkelijke overtuiging. Als jouw hand niet groot genoeg is om veel te omvatten, houd dan stevig vast wat je kunt dragen. Wanneer het aankomt op een krachtmeting, en wij slechts zoveel goud mogen meenemen als wij uit een hoop kunnen grijpen, is een grote beurs misschien niet van veel nut. In de drukte zal degene die zijn hand stevig sluit om zoveel mogelijk vast te houden en niet loslaat, uiteindelijk het meeste uit de strijd halen.

Soms is het wellicht beter om het voorbeeld te volgen van de jongen uit de oude fabel, die zijn hand in een pot met een smalle hals stak, zoveel noten greep als hij kon, maar er geen enkele uit kon halen. Toen hij de helft losliet, kwam zijn hand gemakkelijk weer naar buiten. Wij moeten hetzelfde doen, want het is onmogelijk om alles vast te houden. Onze hand is daarvoor niet groot genoeg. Wanneer wij iets aangrijpen, moeten wij het stevig vasthouden en niet loslaten.

Geloof echt in wat je zegt te geloven, want anders zul je nooit iemand anders overtuigen om hetzelfde te geloven. Als je preekt op een manier van: 'Ik denk dat dit waar is, en als jonge man vraag ik je vriendelijk om te luisteren naar wat ik wil zeggen... Ik stel alleen maar iets voor...' dan maak je het heel makkelijk voor mensen om te gaan twijfelen.

Ik hoor je liever zeggen: 'Ook al ben ik jong, wat ik te zeggen heb komt van God, en Gods Woord zegt: Zo is het, en je moet geloven wat God zegt, anders zul je verloren gaan.'

De mensen die naar je luisteren, zullen dan denken: 'Die jongeman gelooft echt wat hij zegt.' Het is heel goed mogelijk dat sommigen van hen daardoor ook tot geloof komen. God gebruikt het geloof van Zijn dienaren om geloof in anderen op te wekken. Mensen worden niet gered door een predikant die zelf twijfelt; als je vooral je eigen twijfels en vragen preekt, kun je niemand voor Christus winnen. Je moet dus een sterk geloof hebben in het Woord van God en in de kracht van die boodschap om mensen te redden, als je zielen wilt winnen voor Hem die luisteren.

Misschien ken je het verhaal van de eerstejaarsstudent die naar mij toe kwam en zei: 'Ik ben nu al een paar maanden aan het preken, maar ik denk niet dat er ook maar één persoon tot geloof is gekomen door mijn preken.'

Ik vroeg hem: 'Verwacht je eigenlijk dat de Heere elke keer dat je spreekt mensen zal zegenen en zielen zal redden?'

'Nee, meneer,' antwoordde hij.

'Wel,' zei ik, 'daarom zie je ook geen mensen tot geloof komen. Als je dat wél zou

gelooven, zou de Heere je zegenen.'

Op dat moment had ik hem goed te pakken, maar veel anderen zouden precies hetzelfde antwoord geven. Ze geloven nauwelijks dat God, op een of andere vreemde, mysterieuze manier, misschien eens in de honderd preken één ziel redt. Ze hebben zo weinig geloof dat ze amper overeind kunnen blijven staan; hoe kunnen ze dan verwachten dat God hen zal zegenen?

Met genoegen betreed ik de preekstoel in het besef dat ik het Woord van God in Zijn Naam mag verkondigen. Zoals geschreven staat: 'Zo zal Mijn woord dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn: het zal niet vruchteloos tot Mij terugkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en het zal voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Ik het zend' (Jesaja 55:11). Ik heb Zijn zegen gevraagd en ben ervan overtuigd dat Hij die zal schenken. Zijn voornemens zullen worden volbracht, of mijn boodschap nu voor sommigen een geur van leven ten leven is, of voor anderen een geur van dood ten dode, want: 'voor de laatsten (zijn wij) een doodsgeur, die leidt tot de dood, maar voor de eersten een levensgeur, die leidt tot het leven' (2 Korintiërs 2:16).

Wanneer jij op deze wijze in het ambt staat, wat gebeurt er dan als er geen zielen worden gered? Dan zullen er speciale gebedsbijeenkomsten worden belegd om te onderzoeken waarom mensen niet tot Christus komen. Je zult samenkomsten organiseren voor zoekenden die verlangen naar meer inzicht. Tegelijkertijd zul je mensen ontmoeten met een blij gelaat, omdat zij zien dat jij een zegen verwacht. Je zult hen ook duidelijk maken dat je diep teleurgesteld zult zijn als de Heere je geen bekeringen schenkt.

Hoewel dit de juiste houding is, zien we helaas op veel plaatsen iets anders. Er wordt nauwelijks gebeden over deze zaak, er worden geen bijeenkomsten gehouden om God om Zijn zegen te smeken, en de predikant moedigt de gemeente niet aan om hem te vertellen over het werk van genade in hun ziel. Ik zeg je: hij heeft zijn loon reeds ontvangen. Hij krijgt wat hij heeft gevraagd en

ontvangt wat hij verwachtte. Zijn Meester geeft hem zijn penning, maar niets meer.

Het gebod luidt: 'Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vullen' (Psalm 81:11). Toch zitten wij hier vaak met gesloten lippen te wachten op de zegen. Open je mond met volle verwachting, met een vast geloof, en naar jouw geloof zal je gegeven worden, want: 'Het zal u gaan naar uw geloof' (Matteüs 9:29).

Dit is het wezenlijke punt: je moet geloven in God en in Zijn evangelie als je zielen wilt winnen. Sommige andere zaken kunnen worden gemist, maar als het op geloof aankomt, mag dat nooit ontbreken. Het is waar dat God Zijn genade niet altijd afmeet aan ons ongeloof, want Hij houdt ook rekening met anderen, niet alleen met ons. Maar als wij de zaak nuchter beschouwen, lijkt het inderdaad zo dat de meest geschikte persoon om het werk van de Heere te doen, degene is die verwacht dat God hem zal gebruiken en die in de kracht van die overtuiging aan het werk gaat. Wanneer het succes komt, is hij niet verbaasd, want hij heeft er met verwachting naar uitgezien. Hij heeft levend zaad gezaaid en verwacht daarvan een oogst te mogen binnenhalen. Hij heeft zijn brood op het water geworpen en is voornemens te zoeken en te waken totdat hij het terugvindt, zoals geschreven staat: 'Werp uw brood uit over het water, want na vele dagen zult u het vinden' (Prediker 11:1).

Oprechte Ernst

Nogmaals, als iemand wil slagen in zijn bediening en vele zielen wil winnen, moet hij worden gekenmerkt door oprechte en grondige ernst. We kennen allemaal mensen die op zo'n levenloze manier preken, dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat iemand ooit geraakt wordt door wat zij zeggen. Ik was eens aanwezig toen een goed man de Heere vroeg om zijn preek te zegenen, zodat zondaars tot bekering zouden komen. Ik wil de almacht van God niet beperken, maar ik geloof niet dat God die preek tot zegen kon laten zijn voor een zondaar, tenzij Hij ervoor zorgde dat de toehoorder de boodschap volledig verkeerd begreep. Het was een van die 'glimmende pookpreken', zoals ik ze noem. Je kent ze wel: in sommige

salons staan mooie, gepolijste poken die er alleen voor de sier zijn en nooit gebruikt worden. Als je ooit zou proberen het vuur ermee op te porren, zou de vrouw des huizes je dat niet in dank afnemen.

Dergelijke preken zijn als die poken: mooi opgepoetst, glanzend en koud. Ze lijken meer verwantschap te hebben met mensen op verre sterren, want met niemand op deze wereld hebben ze werkelijk iets te maken. Wat voor goeds komt voort uit zulke toespraken? Niemand kan het zeggen, maar ik ben ervan overtuigd dat er niet genoeg kracht in zit om zelfs maar een kakkerlak of een spin te doden. Zeker is er geen kracht in om een dode ziel tot leven te brengen. Bij sommige preken geldt: hoe langer je erover nadenkt, hoe minder indruk ze maken. Als een zondaar zo'n preek hoort in de hoop gered te worden, kun je alleen maar zeggen dat de predikant hem hindert op weg naar de hemel, dan dat hij hem helpt de juiste weg te vinden.

Je mag ervan uitgaan dat je mensen de waarheid kunt laten begrijpen als je dat werkelijk wilt, maar als je zelf niet volledig oprecht bent, zullen zij dat waarschijnlijk ook niet zijn. Stel je voor: iemand klopt midden in de nacht aan mijn deur, en als ik uit het raam kijk, zegt hij op een rustige, ongeïnteresseerde toon: 'Er is brand aan de achterkant van je huis.' Ik zou nauwelijks geloven dat er brand is; eerder zou ik geneigd zijn een kan water over hem heen te gooien.

Of stel je voor dat iemand op straat naar me toe komt en opgewekt zegt: 'Goedemiddag, meneer, weet u dat ik honger heb? Ik heb al heel lang niets gegeten.' Mijn reactie zou zijn: 'Beste man, u lijkt zich nergens zorgen over te maken. Ik geloof niet dat u echt gebrek lijdt, anders zou u er niet zo onverschillig over praten.'

Sommige mensen preken precies op die manier: 'Beste vrienden, het is zondag, dus hier ben ik. Ik heb de hele week in mijn studeerkamer gezeten en nu hoop ik dat u wilt luisteren naar wat ik te zeggen heb. Ik weet niet of het u persoonlijk aangaat. Misschien heeft het iets te maken met de man op de maan, maar ik heb begrepen dat sommigen van u in gevaar zijn om naar een zekere plaats te gaan,

die ik liever niet bij naam noem. Laat ik alleen zeggen dat het geen prettige plek is, zelfs niet voor een kort verblijf. Ik preek vooral dat Jezus Christus iets gedaan heeft, wat op een of andere manier met redding te maken heeft. En als u goed oplet bij wat u doet' – enzovoort – 'dan is het mogelijk dat u...' – en zo gaat het maar door.

Dit is, kort samengevat, de inhoud van menige preek. Zulke woorden brengen niemand iets goeds. Na drie kwartier op die toon sluit de predikant af met: 'Nu is het tijd om naar huis te gaan.' En hij hoopt dat de diakenen hem voor zijn diensten zullen betalen. Dat soort preken is volstrekt ontoereikend. We zijn niet op aarde om onze eigen tijd of die van anderen op die manier te verspillen.

Ik hoop dat wij geboren zijn voor iets beters dan slechts kaf in de pap te zijn, dat noch goed, noch schadelijk is, zoals de man die ik zojuist beschreef. Stel je voor dat God iemand in de wereld zendt om zielen te winnen, terwijl zijn hele houding en geest zo levenloos en ongeïnteresseerd zijn. Sommige predikanten staan erom bekend dat ze niets doen. Ze preken op zondag twee zwakke preken en zeggen dat die inspanning hen bijna uitput. Daarnaast brengen ze korte pastorale bezoeken, die niet verder gaan dan het drinken van een kopje thee en wat oppervlakkig gesprek. Al deze activiteiten missen een diep verlangen naar het heil van zielen. Er klinkt geen 'Wee! Wee!' op hun lippen of in hun hart, geen teken van verdriet, smart of bewogenheid. Het komt erop neer dat ze geen focus en geen ware ijver voor Gods dienst hebben.

Als de Heere zulke mensen wegneemt, als Hij hen wegsnijdt als onvruchtbare bomen, zal dat niemand verbazen. De Heere Jezus Christus weende over Jeruzalem, en jij zult moeten wenen over zondaars als zij door jouw bediening gered moeten worden: 'En toen Hij dichtbij kwam en de stad zag, weende Hij over haar' (Lukas 19:41). Je moet oprecht en vol vuur zijn. Zet je hele ziel in voor dit werk, of geef het anders op.

Grote eenvoud van hart

Een andere eigenschap die onmisbaar is voor het winnen van zielen, is grote eenvoud van hart. Het is niet eenvoudig om precies uit te leggen wat hiermee wordt bedoeld, maar ik zal het verduidelijken met een vergelijking. Je kent ongetwijfeld mensen die te wijs zijn om eenvoudig te geloven. Zij hebben zoveel kennis vergaard, dat zij niet meer kunnen geloven wat helder en eenvoudig is. Hun ziel is zo verfijnd, dat zij niet tevreden zijn met eenvoudige geestelijke voeding; zij verlangen naar zeldzame en exclusieve geestelijke gerechten, zoals Chinese vogelnestjes of kaviaar. Gewone melk is hen te eenvoudig, want zij achten zich te verfijnd voor zoiets eenvoudigs. Alles wat zij bezitten, moet bijzonder en uniek zijn.

God zegent deze geestelijke aristocraten niet, die zich kleden als poppen en hun karakter als een pronkstuk dragen. Zodra je hen ziet, kun je zeggen: 'Zij zijn misschien geschikt als dienaren van een of andere heer, maar het zijn niet de mannen die God zal inzetten voor Zijn werk. Want God zal zulke voorname heren niet in dienst nemen.'

Wanneer zij een bijbeltekst kiezen, leggen zij nooit de ware betekenis uit. In plaats daarvan zoeken zij er iets in wat de Heilige Geest nooit heeft bedoeld. Zodra zij een van hun zogenaamde nieuwe inzichten hebben gevonden – o, wat maken zij daar een ophef van. In werkelijkheid zijn zij als iemand die een oude haring heeft gevonden: wat een traktatie! Nu zullen we maandenlang over die haring horen, totdat iemand anders weer iets nieuws vindt. En met luide stem presenteren zij hun vondst: 'Eureka! Hier is een nieuwe gedachte!' Vervolgens verschijnt er een nieuw boek over, en al deze grote mannen verzamelen zich eromheen om te laten zien wat voor diepzinnige denkers zij zijn. Maar God zegent die wijsheid niet. 'Dat is niet de wijsheid die van boven komt, maar ze is aards, natuurlijk, duivels' (Jakobus 3:15).

Met eenvoud van hart bedoel ik dat iemand zich volledig inzet voor de eer van God en het winnen van zielen, en niet voor eigen belang. Sommige mensen willen graag zielen winnen en God verheerlijken, mits dat samengaat met genoeg

aandacht voor hun eigen reputatie. Zij zouden het koninkrijk van Christus graag zien groeien, zolang hun eigen bijzondere kwaliteiten maar worden erkend. Zij willen zich inzetten voor het winnen van zielen, zolang mensen hen bewonderen en prijzen. Eerst willen zij zelf de vruchten plukken, en daarna geven zij God de eer. Maar God accepteert geen restjes; Hij wil alle eer, of helemaal geen eer. Als iemand zichzelf dient en zijn eigen eer zoekt in plaats van God te dienen en Hem alleen te eren, zal de HEERE Jehova die persoon niet gebruiken.

Wie door God gebruikt wil worden, moet geloven dat zijn werk uitsluitend tot eer van God is, zonder andere motieven. Het komt helaas voor dat buitenstaanders, als zij naar sommige predikers luisteren, zich alleen herinneren dat het geweldige sprekers waren. Maar het zou juist zo moeten zijn dat, nadat men een prediker heeft gehoord, men niet nadenkt over zijn uiterlijk of zijn manier van spreken, maar over de ernstige waarheden die hij heeft verkondigd.

Sommigen brengen hun boodschap zo dat de toehoorders denken: 'Je ziet toch dat hij leeft van zijn prediking? Het is zijn beroep, zo verdient hij zijn brood.' Ik hoor liever dat men zegt: 'Die man sprak zo dat velen minder van hem en meer van God gingen denken. Hij sprak ons eerlijk aan met het Woord van de Heere, en het enige wat hem interesseerde was dat wij tot bekering en geloof in Christus zouden komen.' Dat is het soort mens dat de Heere graag zegent.

Ik zie liever mensen zoals degenen tegen wie ik heb gezegd: 'Je hebt nu een goed salaris en waarschijnlijk een invloedrijke positie in het vooruitzicht. Als je je baan opgeeft en naar de bijbelschool gaat, zul je waarschijnlijk je hele leven een arme baptistenpredikant zijn.' Na die woorden keken zij op en zeiden: 'Ik heb liever honger en win zielen, dan dat ik mijn leven aan een andere roeping wijd.'

De meesten van jullie die dit lezen, zijn zulke mensen. Je mag nooit verlangen naar zowel de eer van God als naar eigen voordeel. Het mag nooit gaan om Gods glorie én je eigen aanzien. Zelfs als je predikt om God én om iemand persoonlijk te behagen, is dat niet juist. Het moet alleen om Gods glorie gaan, niets minder en niets anders. Zoals een zeelak zich vastklampt aan een rots, zo mag een

predikant zich niet laten afleiden door andere motieven. Met ware eenvoud van hart moet hij ernaar streven God te behagen, ongeacht of mensen hem waarderen of niet.

Volledige overgave aan God

Ten slotte is het noodzakelijk dat je jezelf volledig overgeeft aan God. Hiermee bedoel ik dat je vanaf nu verlangt om Gods gedachten te denken en niet je eigen gedachten. Je moet vastbesloten zijn om niets te prediken wat uit jezelf komt, maar uitsluitend te spreken vanuit het Woord van God. Ga zelfs nog verder en neem je voor om de waarheid niet op je eigen manier over te brengen, maar alleen op de wijze van God.

Stel dat je je preken voorleest wanneer je je boodschap brengt. Ook al is dat misschien niet waarschijnlijk, dan nog zou je niets anders moeten willen schrijven dan wat volledig overeenkomt met de gedachten van de Heere. Wanneer je een mooi, indrukwekkend woord tegenkomt, vraag jezelf dan af of het werkelijk een geestelijke zegen zal zijn voor je toehoorders. Als je denkt dat dit niet het geval is, laat het dan achterwege. Overweeg ook dat prachtige stukje poëzie dat je, hoewel je het niet volledig begrijpt, toch niet kon weglaten. Maar als je je afvraagt of het werkelijk leerzaam is voor de gewone mensen in je gemeente, doe het dan toch maar niet.

Dergelijke literaire vondsten kun je alleen aan je preek toevoegen als je de mensen wilt laten zien hoe ijverig je bent geweest. Maar als je je volledig aan God wilt overgeven, zul je waarschijnlijk uitkomen bij een eenvoudige uitspraak, een gewone opmerking, iets wat iedereen in de gemeente al kent. Als je de overtuiging hebt dat je dit moet delen, doe dat dan zeker, ook al betekent het dat je de grote woorden, de poëzie en de literaire vondsten weglaat. Het kan zijn dat de Heere juist die eenvoudige verkondiging van het evangelie zal zegenen voor een arme zondaar die op zoek is naar de Verlosser.

Geef jezelf op deze manier onvoorwaardelijk over aan de gedachten en de wil van God. Uiteindelijk, wanneer je het ambt uitoefent, zul je soms merken dat je een bijzondere uitdrukking gebruikt of een ongebruikelijk gebed uitspreekt, dat op dat moment zelfs voor jezelf vreemd klinkt. Maar achteraf zal het duidelijk worden, wanneer iemand je vertelt dat hij de waarheid nooit begreep totdat jij die op zo'n ongebruikelijke manier verwoordde. Je zult ontvankelijker zijn voor deze leiding als je grondig voorbereidt op je werk in de preekstoel door studie en gebed. Ik moedig je aan om je altijd goed voor te bereiden en zelfs volledig uit te schrijven wat je denkt te moeten zeggen. Maar spreek niet uit het hoofd, als een papegaai die slechts herhaalt wat hem is geleerd. Doe je dat wel, dan zul je niet openstaan voor de leiding van de Heilige Geest.

Ik twijfel er niet aan dat je soms het gevoel zult hebben dat je een passage moet opnemen in je boodschap – een mooi fragment van een dichter of een citaat uit een klassieke schrijver. Je zult het wellicht aan een studievriend voorlezen, en ook al vraag je hem niet om lof, je weet dat hij het toch zal prijzen. Je bent ervan overtuigd dat het een bijzonder stuk is, en je denkt dat zelfs bekende predikers het niet beter hadden kunnen doen. Je verwacht dat de mensen in de gemeente zullen merken dat er iets bijzonders in zit. Toch kan het zijn dat de Heere het 'te goed' vindt om te zegenen, omdat er te veel van jezelf in zit.

Denk aan het leger van mannen bij Gideon. De Heere vond hen te talrijk. Hij kon de Midianieten niet in hun handen geven, want dan zouden zij zich beroemen op hun eigen kracht en zeggen: 'Onze eigen hand heeft ons verlost.' Toen er tweeëntwintigduizend waren weggestuurd, zei de Heere tegen Gideon: 'Het volk is nog steeds te talrijk.' Uiteindelijk bleven er slechts driehonderd mannen over. Toen zei de Heere tegen Gideon: 'Sta op, daal af naar het kamp, want Ik heb het in uw hand gegeven' (Richteren 7:9).

Zo spreekt de Heere soms over bepaalde preken: 'Ik kan er niets mee, ze zijn te groot.' Neem bijvoorbeeld die preek die je in veertien delen hebt voorbereid. Laat er zeven weg, en misschien zal de Heere hem dan zegenen.

Op een dag, misschien wel midden in je preek, zal de Heere een gedachte in je opbrengen en zul je bij jezelf denken: 'Als ik dit nu zeg, zal die oude diaken mij in verlegenheid brengen. En daar komt net een man binnen die een school leidt. Hij is beoordelaar en zal zeker niet blij zijn als ik dit zeg. Bovendien zijn er hier enkele uitverkorenen volgens de genade, en de hypercalvinisten op de tribune zullen mij weer zo'n veelbetekenende blik geven.' Ik moedig je aan om alles te zeggen wat God je ingeeft, ongeacht de gevolgen en ongeacht wat de 'hypers', de 'lowpers' of wie dan ook zullen denken of doen.

Een van de belangrijkste eigenschappen van het penseel van een groot kunstenaar is dat het zich volledig aan hem onderwerpt, zodat hij ermee kan doen wat hij wil. Een harpist speelt het liefst op een harp die hij goed kent, omdat het instrument als het ware met hem meebeweegt. Zo is het ook wanneer God Zijn hand op de snaren van je leven legt en je hele wezen reageert op Zijn leiding: dan ben je een instrument dat Hij kan gebruiken.

Het is niet eenvoudig om jezelf in deze toestand te houden – zo gevoelig te blijven dat je direct merkt wanneer de Heilige Geest je iets wil laten zeggen en je daar onmiddellijk op reageert. Als een groot schip op zee vaart, merkt het niets van kleine rimpelingen op het water. Zelfs een matige golf heeft weinig invloed. Maar denk aan de 'onzinkbare' maar noodlottige SS Great Eastern, die nu nog steeds roerloos ligt in de diepte.

Spurgeon gebruikt de SS Great Eastern als metafoor om te waarschuwen tegen menselijke hoogmoed en schijnzekerheid: hoewel het schip als 'onzinkbaar' werd beschouwd, kende het een noodlottige geschiedenis en eindigde het uiteindelijk in de vergetelheid, wat laat zien dat zelfs het grootste menselijke werk kwetsbaar is en kan falen. Met de uitdrukking 'sits still within the embrace of the deep' bedoelt hij niet letterlijk dat het schip gezonken is, maar benadrukt hij het tragische en mislukte einde van een ooit groots project, als waarschuwing voor vertrouwen op eigen kracht in plaats van op God.

Zie maar eens over de verschansing naar de zee. Zie je die kurken daar beneden op het wateroppervlak drijven? Zelfs als er een vlieg in het water valt, voelen ze

de beweging en dansen ze op de kleinste golfjes. Moge jij, onder de kracht van God, net zo gevoelig en beweeglijk zijn als een kurk op het oppervlak van de zee. Ik ben ervan overtuigd dat deze volledige overgave aan God één van de essentiële eigenschappen is voor een predikant die zielen wil winnen. Er moet iets gezegd worden als jij het instrument wilt zijn waardoor die man in de hoek gered wordt, en wee je als je niet bereid bent om het te zeggen. Wee je als je bang bent om het te zeggen. Wee je als je schaamt om het te zeggen. En wee je als je het niet durft te zeggen, omdat iemand op de tribune zou kunnen klagen dat je te ernstig, te enthousiast of te ijverig bent.

Deze zeven eigenschappen zijn volgens mij de kwalificaties die God zoekt in hen die Hij in dienst neemt om zielen te winnen. Moge God ons allen deze eigenschappen schenken, omwille van Christus.

Hoofdstuk 5

VEREISTEN OM ZIELEN TE WINNEN – TEN OPZICHTE VAN DE MENS

In het vorige hoofdstuk over het winnen van zielen heb ik gesproken over de kwaliteiten en Godgerichtheid die een man geschikt maken om zielen te winnen. Daarin heb ik geprobeerd te beschrijven welk type mens de Heere het meest waarschijnlijk zal gebruiken om zielen te winnen.

In dit hoofdstuk richten we ons op de kenmerken van een zielenwinnaar die betrekking hebben op mensgerichtheid – eigenschappen die het mogelijk maken om effectief te communiceren met je medemens. Ik wil benadrukken dat vrijwel alle punten die ik in het vorige hoofdstuk heb genoemd, ook het beste aansluiten bij de mens. Dit komt doordat de eigenschappen die Gods aandacht trekken, het meest geschikt zijn voor het doel dat Hij nastreeft. Zij zullen waarschijnlijk ook worden gewaardeerd door het doelwit van de verkondiging: de ziel van de mens.

Een onwetende zal waarschijnlijk geen goede zielenwinnaar zijn

Velen in deze wereld zijn niet geschikt voor dit werk. Laat ik allereerst stellen dat een onwetende waarschijnlijk geen groot zielenwinner zal zijn. Iemand die alleen weet dat hij een zondaar is en dat Christus de Verlosser is, kan zeer waardevol zijn voor anderen die zich in dezelfde situatie bevinden als hijzelf. Het is zijn plicht om met de beperkte kennis die hij bezit, zo goed mogelijk te handelen. Over het algemeen verwacht ik echter niet dat zo iemand op grote schaal door God zal worden gebruikt. Na verloop van tijd, wanneer hij bredere en diepere kennis opdoet, kan hij die kennis inzetten voor het welzijn van anderen. Maar als hij grotendeels onwetend blijft aangaande de dingen van God, zie ik niet in hoe hij die aan anderen duidelijk kan maken.

Eerlijk gezegd moet er licht zijn in de kaars die de duisternis van mensen moet verlichten, en moet er kennis aanwezig zijn bij degene die anderen wil onderwijzen. Iemand die nauwelijks of helemaal geen kennis heeft, hoe goed zijn bedoelingen ook zijn, is niet geschikt om anderen geestelijk te leiden en kan daarom beter niet deelnemen aan het werk van het winnen van zielen. Laten we daarom allemaal bidden dat wij goed onderwezen worden in de waarheid van God, zodat wij die waarheid ook aan anderen kunnen doorgeven.

Een oprechtheid die voor iedereen duidelijk is

Stel dat jij niet tot de onwetenden behoort waarover ik sprak, maar goed onderwezen bent – welke eigenschappen moet je dan bezitten ten opzichte van mensen, als je hen voor de Heere wilt winnen? Ik stel voor dat wij een duidelijke oprechtheid moeten hebben. Let op dat ik niet slechts oprechtheid zeg, maar een 'duidelijke' oprechtheid, die onmiddellijk zichtbaar is voor iedereen die er eerlijk naar zoekt. Het moet voor je toehoorders volkomen duidelijk zijn dat jij vast gelooft in de waarheden die je predikt. Anders zul je hen nooit tot geloof brengen. Tenzij zij zonder enige twijfel overtuigd zijn dat jij deze waarheden gelooft, zal je prediking geen uitwerking of kracht hebben.

Als je slechts een zwakke waardering hebt voor het Evangelie dat je zegt te verkondigen, is het onmogelijk dat degenen die je horen, er sterk door worden

beïnvloed. Niemand mag vermoeden dat jij anderen iets verkondigt waarin je zelf niet volledig gelooft. Mocht dat ooit het geval zijn, dan zal je werk geen effect hebben. In plaats daarvan moet het voor iedereen die naar je luistert duidelijk zijn dat je één van de edelste taken vervult die ooit aan de mens zijn toevertrouwd.

Onlangs hoorde ik bijvoorbeeld het volgende gesprek over een bepaalde predikant:

Iemand vroeg: 'Heeft hij een goede preek gehouden?'

De ander antwoordde: 'Wat hij zei was heel goed.'

'Maar heb je iets aan de preek gehad?'

'Nee, helemaal niet.'

'Was het dan geen goede preek?'

Opnieuw zei de persoon: 'Wat hij zei was heel goed.'

'Wat bedoel je? Als wat de predikant zei heel goed was, waarom heb je er dan niets aan gehad?'

De toehoorder legde het als volgt uit: 'Ik heb er niets aan gehad, omdat ik de man die de preek hield niet geloofde. Hij was gewoon een acteur die een rol speelde. Ik geloofde niet dat hij voelde wat hij predikte, en ik denk niet dat het hem iets kon schelen of wij het voelden of geloofden.'

Waar zo'n situatie bestaat, kan van de toehoorders niet worden verwacht dat zij baat hebben bij de preek, wat de predikant ook zegt. Zulke predikanten kunnen proberen indruk te maken door te benadrukken dat de waarheden die zij verkondigen kostbaar zijn. Zij kunnen denken dat hun toehoorders zich zullen voeden met wat hen wordt voorgeschoteld, alleen omdat het voor hen is neergezet, maar dat heeft geen zin. De toehoorders kunnen het niet, omdat zij de harteloze spreker niet kunnen scheiden van de boodschap die hij zo achteloos verkondigt. Zodra iemand zijn werk tot een loutere vorm of routine laat verworden, wordt het een optreden waarin de predikant slechts een acteur is. Hij speelt slechts een rol, zoals in een toneelstuk, en spreekt niet vanuit het diepst van zijn ziel als een man die door God gezonden is. Ik smeek je: spreek vanuit je hart, of spreek helemaal niet.

Als je kunt zwijgen, zwijg dan, maar als je voor God moet spreken, wees dan volkomen oprecht. Het is beter dat je terugkeert naar een seculiere baan en boter weegt, rollen katoen verkoopt of iets anders doet, dan dat je je voordoeft als predikant van het evangelie, tenzij God je tot dit werk heeft geroepen. Ik geloof dat het meest verwerpelijke wat een mens kan doen, is het evangelie slechts als een acteur prediken en de eredienst van God veranderen in een soort theatervoorstelling. Zo'n bespotting is eerder de duivel waard dan God. De goddelijke waarheid is veel te kostbaar om tot voorwerp van spot te worden gemaakt. Als mensen eenmaal vermoeden dat je niet oprecht bent, kun je er zeker van zijn dat ze nooit meer met vertrouwen naar je zullen luisteren, en dat ze je boodschap niet zullen geloven als ze enige reden hebben om te denken dat je er zelf niet in gelooft.

Ik hoop dat ik mij niet vergis in de veronderstelling dat mijn lezers volkomen oprecht zijn in hun dienst aan onze Meester. Met deze veronderstelling ga ik verder met wat mij de volgende kwalificatie lijkt voor het winnen van zielen, namelijk oprechte ernst.

Duidelijke Ernst

Het gebod aan degene die een ware dienaar van de Heere Jezus Christus wil zijn, luidt: 'U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf' (Lukas 10:27). Wie zielen wil winnen, moet zowel diepe bewogenheid als oprechtheid van hart tonen.

Je kunt de meest ernstige waarschuwingen en de zwaarste dreigementen op zo'n ongeïnteresseerde of vlakke manier brengen dat niemand erdoor geraakt wordt. Op dezelfde manier kun je de meest indringende oproepen zo lauw herhalen dat niemand zich geroepen voelt om lief te hebben of te vrezen. Ik ben ervan overtuigd dat ernst voor het winnen van zielen belangrijker is dan bijna alles. Ik heb mensen gezien en gehoord die, hoewel zij geen begaafde sprekers waren,

toch velen tot de Heiland brachten door de ernst waarmee zij hun boodschap brachten.

Hun preken boden inhoudelijk weinig, ze konden net zo goed door de kruidenier gebruikt worden om boter in te verpakken. Toch brachten juist deze eenvoudige preken velen tot Christus. Het was niet zozeer wat de predikers zeiden, maar vooral hoe zij het zeiden, dat de luisteraars overtuigde. De intensiteit en de bewogenheid van de prediker gaven zelfs de eenvoudigste waarheid een verrassende kracht.

Stel dat iemand mij een kanonskogel geeft van vijftig of honderd pond en ik die door de kamer laat rollen, en een ander geeft mij een geweer met een kogel die ik kan afvuren – dan weet ik wel wat het meeste effect heeft. Kleine kogels mogen niet worden onderschat, want vaak zijn zij het die de zonde doden en de zondaar raken. Het gaat dus niet om de grootsheid van je woorden, maar om de kracht waarmee je ze uitspreekt. Ik heb gehoord van een schip dat werd beschoten door het kanon van een fort, maar pas toen de bevelhebber de kogels roodgloeiend liet maken, werd het schip binnen enkele minuten tot zinken gebracht.

Zo moet het ook met je preken zijn: maak ze roodgloeiend. Het doet er niet toe of men zegt dat je te enthousiast of te fanatiek bent. Geef de mensen een vurige boodschap, want niets anders is zo doeltreffend voor het doel dat je nastreeft. Op zondag zijn wij niet bezig met sneeuwballen gooien, maar met vuurballen, om granaten in de gelederen van de vijand te werpen.

Wat een toewijding en ijver vraagt ons onderwerp! Wij spreken over een ernstige Verlosser, een ernstige hemel en een ernstige hel. Hoe ernstig moeten wij zijn, als wij beseffen dat wij werken met onsterfelijke zielen, met zonde die eeuwige gevolgen heeft, met vergeving die oneindig is, en met verschrikkingen en vreugden die voor eeuwig blijven bestaan. Als iemand niet diep oprecht is wanneer hij met zulke zaken omgaat, heeft hij dan wel een hart? Zou men dat zelfs met een microscoop kunnen ontdekken? Als men hem zou ontleden, zou men waarschijnlijk niets anders vinden dan een kiezelsteen, een hart van steen

dat geen gevoel kent. Ik vertrouw erop dat, toen God ons een hart van vlees gaf, Hij ons ook een hart gaf dat bewogen kan zijn met anderen.

Duidelijke liefde voor zijn toehoorders

Als we deze eigenschappen als waar aannemen, is het volgende wat een man nodig heeft om zielen te winnen, dat hij een duidelijke liefde voor zijn toehoorders toont. Het is nauwelijks voorstelbaar dat iemand zielen kan winnen als hij het grootste deel van zijn tijd besteedt aan het bekritisieren of kleineren van zijn gemeente, en spreekt alsof hij hen veracht. Zulke predikers lijken alleen tevreden te zijn wanneer zij hun ongenoegen uiten over degenen die naar hen moeten luisteren. Ik hoorde eens van een broeder die preekte over de tekst: 'Een man ging van Jeruzalem naar Jericho en viel in de handen van rovers' (Lukas 10:30). Hij begon zijn preek met de woorden: 'Ik zeg niet dat deze man op de plaats kwam waar wij zijn, maar ik ken wel iemand anders die hier kwam en in de handen van rovers viel.' Het gevolg van zulke venijnige opmerkingen laat zich raden.

Ik ken ook iemand die preekte over de tekst: 'En Aäron zweeg' (Leviticus 10:3). Een toehoorder merkte na afloop op: 'Het verschil tussen hem en Aäron is dat Aäron zijn mond hield, maar de prediker niet. Integendeel, hij sprak met grote felheid tegen de mensen.'

Als je echt invloed wilt hebben op mensen, moet je het beste met hen voorhebben. Zelfs dieren houden van degenen die hen liefde tonen. Mensen zijn hierin niet anders. Zij merken het direct als er een kille, afstandelijke man achter de preekstoel staat – iemand die lijkt te zijn uitgehouwen uit marmer.

Ik heb enkele van zulke predikers gekend die nergens succes hadden. Wanneer ik vroeg naar de oorzaak van hun gebrek aan vrucht, kreeg ik stevast te horen: 'Hij is een goed mens, een heel goed mens. Hij preekt goed, heel goed, maar toch kunnen we niet met hem overweg.'

'Waarom mogen jullie hem niet?' vroeg ik dan.

'Niemand heeft hem ooit gemogen.'

'Is hij dan twistziek?'

'O nee, ik zou willen dat hij eens ruzie maakte.'

Uiteindelijk zei iemand: 'Ik denk dat hij geen hart heeft... tenminste, hij preekt en gedraagt zich niet alsof hij er een heeft.'

Het is bijzonder triest als het falen van een bediening veroorzaakt wordt door een gebrek aan hart. Je moet een groot hart hebben, zo ruim als de haven van Portsmouth of Plymouth, zodat iedereen in je gemeente er kan binnenvaren, zich veilig voelt en weet dat hij onder de bescherming van een grote rots staat. Het valt op dat predikanten met een groot hart doorgaans ook het meeste succes hebben in het winnen van zielen voor Christus. Denk bijvoorbeeld aan Dr. Brock: een man met grote vriendelijkheid, tederheid en bijbels mededogen. Wat heb je aan een predikant die deze eigenschappen niet bezit? Ik pleit er niet voor om het lichaam te vergroten, maar wel het hart, als je mensen voor Jezus wilt winnen. Je hebt een groot hart nodig om velen naar de hemelse stad te leiden.

Soms zie ik zeer ascetische mannen die beweren volkomen heilig te zijn, en het lijkt bijna of zij niet kunnen zondigen. Ze zijn als oude stukken leer, zonder enige warmte of menselijkheid. Ik heb eens zo'n 'volmaakte' broeder ontmoet, en hij was als een stuk zeewier – zonder enig spoor van menselijkheid. Ik zie graag een teken van menselijkheid in een mens, en mensen waarderen dat ook. Ze voelen zich meer op hun gemak bij iemand die echt menselijk is. De menselijke natuur kan gebrekkig zijn, maar toen de Heere Jezus Christus die op Zich nam en Zijn goddelijke natuur ermee verbond, maakte Hij haar tot iets groots. De menselijke natuur wordt edel wanneer zij verbonden is met de Heere Jezus Christus.

Mannen die zich afzonderen en een zogenaamd heilig leven leiden, maar alleen met zichzelf bezig zijn, zullen waarschijnlijk geen invloed hebben op de wereld en hun medemensen geen goed doen.

Als je mensen wilt dienen, moet je van hen houden en graag onder hen zijn.

Sommige predikanten zijn misschien oprecht beter dan anderen, maar zij

bereiken minder dan degenen die zich echt onder de mensen begeven, bij hen gaan zitten en zich toegankelijk opstellen. Het kan zijn dat je te verheven overkomt, zodat mensen je als een soort engel beschouwen, meer geschikt om tot cherubijnen en serafijnen te spreken dan tot gevallen mensen.

Wees gewoon mens onder de mensen. Houd je verre van hun zonden en ondeugden, maar meng je onder hen in oprechte liefde en mededogen. Met mededogen bedoel ik dat je alles doet wat in je vermogen ligt om hen tot Christus te brengen. Op die manier kun je met de apostel Paulus zeggen: 'Want terwijl ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. En ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen. Voor hen die onder de wet zijn, ben ik geworden als onder de wet, om hen die onder de wet zijn te winnen. Voor hen die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet – hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus – om hen te winnen die zonder de wet zijn. Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden' (1 Korintiërs 9:19-22).

Duidelijke onbaatzuchtigheid

Een volgende essentiële eigenschap voor het winnen van zielen is duidelijke onbaatzuchtigheid. Zodra iemand bekend staat als een egoïstisch mens, houdt hij op mensen tot Christus te brengen. Egoïsme lijkt bij sommigen diep geworteld te zijn; het openbaart zich thuis aan tafel, in het huis van God, en op vele andere plaatsen. Wanneer zulke mensen in aanraking komen met een kerk en een gemeente, komt hun egoïsme al snel aan het licht. Zij willen alles krijgen wat zij kunnen verkrijgen, hoewel zij in de baptistenbediening vaak niet veel ontvangen.

Ik hoop dat iedereen die dit leest bereid is te zeggen: 'Als wij echter voedsel en kleding hebben, zullen wij daarmee tevreden zijn' (1 Timoteüs 6:8). Wanneer je de gedachte aan geld volledig loslaat, zul je vaak merken dat het geld juist naar je

toekomst. Maar als je alles probeert te grijpen en vast te houden wat je kunt, zul je waarschijnlijk ontdekken dat je uiteindelijk met lege handen staat.

Egoïsme beperkt zich echter niet tot geld alleen. Wie egoïstisch is op het gebied van salaris, zal dat ook zijn op andere terreinen. Zulke mensen willen niet dat hun gemeenteleden iemand leren kennen die beter kan preken dan zichzelf, en zij kunnen het nauwelijks verdragen te horen dat er elders goed werk wordt verricht. Wanneer er bij een opwekking op een andere plaats zielen worden gered, zeggen zij met een spottende glimlach: 'Natuurlijk zijn er veel bekeerlingen, maar wat zijn dat nou? Waar zijn ze over een paar maanden?' Zij hechten meer waarde aan één nieuw lid per jaar in hun eigen gemeente dan aan honderd leden die bij de buurman worden toegevoegd.

Als je gemeente merkt dat je dit soort egoïsme vertoont, zul je snel je invloed verliezen. Als je besluit een groot man te willen worden, ongeacht wie daarvoor aan de kant moet worden geschoven, zul je onherroepelijk ten onder gaan. Wie denk je eigenlijk dat je bent? Denk je werkelijk dat mensen voor jou moeten buigen en je moeten vereren? Hoe kun je denken dat er in de hele wereld niemand anders is dan jij als het gaat om het winnen van zielen?

Laat ik het zo samenvatten: hoe minder je van jezelf denkt, hoe meer mensen van je zullen denken. En hoe meer je van jezelf denkt, hoe minder mensen van je zullen denken. Als je ook maar een spootje egoïsme in jezelf bespeurt, bid dan dat de Heere je daarvan verlost. Anders zul je nooit een geschikt instrument zijn om zielen voor de Heere Jezus Christus te winnen.

Hoofdstuk 6

EEN HEILIGE LEVENSWIJZE

Een ander kenmerk dat een zielenwinner moet bezitten, is een heilig karakter. Het heeft geen zin om op zondag te spreken over 'het hogere leven' en doordeweeks een lager leven te leiden. Een christelijk predikant moet uiterst zorgvuldig zijn, niet alleen om zich niet schuldig te maken aan daadwerkelijke

overtredingen, maar ook om geen aanstoot te geven aan zwakkere leden van de kudde. 'Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig' (1 Korintiërs 10:23). Wij moeten nooit iets doen waarvan wij weten dat het verkeerd is, maar wij moeten ook bereid zijn af te zien van zaken die op zichzelf misschien niet verkeerd zijn, maar die voor anderen een struikelblok kunnen vormen. 'Het is goed geen vlees te eten, geen wijn te drinken en niets te doen waardoor uw broeder struikelt, aanstoot neemt of zwak wordt' (Romeinen 14:21). Wanneer mensen zien dat wij niet alleen over heiligheid prediken, maar ook daadwerkelijk streven naar een heilig leven, zullen zij zich zowel door ons karakter als door onze prediking tot heilige zaken aangetrokken voelen.

Serieuze houding

Wie zielen wil winnen, moet een serieuze houding aannemen. Sommige mensen zijn van nature ernstig. Zo hoorde een heer in een treinwagon een gesprek tussen twee passagiers. Een van hen zei: 'Ik denk dat de Rooms-Katholieke Kerk veel invloed heeft en waarschijnlijk succes zal hebben bij het volk vanwege de duidelijke heiligheid van haar geestelijken. Neem bijvoorbeeld die kardinaal die door zijn vasten en gebeden zo mager is als een skelet. Telkens als ik hem hoor spreken, voel ik de kracht van zijn heiligheid. Kijk nu eens naar Spurgeon, hij eet en drinkt als een gewoon mens. Ik zou geen cent geven om hem te horen preken.' Zijn vriend luisterde geduldig en antwoordde zachtjes: 'Is het ooit bij je opgekomen dat het uiterlijk van de kardinaal misschien te maken heeft met het feit dat zijn lever niet goed functioneert? Ik denk niet dat het genade is die hem zo mager maakt, maar zijn lever.'

Ik vertel dit om duidelijk te maken dat sommige mensen van nature een melancholische aard hebben. Zij zijn altijd ernstig, maar dat is geen bewijs van genade; het wijst eerder op hun natuurlijke aanleg. Zij lachen nooit en beschouwen het zelfs als verkeerd om te lachen. Het gevolg is dat zij het leed van de mensheid vergroten, dat al groot genoeg is zonder hun bijdrage. Zulke mensen lijken te denken dat het hun taak is om elke vorm van menselijke vreugde

te temperen. Als je dus erg serieus bent, schrijf dat dan niet altijd toe aan genade, want het kan ook samenhangen met je karakter.

De meesten van ons zijn echter eerder geneigd tot vrolijkheid, wat goed werkt als een medicijn. 'Een blij hart bevordert de genezing, maar een neerslachtige geest doet de beenderen verdorren' (Spreuken 17:22). Vrolijkheid is noodzakelijk als wij degenen die terneergeslagen zijn willen bemoedigen. Toch zal God ons niet gebruiken om veel zielen tot Christus te brengen als wij vol zijn van de lichtzinnigheid die sommige mensen kenmerkt. In zulke gevallen zullen mensen zeggen: 'Het is allemaal een grap! Luister maar eens hoe die jonge mensen grappen maken over religie. Het is één ding om hen op de preekstoel te horen, maar iets heel anders aan de eettafel.'

Ik hoorde eens over een stervende man die de predikant liet komen. Toen de predikant binnenkwam, vroeg de man: 'Herinnert u zich nog die jonge man die een paar jaar geleden met u meeliep na een dienst?' De predikant wist het niet meer. De man vervolgde: 'Ik herinner het me nog heel goed. U preekte toen in een bepaald dorp, en na de dienst liep ik met u mee naar huis. Uw preek maakte diepe indruk op mij, en ik dacht erover mijn hart aan Christus te geven. Ik wilde u onderweg aanspreken over mijn ziel, maar zodra u de kerk uitkwam, begon u grappen te maken. De hele weg terug maakte u grappen over serieuze onderwerpen, waardoor ik niets meer durfde te zeggen. Daardoor raakte ik vervreemd van religie en van allen die zich daartoe bekennen. Nu zal ik verloren gaan, en mijn bloed zal aan uw deur kleven, zo zeker als u leeft.' Hij haalde nog één keer adem en stierf.

Niemand wil dat hem zoiets overkomt. Wees daarom waakzaam en schep geen gelegenheid tot zulk verdriet. Er moet een voortdurende ernst in ons leven zijn, anders kunnen we niet verwachten dat wij anderen tot Christus zullen leiden.

Grote mate van tederheid

Ten slotte, als wij door God krachtig willen worden gebruikt om zielen te winnen, moet er een grote mate van tederheid in ons hart aanwezig zijn. Ik waardeer een man die beschikt over een gepaste heilige vrijmoedigheid, maar ik heb geen waardering voor iemand die arrogant of brutaal is. Een jonge man moet ook niet de preekstoel betreden en zich verontschuldigen voor zijn poging tot prediken, in de hoop dat de gemeente hem zal verdragen. Hij moet nooit doen alsof hij niet weet of hij iets te zeggen heeft, of zelfs twijfelen of de Heere hem gezonden heeft. Als hij aangeeft dat hij misschien een boodschap heeft, maar zich te jong en onervaren voelt om met zekerheid te spreken, zal zo'n houding nooit een misredden, laat staan een onsterfelijke ziel. Als de Heere jou heeft gezonden om het evangelie te verkondigen, waarom zou je je dan verontschuldigen? Ambassadeurs bieden geen excuses aan wanneer zij naar een vreemde hof worden gezonden. Zij weten dat hun koning hen heeft uitgezonden en zij brengen hun boodschap met de volle autoriteit van het koninkrijk achter zich. Het heeft ook geen zin om de aandacht op je jeugd te vestigen. Je bent slechts een trompet van een ramshoorn; het maakt niet uit of je gisteren of vijfentwintig jaar geleden van de kop van een ram bent gehaald. Als God door jou blaast, zal er genoeg geluid zijn – en meer dan alleen geluid. Maar als Hij dat niet doet, zal zelfs het hardste blazen niets opleveren.

Wanneer je predikt, spreek dan duidelijk, maar wees altijd teder. Als er iets onaangenaams gezegd moet worden, breng het dan op de vriendelijkst mogelijke manier. Ik herinner mij een situatie waarin enkele broeders een boodschap moesten overbrengen aan een christelijke broeder. Zij brachten die boodschap zo onhandig, dat hij diep gekwetst was. Toen ik hem over dezelfde kwestie aansprak, zei hij: 'Ik vind het niet erg dat u met mij spreekt. U weet een onaangename waarheid zo te brengen dat iemand zich niet door u beledigd voelt, hoezeer hij ook een hekel heeft aan de boodschap.'

Ik antwoordde: 'Maar ik heb de zaak net zo duidelijk gebracht als de anderen.' 'Dat klopt,' zei hij, 'maar zij brachten het op zo'n harde manier dat ik het niet kon verdragen. Ik word liever door u terechtgewezen dan door hen geprezen!'

Het is een feit dat er een manier is om zulke dingen te doen, zodat degene die terechtgewezen wordt, je zelfs dankbaar is. Je kunt iemand op zo'n manier van de trap duwen dat hij het bijna plezierig vindt. Iemand anders kan een deur op zo'n onaangename manier openen, dat je er pas doorheen wilt gaan als hij verdwenen is.

Als ik iemand onaangename, maar noodzakelijke waarheden moet vertellen die hij moet weten om gered te worden, dan zie ik het als mijn plicht om hem trouw te zijn. Toch zal ik altijd proberen mijn boodschap zo te brengen dat hij zich er niet door beledigd voelt. Mocht hij zich toch gekwetst voelen, dan is de kans groot dat hij dat niet doet, maar als het toch gebeurt, zal mijn boodschap nog steeds zijn geweten aanspreken.

Ik ken mensen die preken alsof ze bokser zijn. Tijdens hun hele preek lijken ze uit te dagen tot een gevecht en zijn ze pas tevreden als ze iemand hebben gekleineerd. Er is een man die vaak preekt op Clapham Common. Hij doet dat op zo'n dreigende manier, dat de ongelovigen die hij aanspreekt het niet kunnen verdragen, en er vaak ruzies en vechtpartijen ontstaan. Sommigen preken op een manier die de aandacht trekt, maar als sommige mannen in de hemel zouden mogen preken, vrees ik dat zij zelfs de engelen tegen elkaar zouden opzetten.

Ik ken predikanten van dit type. Eén in het bijzonder heeft tijdens zijn korte ambtsperiode op meer dan een dozijn plaatsen gepreekt. Aan de ravage die hij achterlaat, kun je zien waar hij is geweest. Hij zoekt altijd kerken die volgens hem in een slechte staat verkeren en begint ze onmiddellijk te 'zuiveren' – dat wil zeggen: te vernietigen. Meestal is de eerste die hij wegstuurt de hoofddiaken. Daarna vertrekken alle vooraanstaande families. Het duurt niet lang voordat hij de gemeente zo grondig heeft 'gezuiverd' dat de weinige mensen die overblijven hem niet langer kunnen houden. Het resultaat is dat hij naar een andere plaats vertrekt en hetzelfde destructieve proces herhaalt.

Hij is een soort geestelijke scheepsbreker die alleen gelukkig is als hij een gat in de planken van een goed schip boort. Hij beweert dat het schip onveilig is, dus

boort hij net zo lang tot het schip zinkt, waarna hij overstapt naar een ander schip, dat vervolgens op dezelfde manier ten onder gaat. Hij voelt zich geroepen om het kostbare van het verachtelijke te scheiden, maar maakt er een kostbare puinhoop van. Ik heb geen reden om te denken dat het in zijn geval aan zijn lever ligt; waarschijnlijk is er iets mis met zijn hart. Hij lijdt ongetwijfeld aan een kwaadaardige ziekte die mij altijd in een slecht humeur brengt wanneer ik in zijn nabijheid ben. Het is gevaarlijk om hem langer dan drie dagen te ontvangen, want binnen die tijd zou hij zelfs met de meest vredelievende mens ruzie krijgen.

Ik ben niet van plan hem ooit nog aan te bevelen voor een pastoraat. Laat hij zelf maar een plaats zoeken, als hij dat kan. Ik geloof dat elke plaats waar hij terechtkomt, zal worden als de plek waar het paard van de Tartaar zijn voet neerzet: daar zal nooit meer gras groeien.

Volgens de legende over Mohammed wordt verteld dat ieder mens twee zwarte druppels zonde in zich draagt. Zelfs de grote profeet was niet vrij van het algemene kwaad, en daarom werd er een engel gezonden om zijn hart te nemen en de twee zwarte druppels zonde eruit te persen. Als jij ook maar een druppel van die vervelende, bittere geest in je hebt, zoals bij de jonge man waarover ik zojuist sprak, zoek dan een manier om daarvan verlost te worden. Verwijder die zwarte druppels uit je hart, bij voorkeur al tijdens je opleiding. Als je merkt dat er kwaadaardigheid, boosaardigheid of een slecht humeur in je schuilt, bid dan tot de Heere om dat nu uit je weg te nemen. Ga niet naar kerken om te strijden, zoals sommigen hebben gedaan.

Een andere broeder zegt: 'Ik laat niet toe dat mensen over mij heen lopen. Ik neem het heft in eigen handen.' Maar als je dat doet, handel je onverstandig. Ik heb mij nooit geroepen gevoeld om zo te werk te gaan. Waarom zou je de stier niet gewoon met rust laten, zodat hij zijn eigen weg kan gaan? Als je met zijn hoorns gaat spelen, is de kans groot dat hij je de lucht in slingert.

Toch zegt iemand: 'We moeten orde op zaken stellen.' Dat is waar, maar de beste manier om orde te brengen is niet door de situatie te verergeren. Niemand denkt

eraan een woeste stier in een porseleinkast te zetten om het porselein schoon te maken. Een uitbarsting van woede zal niets rechtzetten wat er mis is in onze kerken. Spreek daarom altijd de waarheid in liefde, vooral wanneer je zonde bestraft, 'Jaag rechtvaardigheid, geloof, liefde en vrede na, samen met hen die de Heere aanroepen uit een rein hart. En verwerp de dwaze en onverstandige strijdvragen, in het besef dat zij conflicten voortbrengen. Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen' (2 Timoteüs 2:24-25).

Ik ben ervan overtuigd dat het winnen van zielen vooral gebeurt door mensen met het karakter dat ik hierboven heb beschreven. Dit geldt des te meer wanneer je jezelf omringt met mensen die dezelfde gezindheid hebben. Je wilt dat de sfeer waarin je leeft en werkt doordrongen is van deze geest, voordat je met recht de volste en rijkste zegeningen kunt verwachten. Moge jij en iedereen in jouw gemeente daarom alles zijn wat ik heb beschreven, omwille van de Heere Jezus Christus.

Hoofdstuk 7

DE PREKEN DIE HET BESTE MENSEN KUNNEN HELPEN OM TOT GELOOF TE KOMEN

Als predikers (of evangelisten) die verlangen dat hun toehoorders gaan geloven in de Heere Jezus Christus en gered worden, moeten we een bepaald soort toespraken houden.

We zijn het er allemaal over eens dat alleen de Heilige Geest een ziel kan bekeren. Niemand kan het koninkrijk van God binnengaan tenzij hij van boven wedergeboren is. Het hele werk is door Hem gedaan en wij mogen daar geen enkele verdienste voor opeisen. Het is de Geest Die in de mens werkt en een nieuw schepsel schept naar het eeuwige voornemen van de God.

Toch mogen wij als instrumenten in Zijn handen gebruikt worden. De Heilige Geest kiest ervoor instrumenten te gebruiken en doet dit om verstandige

redenen. De middelen moeten worden aangepast aan het doel, net zoals David met zijn slinger en een steen ten strijde trok om de reus Goliath te doden. Hoewel Goliath erg groot was en zijn harnas weinig kwetsbare plekken had, kende David precies de plek om hem te raken: zijn voorhoofd. David koos bewust een gladde steen die goed in zijn slinger paste, omdat hij daarmee precies zou raken waar het nodig was. Zijn oefening met de slinger maakte hem geschikt om de reus te verslaan.

Dit principe van aanpassing loopt door het gehele werk van de Heilige Geest. Als God wil dat iemand apostel van de heidenen wordt, kiest de Geest bijvoorbeeld Paulus, omdat hij de juiste man was voor dat werk. Petrus was dan weer meer geschikt om tot de Joden te prediken. Beiden hadden hun plaats en taak. Hieruit kun je een les leren: pas jouw middelen aan op jouw doel.

De Heilige Geest kan een ziel bekeren door elke tekst uit de Schrift, zonder dat jouw uitleg of parafrase het hoeft te versterken. Toch zijn bepaalde Bijbelgedeelten het meest geschikt om aan niet-verloste zondaars voorgesteld te worden. Deze geschiktheid geldt zelfs meer voor de boodschappen die je aan jouw toehoorders richt. Daarom is het belangrijk om na te denken welke prediking het meest waarschijnlijk gezegend zal worden met bekering.

Preken die duidelijk gericht zijn op de bekering van de toehoorders zijn het meest vruchtbaar.

Een predikant bad eens dat de Heere zielen zou redden door de preek die hij ging houden. Maar als je de preek goed bestudeert, blijkt dat God die toespraken zélf niet kon zegenen, tenzij Hij het volk op een verkeerde manier liet verstaan wat de predikant zei. De preek versterkte eerder hun zondige natuur dan dat ze tot bekering werden gebracht. Zo'n prediking bracht enkel zegen als de toehoorders het "binnenstebuiten" moesten keren om er iets goeds uit te halen.

Dat deed mij denken aan een oude vrouw die ik kende. Haar vriendin vroeg: "Waarom ga je naar zo'n plaats?"

De vrouw antwoordde: "Wel, er is geen andere plaats van aanbidding waar ik heen kan gaan."

"Zou het dan niet beter zijn om thuis te blijven in plaats van naar zulke dingen te luisteren?" vroeg haar vriendin.

"Misschien wel, maar ik ga graag naar de kerk, ook al heb ik er niets aan. Soms zie je een kip in een hoop afval scharrelen op zoek naar een korreltje graan. Ze vindt er geen, maar het laat zien dat ze ernaar op zoek is en dat ze de middelen gebruikt die ze tot haar beschikking heeft om het te vinden. Bovendien houdt de beweging haar warm"

Met andere woorden, de oude dame zei dat het zoeken en scharrelen in de matige preken die zij hoorde, toch een zegen voor haar was, omdat het haar geestelijke vermogens oefende en haar geloof warm hield.

Preken van dit soort kunnen echter geen zielen redden, tenzij de Naam het rijpe graan laat rijpen door middel van sneeuw en ijs, en de wereld verlicht met mist en wolken. Zelfs de predikant zelf verwacht doorgaans niet dat iemand door zulke prediking tot bekering zal komen. Zou een honderdtal, of zelfs een half dozijn mensen door dergelijke preken worden bekeerd, dan zou niemand daar meer van verbaasd zijn dan de predikant zelf.

Ik ken zelfs een man die, ofwel bekeerd, of toch op zijn minst overtuigd raakte door de prediking van zulke predikanten. Deze man bezocht een kerk en raakte door de prediking diep overtuigd van zijn zonden. Hij ging naar de predikant toe, maar de arme geestelijke wist niet goed wat hij met hem aan moest. Hij zei: "Het spijt me als iets in mijn preek u ongemakkelijk heeft gemaakt. Dat was beslist niet mijn bedoeling."

"Wel meneer," antwoordde de man, "u zei dat wij opnieuw geboren moeten worden."

"O, dat is al gebeurd bij de doop," zei de predikant.

De man liet zich niet afschepen en sprak: "Maar meneer, u sprak toch in uw

preek over de noodzakelijkheid van wedergeboorte?”

“Het spijt me als ik iets heb gezegd waardoor u zich ongemakkelijk voelt. Echt, ik denk dat alles in orde is met u. U bent een goed mens, nooit stroper geweest of zo,” antwoordde de predikant.

“Dat kan zijn, meneer, maar ik heb een bewuste gewetenszaak over mijn zonden. U zei dat wij nieuwe schepselen moeten worden.”

Daarop keek de dominee hem verbaasd aan en zei: “Ik begrijp zulke dingen niet. Ik ben zelf nooit wedergeboren geweest.”

Vervolgens verwees hij hem door naar een baptistenpredikant, en die man werd later zelf baptistenpredikant, mede dankzij wat hij geleerd had van die predikant die de waarheid die hij aan anderen verkondigde zelf niet begreep

Natuurlijk kan God, in Zijn oneindige soevereiniteit, een ziel bekeren door zelfs een zwakke preek of bediening, maar dat is niet de meest waarschijnlijke weg. Meestal werkt Hij op plaatsen waar een oprechte man de waarheid predikt die hij persoonlijk heeft ontvangen — iemand die oprecht verlangt dat mensen gered worden en bereid is hen te leiden op de wegen des Heeren zodra Zij gered zijn. God laat Zijn pasgeboren kinderen zelden achter bij mensen die het nieuwe leven niet begrijpen of die hen niet de juiste zorg en opvoeding bieden.

Wil je dat jouw toehoorders zich werkelijk bekeren, zorg er dan voor dat jouw prediking rechtstreeks op bekering gericht is en dat het een prediking is die God naar alle waarschijnlijkheid zal zegenen. Zoek naar zielen die gered moeten worden, en het liefst in grote aantallen. Wees niet tevreden met slechts één bekeerde ziel en onthoud altijd de regel uit het Koninkrijk: “Naar uw geloof zal u geschieden” (Mattheüs 9:29).

Gisteravond, in mijn preek in de Tabernakel, was ik dankbaar dat er niet stond: “Naar uw ongeloof zal u geschieden.” Als ons geloof groot is, geeft God zegen naar ons geloof. Wanneer we verlost zijn van ongeloof, grote dingen van God geloven en met heel ons hart prediken, zullen mensen waarschijnlijk bekeerd worden door de waarheden die geschikt zijn om hen tot bekering te brengen.

Vertrouw er altijd op dat de Heilige Geest het werk effectief maakt, want wij zijn slechts instrumenten in Zijn handen.

Preken moeten interessant zijn

Preken moeten ook interessant zijn. Als mensen gered moeten worden, dien je hun interesse te wekken. Allereerst moet je ze zover krijgen dat ze überhaupt naar het Evangelie willen luisteren. In Londen bijvoorbeeld reageren mensen vaak afkerig op plaatsen van aanbidding, en dat is begrijpelijk. Veel gewone mensen vermijden diensten omdat ze het theologische 'jargon' niet begrijpen. Het is geen Engels, geen Grieks, maar een verwarrend "dubbel-Nederlands." Zo'n arbeider zegt tegen zijn vrouw: "Ik ga daar niet meer heen, Suus. Het is niets voor ons. Misschien iets voor een heer die naar de universiteit is geweest, maar niet voor eenvoudige mensen zoals wij."

In plaats van theologische taal moeten we prediken in de taal van de markt, zoals Whitefield zei — zo simpel en begrijpelijk dat alle lagen van de bevolking het kunnen volgen. Als mensen dan komen, moet je de boodschap op een manier brengen die hun aandacht vasthoudt. Mensen kunnen niet worden bekeerd als ze in slaap vallen; als je ze in slaap brengt, kunnen ze beter thuis blijven liggen, waar ze comfortabeler slapen.

De geest van je toehoorders moet wakker en actief zijn als je hen werkelijk wilt bereiken. Net als bij het vogeljagen: je vangt geen vogels als ze niet vliegen. Je moet ze opjagen uit het lange gras waarin ze zich verstoppen. Soms gebruik ik liever een beetje van wat sommige predikanten beschouwen als 'gevaarlijk': humor. Ik wek mijn gemeente liever met humor dan dat men zegt dat mijn preek zo saai was dat iedereen in slaap viel.

Er wordt soms over mij gezegd wat er over Rowland Hill gezegd werd: "Wat wil die man bereiken? Hij laat de mensen lachen tijdens zijn preek." Het antwoord was: "Maar zag je niet dat hij ze daarna meteen aan het huilen maakte?" Dat is goed werk, goed gedaan. Soms kietel ik mijn oester totdat hij open gaat, en steek

dan mijn mes erin. De oester zou niet opengegaan zijn voor mijn mes, maar wel voor iets anders — zo moet het ook met mensen zijn. Je moet hun ogen, oren en ziel openen. Wanneer dat gelukt is, moet je volharden: nu is je kans om met het Evangelie door te dringen.

Er is één kwetsbare plek in de huid van die ‘neushoorn-zondaars’ die jou beluisteren. Als je daar trefzeker op schiet, zorg dan dat je evangelieboodschap treffend en krachtig is. Niets anders zal het werk volbrengen dat gedaan moet worden.

Daarnaast moeten mensen geïnteresseerd zijn in wat ze horen, om het zich te kunnen herinneren. Ze vergeten onze mooie toespraken en gedichten snel — zelfs als ze daardoor iets zouden voelen — maar we moeten ze iets meegeven dat blijft hangen. Ik geloof in wat vader Taylor noemde ‘de verrassingskracht van een preek’: iets wat toehoorders niet verwachten. Net wanneer ze denken dat je iets heel duidelijk gaat zeggen, verwar je ze een beetje. Waarom? Omdat ze dat blijven onthouden.

Een voorbeeld hiervan las ik van een kleermaker die op zijn sterfbed zijn collega-kleermakers wilde vertellen hoe hij zijn fortuin had verdiend. Terwijl ze attent luisterden, zei hij: “Nu zal ik jullie vertellen hoe je een fortuin maakt... Leg altijd een knoop in je draad.” Ik geef hetzelfde advies aan predikanten: leg altijd een knoop in je draad. Zonder knoop glijdt de draad door de stof en bereik je niets.

Leg dus veel knopen in je preken. Zo vergroot je de kans dat jouw boodschap blijft hangen in het geheugen van je toehoorders. Je wilt niet dat jouw prediking lijkt op naaiwerk van sommige machines: als één steek breekt, valt de hele naad uit elkaar. Laat je preek vol zitten met ‘bramen’ — zoals mijn goede vriend mr. Fergusson kan uitleggen — prikkelpunten die mensen raken en langer bij hen blijven, zodat ze gezegend worden.

Ik ben ervan overtuigd dat een preek, gezegend onder Gods glimlach, een krachtig middel tot bekering kan zijn als hij interessant is en rechtstreeks gericht op het redden van zielen.

Het derde element: Een leerzame, indrukwekkende preek

Een preek die zielen voor Christus wil winnen, moet leerzaam zijn. Als mensen door jouw preek tot geloof zullen komen, moet jij hen minstens iets leren. Een boodschap heeft niet alleen vuur of alleen licht nodig, maar beide: vurige passie én helder inzicht. Te vaak zijn sommige predikers enkel licht zonder warmte, of alleen vuur zonder helderheid. Maar juist de combinatie is krachtig. Wie enkel vurig is, maar geen kennis heeft van wat hij verkondigt, mist diepte. Het is beter pas ergens over te spreken als je het werkelijk begrijpt.

Het klinkt mooi om op straat te roepen: "Geloof! Geloof! Geloof!" Maar wat moeten mensen precies geloven, waar gáát het over? Predikers die alleen maar roepen zonder inhoud zijn als een klein jongetje die midden in zijn huilbui ineens niet meer weet waarom hij huilt. Gevoel en emotie zijn van waarde, zeker op de preekstoel, maar zonder verstand en inhoud biedt het geen vaste grond. Wanneer jij opstaat om het eeuwige Evangelie te brengen, zorg er dan voor dat je echt iets inhoudelijks te delen hebt.

De preken die meestal het meeste vrucht dragen zijn die vol van waarheid: waarheid over de zondeval, over de wet, over de menselijke natuur en onze vervreemding van God, over Jezus Christus, over de Heilige Geest, de eeuwige Vader, wedergeboorte, gehoorzaamheid aan God, en andere essentiële leringen. Als je preekt, geef mensen dan echt iets – onderwijs ze, verkondig het Evangelie en leg uit wat tot hun vrede dient. Daarbij is het niet genoeg als je alleen anekdotes vertelt die tranen trekken; onderwijs je toehoorders, zodat ze begrijpen wat tot hun behoud leidt.

Soms kan het zijn dat jouw woorden mensen raken, ook al begrijpen ze niet alles. Zoals die ene elegante dame die zo bezield sprak in het Nederlands voor een

Engelse groep, dat iedereen geraakt werd zonder vertaling. Toch – zelf zou ik wel graag willen weten wat er gezegd wordt! Wat betreft het preken geldt dan ook: zorg dat je weet waar je over spreekt en dat elke boodschap het waard is om gezegd te worden.

Mensen moeten onder de indruk zijn

Naast kennis moeten preken indruk maken. Zodat harten niet alleen geïnformeerd, maar ook geraakt worden. Indrukwekkende preken zijn meer dan mensen vaak denken: het Woord moet eerst indruk op jou maken voordat jij anderen ermee raakt. Je moet het als prediker zélf diep voelen . Spreek niet alsof je iets voelt, maar omdat je het werkelijk voelt. Anders zullen je luisteraars het ook niet voelen.

Het voorlezen van andermans preek is als een uitgeleende bijl waarvan het blad losraakt – het werkt niet. Wie zijn preek uitleeft en er zelf door beroerd wordt, bereikt de harten. Zoals het meisje met tandpijn haar eigen pijn voelt, zo moet een prediker zijn eigen preek ervaren: die pijn of vreugde kun je niet van je afzetten. Dat maakt het spreken soms zwaar, maar het is ook de bron van kracht en echtheid.

Mijn grootvader zei ooit: “Als je over dat aangrijpende gevoel heen bent, ben je je kracht kwijt.” Het is niet zozeer dat jij je onderwerp beheerst, maar dat het onderwerp jou pakt. Alleen wat jou diep raakt, kan anderen raken.

Breng je preek met overtuiging en kracht

De manier waarop je spreekt, doet ertoe. Sommige predikanten spreken vlak, zonder melodie of overtuiging. Streef ernaar je stem, je houding, je hele manier van spreken echt in te zetten voor het grote doel dat je nastreeft: “Predik alsof je voor een rechter staat om het leven van een vriend te redden, of namens iemand die je lief is voor de koningin.” Smeek zondaars met de ernst alsof hun leven ervan afhangt.

Laat je preek niet achteloos gebracht zijn, maar zó dat zelfs de lichtzinnigste zielen inzien dat het hier om serieuze, eeuwige zaken gaat. Zelfs als men lacht om jouw stijl: jij wilt dat ze zien dat het voor jou geen grap is, maar diepe ernst wanneer je tot hen spreekt over de dingen van God.

Zelf heb ik vaak ervaren dat ik alles in de schaal moet werpen: al mijn ervaringen van Gods goedheid, mijn zondebesef en evangelie-ijver vuren als een kanonskogel op de harten van mijn toehoorders. Soms is dit de enige manier waarop harten werkelijk breken. De preek die het hart van de toehoorders kan breken, is dezelfde preek die eens het hart van de predikant heeft gebroken. De preek die het hart van de toehoorders kan raken, is de preek die rechtstreeks uit het hart van de boodschapper komt. Probeer altijd zo te prediken dat de mensen onder de indruk zijn, geïnteresseerd zijn en onderwezen worden.

Hoofdstuk 8

NEEM ALLES WEG WAT AFLEIDT

Ten vijfde denk ik dat predikanten alles moeten vermijden wat de aandacht van de toehoorders afleidt van het doel dat we voor ogen hebben. De beste manier van prediken is als de beste manier van kleden: die waarbij niemand op de kleding let. Er ging eens een heer bij Hannah More op bezoek. Toen hij thuiskwam, vroeg zijn vrouw: “Hoe was juffrouw More gekleed? Ze moet wel prachtig gekleed zijn geweest.” De heer antwoordde: “Echt waar, ze was... Maar lieve hemel, hoe was ze eigenlijk gekleed? Ik heb er helemaal niet op gelet. Er was trouwens niets bijzonders aan haar kleding. Zij was het middelpunt van de belangstelling.” Zo kleedt een echte dame zich: je merkt haar op, niet haar kleding. Ze is zo gekleed dat je niet eens weet hoe ze precies gekleed is — en dat is ook de beste manier om een preek te kleden.

Laat het nooit over jou gezegd worden — zoals bij sommige populaire predikanten wel eens gebeurt —: “Hij deed het zo majestueus, sprak met zo’n verheven dictie, enzovoort.” Neem nooit iets in je preek op dat de aandacht van

de toehoorders kan afleiden van het belangrijkste doel dat je voor ogen hebt. Als je de aandacht van de zondaar afleidt van het hoofdonderwerp en bovendien spreekt volgens menselijke gewoontes, is de kans veel kleiner dat hij de indruk of impact ervaart die je wilt overbrengen. Daardoor wordt de kans dat hij bekeerd wordt aanzienlijk kleiner.

Ik herinner me wat de heer Finney in zijn boek *Finney on Revival* schreef. Hij vertelde over iemand die op het punt stond zich te bekeren, toen juist op dat moment een oude vrouw op houten klompen luid schuifelend door het gangpad kwam, waardoor die ziel verloren ging. Ik begrijp wat de evangelist bedoelde, hoewel ik de uitdrukking zelf niet zo mooi vind.

Het geluid van de klompen leidde waarschijnlijk de aandacht van die persoon af van wat hij had moeten horen, en het is heel goed mogelijk dat hij niet meer precies op hetzelfde punt teruggebracht kon worden. Toch mogen we, terwijl we op zulke kleine dingen letten alsof alles van ons afhangt, niet vergeten dat het alleen de Heilige Geest is die het werk daadwerkelijk volbrengt.

Laat je preek de aandacht van de toehoorders niet verliezen doordat hij slechts vaag of ver afstaat van de bijbelse tekst. Veel luisteraars verwachten nog steeds een duidelijk verband tussen de prediking en de gelezen tekst. Wanneer zij zich afvragen: "Hoe is de predikant hier terechtgekomen? Wat heeft zijn verhaal met deze tekst te maken?" dan verlies je al snel hun concentratie. Bovendien kan het een slechte gewoonte zijn om steeds van de tekst af te dwalen; dit kan je toehoorders juist schaden.

Blijf daarom trouw bij je teksten. Doe je dat niet, dan ben je als het jongetje dat ging vissen en op de vraag van zijn oom: "Heb je veel vis gevangen, Sam?" antwoordde: "Ik ben al drie uur aan het vissen, oom, en ik heb nog geen vis gevangen, maar ik ben wel veel wormen kwijtgeraakt."

Ik hoop dat je nooit zult moeten zeggen: "Ik heb geen zielen voor de Heiland gewonnen, maar ik heb wel veel kostbare teksten verknoeid," of: "Ik heb veel

Schriftpassages door elkaar gehaald, maar er niets goeds mee gedaan." Of dat je moet toegeven: "Ik was niet bijzonder enthousiast om de gedachten van de Heilige Geest te leren kennen zoals die in de tekst worden geopenbaard, om de betekenis ervan in mijn eigen geest duidelijk te krijgen, ook al kostte het veel moeite om mijn ziel met de tekst te verenigen."

Blijf daarom zorgvuldig en toegewijd in het bestuderen en verkondigen van de Schrift, want juist daarin ligt de kracht tot levengevende prediking.

Dit zijn allemaal geen goede dingen om te doen, dus blijf bij je teksten en probeer uit de Schrift te halen wat de Heilige Geest erin heeft gelegd. Laat je toehoorders nooit de vraag stellen: "Wat heeft deze preek met de tekst te maken?" Als je dat wel doet, zullen de mensen er geen baat bij hebben en is het zelfs mogelijk dat ze niet gered worden. Zorg dat je zoveel mogelijk onderwijs krijgt. Neem alles in je op wat jouw leraren je kunnen bijbrengen. Tijdens je studie aan de bijbelschool zal het tijd kosten om alles wat erin staat te verwerken, maar je moet ernaar streven om alles te leren wat je kunt.

Geloof me, een gebrek aan goede opleiding kan het werk van zielen winnen ernstig belemmeren. Neem nu bijvoorbeeld die verschrikkelijke weglating van de letter "h" op plaatsen waar die juist hoor te staan, of het aspireren van de "h" totdat de uitspraak volledig verstoord raakt. Je kunt je nauwelijks voorstellen welke schade zulke dingen kunnen veroorzaken. Er was bijvoorbeeld een jonge vrouw die mogelijk bekeerd had kunnen worden. Ze was duidelijk onder de indruk van jouw betoog, maar zij voelde zó veel afkeer door de vreselijke manier waarop je de 'h's' uitsprak waar ze niet thuishoorden, of juist wegliet waar ze wél hoorden, dat zij niet met plezier kon luisteren. Haar aandacht werd daardoor afgeleid, niet alleen van jouw uitspraak maar ook van de waarheid zelf. In zo'n geval heeft die ene letter 'h' helaas heel wat schade aangericht

Hoewel het voor sommigen misschien een klein detail lijkt, is het voor velen juist 'de letter die doodt'. Net zoals kleine grammaticale fouten veel grotere schade kunnen veroorzaken dan je zou verwachten. Misschien denk je dat ik het over

onbelangrijke zaken heb, die nauwelijks de moeite waard zijn, maar dat is zeker niet zo.

Deze afleidingen kunnen ernstige gevolgen hebben. Omdat het goed leren spreken en schrijven van correct Nederlands heel goed mogelijk is, moet je je best doen om het ook echt goed te beheersen. Misschien zegt iemand: “Ik ken die en die broeder in de bediening, hij is succesvol, maar hij spreekt geen correct Nederlands.”

Dat mag zo zijn, maar let goed op mijn woorden: de tijden veranderen. Een jonge vrouw zei tegen een ander meisje: “Ik begrijp niet waarom wij meisjes zoveel onderwijs zouden moeten krijgen; vroeger wisten meisjes ook weinig en toch gingen ze trouwen.”

Haar vriendin antwoordde: “Ja, maar vroeger waren er geen kostscholen, en nu krijgen juist jonge mannen onderwijs, dus onze vooruitzichten zijn niet beter geworden.”

Een jonge man zou kunnen zeggen: “Die en die predikant gebruikte geen correcte grammatica, maar hij deed zijn werk toch voortreffelijk.” In zijn tijd spraken mensen inderdaad vaak zo, dus maakte het toen niet zoveel uit. Maar nu veel mensen een goede opleiding hebben genoten, zou het jammer zijn als de aandacht van je toehoorders wordt afgeleid van de ernstige boodschap die je wilt overbrengen, enkel omdat ze je gebrek aan scholing opmerken. Zelfs als je geen geschoolde man bent, kan God je zegenen, maar de wijsheid leert ons dat we ons gebrek aan opleiding niet mogen laten staan als belemmering om het Evangelie te laten klinken.

Misschien denk je: “Ze zijn wel erg kritisch om zulke fouten aan te wijzen.” Maar hebben die kritische mensen niet net zo goed redding nodig als wie dan ook? In mijn ervaring is er geen enkele hyperkritische persoon die zo diep geraakt werd door mijn prediking dat hij onmogelijk de leer kon aanvaarden die ik hem wilde brengen.

Ken je het verhaal van hoe Charles Dickens niet in spiritisme geloofde? Tijdens een seance vroeg hij om de geest van Lindley Murray te zien. Toen de geest verscheen, vroeg Dickens: “Bent u Lindley Murray?” Het antwoord was: “Ik ben.”

Dit grammaticaal onjuiste antwoord deed alle hoop op Dickens’ bekering tot het spiritisme vervliegen. Je mag misschien lachen om dit verhaal, maar let goed op de moraal ervan: wanneer je vergeet wanneer je de nominatieve of accusatieve vorm moet gebruiken, of wanneer je een werkwoord in de verkeerde tijd zet, leidt dat de aandacht van je toehoorders af van het punt dat je hen wilt overbrengen. Daardoor kan de waarheid hun hart en geweten niet bereiken.

Verwijder daarom uit je preken zoveel mogelijk alles wat de aandacht van je toehoorders kan afleiden van het ene doel dat jij nastreeft. De gedachten en volledige aandacht van de mensen moeten gericht zijn op de waarheid die wij hen voorhouden, als wij willen prediken om hen die binnen het bereik van onze stem komen ook werkelijk te redden.

Preken moeten vol zijn van Christus

Ten zesde ben ik ervan overtuigd dat preken die vol zijn van Christus het meest geschikt zijn om toehoorders tot bekering te brengen.

Laat je preken van begin tot eind gevuld zijn met Christus en het Evangelie. Persoonlijk kan ik niet anders dan Christus en Zijn kruis prediken, want ik ken niets anders. Lang geleden besloot ik, net als de apostel Paulus, niets anders te willen weten dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd. (1 Korintiërs 2:2).

Mensen vragen me vaak: “Wat is het geheim van uw succes?” Mijn antwoord is steeds hetzelfde: ik heb niets anders gedaan dan het Evangelie gepredikt – niet alleen over het Evangelie, maar het volledige, vrije, heerlijke Evangelie van de levende Christus, het vleesgeworden Woord. Predik Jezus Christus altijd en overal, en zorg dat elke preek hem een centrale plaats geeft.

Waarschijnlijk ken je het verhaal wel van die oude predikant die een preek aanhoorde van een jonge man. Toen de jongeman hem vroeg wat hij ervan vond, aarzelde de oude man even en zei uiteindelijk: “Als ik eerlijk ben, vond ik het niet goed. Er zat geen Christus in je preek.”

“Nee,” antwoordde de jongeman, “want ik zag Christus niet in de tekst.”

“Oh,” zei de oude predikant, “weet je dan niet dat vanuit elk stadje, dorp en gehucht in Engeland een weg naar Londen leidt? Wanneer ik een tekst krijg, zeg ik altijd tegen mezelf: ‘Van hieruit is er een weg naar Jezus Christus, en ik ben vastbesloten die te volgen totdat ik bij Hem kom.’”

“Maar wat als je over een tekst predikt waar niets over Christus staat?” vroeg de jongeman.

“Dan ga ik over heggen en sloten om Hem te bereiken. Preek altijd Christus, ongeacht wat er verder in de tekst staat. In iedere preek moet genoeg van het Evangelie zitten om een ziel te redden.”

Zorg ervoor dat dit ook zo is wanneer je voor koningen, presidenten of welke autoriteit dan ook predikt.

Ik hoorde van een jonge man die een kerk bezocht en vroeg: “Wat geloven deze mensen? Wat is hun leer?” Ik zal je vertellen hoe je die vragen kunt vermijden: predik Jezus Christus aan hen. Als dat conflicteert met hun leerstellingen, predik dan des te meer Jezus Christus. Doe dat zondag na zondag. Preek nooit iets anders. Degenen die niets van Hem willen horen, hebben Hem juist het meest nodig.

Handelaars zeggen dat zij hun waren alleen kunnen verkopen als er vraag naar is – creëren niet alleen de behoefte, maar voorzien daar ook in. Wij prediken Christus aan hen die Hem willen, en ook aan hen die Hem weigeren. We blijven Hem prediken totdat zij Hem liefhebben en niet zonder Hem kunnen.

Aanspreken van het hart

Ten zevende geloof ik dat de preken die de meeste zielen tot bekering brengen, degenen zijn die het hart raken, niet die slechts boven de hoofden van de toehoorders voorbijgaan of slechts het verstand aanspreken.

Het spijt me te moeten zeggen dat ik predikers ken die, ondanks hun talent en nauwkeurigheid, weinig goed in de wereld zullen doen. Zij missen iets: ze lijken geen hart te hebben. Ik ken mannen die zo droog zijn als leer; je zou ze als zeewier aan de muur kunnen hangen om het weer te voorspellen – maar zij geven geen enkele teken, want het weer heeft nauwelijks invloed op hen.

Anderen zijn juist het tegenovergestelde, maar waarschijnlijk winnen ook zij geen zielen, omdat ze zo lichtzinnig, frivol en onbezonnen zijn. Er is niets serieus aan hen, niets dat aangeeft dat ze oprecht leven.

Ik ontdek bij sommige mensen geen spoor van bezieling, omdat ze te oppervlakkig zijn om haar werkelijk te bevatten. Bezieling zou nooit kunnen leven in die paar centimeter water die ze maar bieden. Het lijkt soms alsof ze zonder ziel zijn gemaakt, waardoor ze eigenlijk niet geschikt zijn om het Evangelie te verkondigen. Je hebt echt een ziel nodig als je voor de zielen van je broeders wilt zorgen – en net zo goed heb je een hart nodig om het hart van je broeder te bereiken.

Er is bovendien nog een ander type mens: iemand die niet kan wenen om zondaars. Wat is het nut van zo iemand in de bediening? Iemand die zijn leven lang nooit om mensen heeft geweend en zichzelf nooit voor God heeft gekweld vanwege hun nood. Iemand die nooit met Jeremia heeft uitgeroepen: "OCH, dat mijn hoofd water ware en mijn oog een springader van tranen! Zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen der dochter mijns volks" (Jeremia 9:1).

Ik ken een broeder die precies zo is. Tijdens een bijeenkomst van predikanten, nadat wij onze eigen tekorten hadden beleden, zei hij dat hij zich diep voor ons schaamde. Misschien hadden we ons inderdaad meer voor onszelf moeten schamen dan we deden. Hij zei er bovendien bij: "Ik ben niet zo." Voor zover hij

wist, had hij nog nooit een preek gehouden zonder het gevoel te hebben dat het het beste was wat hij kon doen – en hij dacht niet dat hij het ooit beter zou kunnen. Hij was een man van strakke routine: iedere dag precies zoveel uur studie, altijd exact dezelfde gebedstijd, elke preek netjes op lengte; hij was werkelijk de meest ordelijke man die ik heb gekend.

Toch vroeg ik me af wat uiteindelijk het resultaat was van zo'n 'perfecte' aanpak. Waarom kwam er weinig vrucht van zijn bediening? Je zou kunnen zeggen dat hij vooral talent had om mensen te laten vertrekken, want een volle kapel was snel leeg als hij er sprak. Toch geloof ik dat hij, op zijn manier, een goed mens was. Soms wenste ik dat zijn klok eens zou blijven haken of halverwege de tijd even stil zou staan – mogelijk dat er dan iets buitengewoons zou gebeuren en er iets goeds uit voortkomt. Maar zijn leven was zó regelmatig en geordend, dat er weinig hoop op verandering was. Zijn grootste fout was eigenlijk dat hij geen fouten had. Je merkt vaak dat predikanten zonder fouten meestal ook niet uitmunten, dus probeer dat vlakke, dode, risicoloze niveau te vermijden. Dat soort vlakheid – evenals alles wat mensen minder ontvankelijk maakt voor bekering.

Als het gaat om het bezit van een hart, herinner ik me goed dat ik een jong meisje, net lid geworden van de kerk, eens vroeg: "Heb je een goed hart?" "Ja, meneer," zei ze. "Heb je daar goed over nagedacht? Heb je geen slecht hart?" vroeg ik door. "O ja!" zei ze. "Hoe komen die twee antwoorden met elkaar overeen?" vroeg ik verder. "Ik weet dat ik een goed hart heb, omdat God mij een rein hart en een vernieuwde geest heeft gegeven. Maar ik weet ook dat ik een slecht hart heb, want ik merk dat het vaak strijdt met mijn nieuwe hart."

Ze had groot gelijk. Ik heb nog liever dat een predikant twee harten heeft dan helemaal geen hart. Wil je zielen winnen, dan moet je met je hart werken, veel meer nog dan met je hoofd. Zorg er dus voor dat je geestelijk leven nooit opdroogt, zelfs niet te midden van alle studie. Er is geen werkelijke reden waarom dat zou moeten gebeuren – maar bij velen gebeurt het toch. Leraren

zullen het met mij eens zijn dat Latijn, Grieks en Hebreeuws een behoorlijk uitdrogende werking kunnen hebben. Het gezegde “Hebreeuwse wortels bloeien het best op dorre grond” is dan ook beslist waar.

Verschillende klassieke vakken, en zelfs wiskunde, kunnen maken dat je zo opgaat in de wetenschap, dat je hart erbij verdwijnt. Laat dat niet met jou gebeuren. Laat mensen nooit hoeven zeggen: “Hij weet nu veel meer dan toen hij begon, maar hij mist de geestelijke diepte die hij vroeger had.” Zorg dat dit nooit over jou gezegd hoeft te worden. Wees niet tevreden met alleen een keurig rooster of meer kennis. Wek het vuur in je hart aan, laat je ziel vlammen door liefde voor Christus – want zonder dat zal het niet waarschijnlijk zijn dat je veel zult betekenen in het winnen van zielen voor de Heere

Laat je preken gedragen worden door gebed

Ten slotte ben ik ervan overtuigd dat preken waarover echt en oprecht gebeden is, het meest geschikt zijn om mensen tot bekering te brengen. Ik bedoel preken waarbij intens gebed is geweest, zowel tijdens de voorbereiding als bij het uitspreken ervan, want veel zogenaamd gebed is helaas slechts een geoefende schijn.

Enige tijd geleden reed ik met een man die beweerde wonderbaarlijke genezingen te bewerkstelligen met behulp van de zuren van een bepaald hout. Nadat hij mij over zijn geweldige remedie had verteld, vroeg ik: “Wat zit er precies in dat deze genezing mogelijk maakt, zoals u beweert?” “O!” antwoordde hij, “het zit meer in de wijze van bereiden dan in de ingrediënten. Dat is het geheim van de genezende kracht. Ik wrijf het zo hard en lang als ik kan, en ik heb zoveel vitale elektriciteit in mij dat ik mijn hele leven daarin leg.”

Het was duidelijk dat deze man slechts een charlatan was. Toch kunnen wij zelfs van hem een wijze les leren: de manier om preken samen te stellen is door er

vitale elektriciteit in te leggen, door er je eigen leven en het leven van God in te leggen, door middel van oprecht gebed.

Het verschil tussen een preek waarover gebeden is en een preek die is voorbereid en gepredikt door iemand die niet bidt, is vergelijkbaar met het verschil dat de heer Fergusson in zijn gebed aangaf, toen hij verwees naar de hogepriester voor en na diens zalving.

Je moet je preken zalven, en dat kan alleen door veel persoonlijke gemeenschap met God. Moge de Heilige Geest ieder van u zalven en u rijkelijk zegenen bij het winnen van zielen, omwille van onze Heere Jezus Christus.

Hoofdstuk 9

HINDERNISSEN OP ONS PAD TERWIJL WE ERNAAR STREVEN ZIELEN VOOR CHRISTUS TE WINNEN

Wanneer het gaat om het winnen van zielen, worden we geconfronteerd met zoveel obstakels dat het onmogelijk is ze allemaal op te sommen. Toch is het allereerste, en tegelijk één van de lastigste, de onverschilligheid en lethargie van zondaars. Niet iedereen is even onverschillig; sommigen lijken een bepaald religieus instinct te bezitten dat hen aanspreekt, nog voordat ze een oprechte liefde voor geestelijke zaken ontwikkelen.

Toch heerst in sommige gebieden, vooral op het platteland, een grote onverschilligheid. Dat geldt ook voor bepaalde delen van Londen. Het is niet zozeer een openlijke afwijzing van het geloof, want velen tonen niet eens genoeg interesse in God of religie om er zelfs maar tegenin te gaan. Ze zijn volledig ongeïnteresseerd in wat je predikt of waar je het predikt, simpelweg omdat het hen niets kan schelen. Ze denken nauwelijks aan God en hechten geen waarde aan Hem of Zijn dienst. Zijn Naam gebruiken ze vaak alleen om te vloeken.

Vaak vormen gebieden met weinig economische activiteit ook een lastige bodem voor religieuze arbeid. Zo was er bijvoorbeeld onder de bewoners van Jamaica

weinig bloei in de kerken op plaatsen waar de werkgelegenheid schaars was. Ik kan plekken aanwijzen, hier niet ver vandaan, waar de kansen op geschoolde banen zijn afgenomen en waar je weinig goeds zult vinden. Langs de hele oevers van de Theems zijn er gebieden waar een man zich helemaal kan inzetten met zijn prediking, maar waar nauwelijks vruchten worden geoogst – net zoals daar ook weinig sprake is van levendige bedrijvigheid.

Wanneer je zulke onverschilligheid tegenkomt – en dat kan gebeuren, zelfs onder je eigen mensen en diakenen – wat doe je dan? Je enige hoop is om zelf dubbel zo ernstig te zijn. Houd je ijver levend, levendig, vurig, brandend en allesverslindend. Wek op de een of andere manier de mensen uit hun slaap. En ook als al je ijver vergeefs lijkt, blijf dan branden, blijf vlammen. Mocht dit geen effect hebben op je toehoorders, volg dan de roeping van de Heere en ga elders dienen.

Die onverschilligheid of lethargie die de geest van sommigen in zijn greep houdt, kan onze prediking sterk beïnvloeden. Toch moeten wij blijven strijden en proberen zowel onszelf als onze toehoorders wakker te schudden. Ik verkies een man die ernstig en fel tegen het evangelie is, boven iemand die onverschillig is. Je kunt niets bereiken met iemand die niet over het geloof wil praten of weigert te luisteren naar wat jij over de dingen van God zegt. Zo'n man is net zo verloren als een leviathan, bedekt met schubben van godslastering, of als een aardworm die zich buiten bereik wentelt.

Ongeloof

Een ander zeer groot obstakel in het winnen van zielen is ongeloof. Over de Heere Jezus is geschreven dat Hij in Zijn eigen land niet veel krachtige tekenen deed vanwege hun ongeloof (Mattheüs 13:58). Dit kwaad zit in alle onwedergeboren harten, maar bij sommige mensen neemt het een zeer uitgesproken vorm aan. Deze mensen overdenken religie wel, maar weigeren de waarheid van God die wij prediken te geloven. Hun eigen mening is zwaarder en

geloofwaardiger voor hen dan Gods geïnspireerde Woord. Ze accepteren niets wat in de Schrift is geopenbaard. Zulke mensen zijn zeer moeilijk te overtuigen.

Mijn waarschuwing is om hen niet met hun eigen wapens te bestrijden. Weiger moeite te steken in dwaze en onverstandige vragen, wetende dat deze alleen maar twistgesprekken veroorzaken (2 Timoteüs 2:23). Ik geloof niet dat je ongeloovigen ooit zult winnen door argumenten; als dat al gebeurt, is het zeer zeldzaam.

Wat mensen uiteindelijk het meest overtuigt van het Evangelie, is de heiligheid en oprechtheid van degenen die volgelingen van Christus beweren te zijn. Meestal sluiten zij hun geest af voor rede en logica. Wanneer wij onze preekstoelen gebruiken om met hen te discussiëren, richten we vaak meer schade aan dan goed. Slechts een klein deel van onze toehoorders zal begrijpen wat we bedoelen. Terwijl wij proberen te onderwijzen, kunnen we bij anderen ook ongeloof zaaien, omdat zij niet vertrouwd zijn met bepaalde ketterijen die wij veroordelen. Onvolmaakte pogingen om dwalingen te weerleggen kunnen jongeren besmetten met ongeloof.

Ik geloof dat je ongeloof eerder verslaat door je geloof dan door je verstand. Door te vertrouwen en te handelen naar de waarheid die je kent, doe je meer vrucht dan met welk argument dan ook, hoe krachtig dat ook is.

Ik heb een vriend die vrijwel elke zondag naar mij komt luisteren. Op een dag zei hij tegen me: “Wat vind je ervan? Jij bent mijn enige verbinding met betere dingen, maar in mijn ogen ben je een vreselijke man, omdat je geen medeleven lijkt te hebben met mij.”

Ik antwoordde: “Nee, dat klopt. Ik heb geen medelijden met jouw ongeloof.” Daarop zei hij: “Juist daardoor hou ik me aan jou vast, omdat ik bang ben dat ik altijd zo zal blijven. Maar als ik zie hoe rustig jouw geloof is, hoe God je zegent in de manier waarop je ermee omgaat, en wat je bereikt door de kracht van dat geloof, dan denk ik bij mezelf: ‘Jack, je bent een dwaas.’”

Ik antwoordde: “Je hebt helemaal gelijk. Hoe eerder jij mijn manier van geloven overneemt, hoe beter, want niemand dwaalt zo erg als iemand die niet in God gelooft.”

Ik geloof dat hij zich op een dag zal bekeren. Tijdens onze gesprekken ga ik nooit in op zijn argumenten. Ik heb hem gezegd: “Als je denkt dat ik lieg, moet je dat zelf weten. Maar ik geef alleen weer wat ik zelf gezien, geproefd, aangeraakt en ervaren heb. Mijn getuigenis is eerlijk en ik heb er geen enkel belang bij om jou te misleiden.”

Als ik hem met rationele argumenten zou willen overtuigen, had hij me allang omver geblazen met wat papieren kogels van de logica. Daarom adviseer ik jou: bestrijd ongeloof niet met eindeloze discussies, maar met geloof; antwoord op leugens met de waarheid. Maak het Evangelie nooit kleiner of eenvoudiger om het passend te maken voor twijfelende of kritische mensen. Houd vast aan de volle waarheid, want daarin ligt de kracht.

Vertraging

Een derde groot obstakel op de weg naar het winnen van zielen is de dodelijke vertraging die velen zich permitteren. Als ik alle factoren meeneem, weet ik niet of deze kwaal niet wijdverbreider en schadelijker is dan de onverschilligheid, lethargie en het ongeloof die ik eerder noemde. Velen zeggen ons iets soortgelijks als wat Felix tot Paulus sprak: “Voor ditmaal ga heen; en als ik gelegen tijd zal hebben bekomen, zo zal ik u tot mij roepen” (Handelingen 24:25). Zo iemand bevindt zich in het grensgebied, lijkt nog maar enkele stappen verwijderd van het land van Immanuel, maar ontwijkt onze directe vragen en houdt ons aan het lijntje met woorden als: „Ja, ik zal erover nadenken, het duurt niet lang meer voordat ik een besluit neem.”

Er gaat niets boven het met grote dringendheid aansporen van mensen om snel een beslissing te nemen en deze uiterst belangrijke kwestie in één keer te regelen. Het doet er niet toe of ze kleine fouten in je leer ontdekken; het is altijd

recht en goed om te prediken wat God Zelf zegt. Zijn Woord is helder en krachtig: “Zie, nu is het de welaangename tijd, zie, nu is het de dag der zaligheid” (2 Korintiërs 6:2).

Vleselijke zekerheid

Dit brengt mij bij een ander groot obstakel in het winnen van zielen, namelijk de vleselijke zekerheid. Velen denken volkomen veilig te zijn, maar hebben niet werkelijk getoetst of het fundament waarop zij bouwen ook werkelijk stevig is. Ze gaan er simpelweg van uit dat alles wel in orde is. Zelfs als ze geen waarachtige christenen zijn, zeggen ze vaak dat ze toch beter zijn dan anderen die zich christen noemen. Mocht er volgens hen iets ontbreken, denken ze dat ze dat zelf kunnen verbeteren om zo geschikt te zijn voor de aanwezigheid van God.

Met die houding kennen zij geen echte angst. En als zij al angst ervaren, is dat geen vrees voor de feitelijke en dreigende eeuwige verdoemenis in de aanwezigheid en heerlijkheid van de Heere. Ze staan er niet bij stil dat dit hun lot zal zijn, tenzij zij zich bekeren en vertrouwen op de Heere Jezus Christus.

Wij moeten daarom dag en nacht krachtig tegen deze mensen spreken en duidelijk verkondigen dat de ongelovige zondaar al veroordeeld is en voor eeuwig verloren gaat indien hij niet op Christus vertrouwt. Zoals geschreven staat: “Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in den Naam van den eniggeboren Zoon Gods” (Johannes 3:18). Onze prediking moet zo krachtig zijn dat elke zondaar op zijn plaats gaat beven. Wie niet tot de Verlosser komt, moet ten minste gewetensnood ervaren over het afwijzen van Hem.

Ik vrees dat wij soms te gemakkelijke, te sussende, te aangename prediking brengen en de mensen niet met het ware gevaar confronteren. Wanneer wij nalaten de hele raad van God te verkondigen, rust er ten minste een deel van de verantwoordelijkheid voor hun ondergang op onze schouders. “Daarom betuig ik ulieden op dezen huidigen dag, dat ik rein ben van het bloed van u allen. Want ik

heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods” (Handelingen 20:26-27).

Wanhoop

Een ander obstakel is wanhoop. De slinger zwaait heen en weer. Wie gisteren nog geen angst kende, heeft vandaag geen hoop meer. Duizenden die het Evangelie gehoord hebben leven nog in een soort wanhoop over de kracht ervan. Misschien zijn ze opgegroeid onder mensen die hen leerden dat het werk van verlossing iets was van God, geheel los van de zondaar. Daarom zeggen ze: “Als ik gered moet worden, zal dat wel gebeuren.”

Die leer bevat inderdaad een kern van waarheid, maar los daarvan is het een vreselijke leugen. Het is fatalisme, geen voorbestemming, dat mensen doet denken dat zij niets kunnen of hoeven te doen. Het is uiterst onwaarschijnlijk dat iemand gered wordt die dit als zijn enige hoop heeft: “Als redding voor mij is, zal die mij te zijner tijd te beurt vallen.” Je komt mensen tegen die, ondanks al je inspanningen, zo spreken en onverzettelijk volharden – zo onwankelbaar als staal – zonder ook maar enige verantwoordelijkheid te voelen, omdat er geen hoop in hen is ontwaakt.

Als zij toch maar hoop hadden, zodat ze genade konden ontvangen door er om te bidden en hun schuldige ziel op Christus te werpen – wat een zegen zou dat zijn! Laten wij dan ook het volle en vrije Evangelie van redding verkondigen aan allen die op Jezus vertrouwen, opdat wij juist ook zulke mensen mogen bereiken.

Liefde voor de zonde

Ongetwijfeld is een groot obstakel voor het winnen van zielen ook de liefde voor de zonde. “De zonde ligt aan de deur” (Genesis 4:7). Velen worden nooit gered vanwege een verborgen begeerte. Misschien leven sommigen in hoererij. Ik herinner mij een man die duidelijk de kracht van het Evangelie begreep en geraakt leek door het Woord, maar ik ontdekte dat hij verstrikt was met een vrouw die niet zijn echtgenote was. Hij leefde in zonde terwijl hij beweerde de

Verlosser te zoeken. Daardoor kon hij geen ware vrede vinden; hoe teder zijn hart ook was, zijn zondige verhouding hield hem gevangen.

Sommigen maken zich schuldig aan oneerlijke praktijken in het bedrijfsleven. Zulke mensen zullen niet gered worden zolang zij die zonden niet opgeven. Anderen drinken overmatig; zij zijn vaak ontvankelijk voor prediking, hun ogen tranen en hun gevoeligheid is groter. Zolang ze vasthouden aan “de beker van de duivel”, zullen ze waarschijnlijk niet tot Christus komen.

Voor sommigen is het een geheime zonde, een verborgen begeerte. De een zegt dat hij niet anders kan dan woede tonen, een ander klaagt over dronkenschap, weer een ander vindt geen vrede omdat een vrouw in de weg staat. In al deze gevallen moeten we volharden in het prediken van Gods waarheid. God zal de pijl richten op de zwakke plek in het pantser van de zondaar en zo de weg openen tot redding.

Moge deze overdenking je bemoedigen om volhardend, dringend en doelgericht te prediken, en af te zien van vertraging, vleselijke zekerheid, wanhoop en liefde voor de zonde als struikelblokken in het winnende werk. De zielen zijn kostbaar in de ogen van de Heere, die ons roept om Zijn barmhartigheid en genade uit te dragen.

Eigen gerechtigheid

Een ander obstakel dat ons in de weg staat, is de eigengerechtigheid van mensen. Ze hebben misschien geen van de zonden begaan die ik eerder noemde, en houden zich vanaf hun jeugd aan alle geboden. Maar wat ontbreekt er? Er is geen plaats voor Christus in een vol hart. Wanneer een mens van top tot teen gekleed is in zijn eigen gerechtigheid, ervaart hij geen behoefte aan de gerechtigheid van Christus. Tenminste, hij is zich niet bewust van die behoefte. Als het evangelie hem daar niet van doordringt, moet Mozes met de wet komen om hem zijn ware zondige toestand te tonen. Dat is in veel gevallen de werkelijke moeilijkheid: de mens komt niet tot Christus omdat hij niet weet dat hij verloren is. Hij vraagt niet

om verheven te worden, omdat hij niet beseft dat hij een gevallen schepsel is. Hij voelt niet dat hij goddelijke genade of vergeving nodig heeft en zoekt die daarom ook niet.

Wereldsgezind

Bij sommige mensen heeft alles wat we zeggen geen effect omdat zij volkomen wereldsgezind zijn. Deze wereldse gezindheid kent twee vormen. Bij de armen is het het gevolg van bittere armoede. Wanneer we prediken tot een man die nauwelijks genoeg brood heeft om te eten, weinig kleren om aan te trekken, een overwerkte vrouw en een huis gevuld met het gehuil van kleine kinderen, moeten we wonderbaarlijk prediken om zijn aandacht te trekken en hem aan de toekomst te laten denken. Vragen als “Wat zullen we eten? Wat zullen we drinken? En waarmee zullen we ons kleden?” drukken zwaar op de armen. Voor een hongerige man is Christus heel dierbaar als Hij een brood in Zijn hand heeft. Zo verscheen onze Heere toen Hij het brood en de vis brak voor de menigte; Hij vergat niet de hongerigen te voeden. Als wij de behoeftigen kunnen helpen, brengen wij hen wellicht in een positie waarin ze kunnen luisteren en profiteren van het Evangelie van Christus.

Het andere soort wereldse gezindheid komt voort uit overvloed of uit het te veel hechten aan deze wereld. De heer des huizes moet modieus zijn, zijn dochters in de mooiste kleding, zijn zonen leren dansen, enzovoort. Deze vorm van wereldse gezindheid is de grote vloek geweest van onze non-conformistische kerken.

Dan is er ook nog de man die van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat zwoegt in zijn winkel. Zodra de zaak sluit, doet hij weer de luiken dicht, staat vroeg op, blijft laat op en eet het brood van de zorgvuldigheid, in het streven rijk te worden. Wat kunnen we doen voor zulke hebzuchtige mensen, die elke cent bijeen schrapen? Welke hoop hebben we om hun hart te raken? Geldbeheer is goed, maar wanneer het uitgroeit tot buitensporige gierigheid en hebzucht, wordt het een gewoonte. Sommigen bezoeken de kerk enkel omdat het gepast en respectabel is, in de hoop zo klanten te winnen. Judas bleef onbekeerd, zelfs in het

gezelschap van de Heere Jezus Christus; nog steeds zijn er mensen in ons midden bij wie de dertig zilverstukken zo luid rinkelen dat zij het geluid van het Evangelie niet meer horen.

Gewoontes, keuzes en omgang

Een ander belangrijk obstakel voor het winnen van zielen zijn de gewoontes, keuzes en de omgang van sommige mensen. Hoe kunnen we verwachten dat een arbeider 's avonds thuisblijft, terwijl hij leeft in een kamer waar hij woont én slaapt, te midden van huilende kinderen, natte was die moet drogen en de dagelijkse drukte? Hij komt thuis, ziet zijn vrouw schelden, hoort de kinderen huilen en ziet de was liggen. Wat zou jij in zijn plaats doen? Stel dat je geen christen was, zou je dan niet ergens anders heengaan? Je kunt niet zomaar op straat rondhangen, maar je weet dat er ergens een gezellig hoekje is in het openbare pension met flikkerende gaslampen, of vrolijke mensen in de gin-palace om de hoek.

Deze omgevingen zijn verleidelijke uitvluchten voor wie ontkomen wil aan de onrust thuis, en vormen daardoor een grote belemmering om mensen werkelijk bij de Heere te brengen.

Je kunt niet verwachten dat je mensen redt die zulke plaatsen bezoeken en omgaan met dat gezelschap. Al het goede dat zij op zondag van de hymnen meekrijgen, verdwijnt als sneeuw voor de zon wanneer ze de gemakkelijke liedjes in de kroeg horen. Alle herinneringen aan de zondagsdienst worden overschaduwd door de twijfelachtige verhalen die in de bar worden verteld. Daarom is het een grote zegen dat er plekken zijn waar arbeiders op een veilige en heilzame manier samen kunnen komen. Niet alleen om te zingen, te preken of te bidden, maar ook voor veel meer. Op die plaatsen krijgen mannen de kracht om oude gewoontes te doorbreken die hen gevangen hielden. Spoedig vertrekt zo'n man uit een kleine eenkamerwoning, verhuist hij naar een huis met twee kamers of een klein huisje, waar zijn vrouw haar linnengoed in de tuin kan

drogen. Hij merkt dat de baby minder huilt en dat alles beter en mooier wordt doordat hij zijn vroegere ongezonde ontmoetingsplaatsen heeft verlaten.

Een christelijke predikant heeft het volste recht om alle wettige middelen aan te wenden om mensen weg te leiden van slechte omgang en gewoontes. Soms moet dit verder gaan dan de gebruikelijke methoden, mits dit dient om mensen voor de Heere Jezus Christus te winnen. Dat moet altijd ons hoogste doel zijn. Welke hindernissen we ook tegenkomen, laten we trouw de hulp van de Heilige Geest zoeken, opdat die hindernissen worden weggenomen, zielen gered worden en de Naam van God verheerlijkt wordt.

Hoofdstuk 10

HOE ONZE MENSEN AAN TE MOEDIGEN OM ZIELEN TE WINNEN

Ik heb geprobeerd je verschillende manieren te laten zien waarop we zielen winnen, de kwalificaties die nodig zijn – zowel voor God als voor de mensen die waarschijnlijk betrokken zullen zijn bij het winnen van zielen – het soort preken dat hier het meest geschikt voor is, en de obstakels waar zielenwinners mee te maken krijgen. Nu wil ik een ander aspect van dit onderwerp bespreken: hoe we onze mensen kunnen aansporen om zielenwinners te worden.

Of je nu pastor van een kerk wilt worden, of de Heere je roept om evangelist of zendeling te zijn onder mensen die de ware Naam nog niet kennen, je begint als een enkele zaaier van het kostbare zaad van het Koninkrijk. Je gaat op pad en strooit handenvol zaad uit je eigen mand. Toch zou je verlangen moeten zijn om een geestelijke landbouwer te worden: iemand die zich richt op een duidelijk afgebakend stuk land, dat hij niet volledig alleen bewerkt, omdat er anderen zijn die hem bij dit werk ondersteunen. Tegen de een zul je zeggen: “Ga,” en hij zal gaan; of: “Kom,” en hij zal meteen komen. In je pogingen om anderen te bereiken, probeer je hen in te wijden in het geheim en de kunst van het zaaien, zodat je na verloop van tijd omringd wordt door een groot aantal mensen die dit goede werk

voortzetten. Op die manier kan voor de Cultivator een veel groter stuk land in cultuur gebracht worden.

Sommigen van ons zijn door Gods genade rijkelijk gezegend met een groot aantal mensen die door onze bediening geestelijk zijn ontwaakt. Het zijn mensen die door ons zijn onderwezen, gesterkt en die nu betrokken zijn bij het doen van goed in dienst van God.

Tijdsgebonden werking

Ik wil je waarschuwen om dit alles niet meteen aan het begin van je bediening te verwachten, want dit werk vordert mettertijd. Verwacht dit soort resultaten niet in het eerste jaar van je pastoraat. Het is de beloning van twintig jaar onafgebroken zwoegen op één plek.

Jonge mannen maken soms de grote fout dat zij met veel zelfvertrouwen spreken tegen mensen die zij pas enkele weken kennen. Ze beseffen niet dat ze niet met de autoriteit kunnen spreken van iemand die als een vader voor zijn volk is geweest, die twintig of dertig jaar bij hen is geweest. Als ze dat toch doen, komt het over als een dwaze façade. Het is net zo dwaas om van mensen te verwachten dat zij zich meteen gedragen zoals na een kwart eeuw oefening door een godvruchtige voorganger.

Het is wel waar dat je een kerk kunt binnenkomen waar iemand anders al jarenlang trouw heeft gewerkt en lang heeft gezaaid, waardoor je kunt rekenen op een gezegende en welvarende kring van medewerkers. Als je in de voetsporen van zo iemand kunt treden en diens pad kunt volgen, ben je gezegend. Het is altijd een goed teken als de paarden niet opmerken dat ze een nieuwe koetsier hebben. Als onervaren predikant ben je zeer gezegend als dit geluk je deel is.

Waarschijnlijk kom je terecht op een plaats die bijna geruïneerd is of geheel verwaarloosd. Misschien probeer je je hoofddiaken te bewegen je vurigheid na te volgen. Je ijver brandt fel als een witte gloed, maar wanneer je merkt dat hij koud is als staal, voelt het alsof je een gloeiend heet stuk ijzer bent dat in een emmer

met koud water wordt gedompeld. Hij kan je vertellen dat hij zich anderen herinnert die net zo vurig begonnen waren als jij, maar die snel afkoelden en hun toewijding verloren. Misschien zegt hij zelfs dat het hem niet zou verbazen als jou hetzelfde zou overkomen.

Hij is een zeer goed man, maar hij is oud en jij bent jong. We kunnen geen jonge hoofden op oude schouders zetten, zelfs niet als we het zouden proberen.

Misschien richt je je vervolgens tot een paar jonge mensen, in de hoop dat het met hen beter gaat. Toch begrijpen zij je niet, zijn terughoudend en gesloten. Wees dan niet verbaasd als zij snel een andere, niet-verwante weg inslaan.

Het is zeer waarschijnlijk dat jij degene zult zijn die het merendeel van het werk rondom zielenwinnen op zich neemt. Verwacht dat het zich zo zal ontvouwen, en je zult niet teleurgesteld zijn als dat klopt. Het kan ook anders uitpakken, maar het is wijs het ambt te aanvaarden met weinig hulp van anderen in dit werk.

Ga er dus van uit dat je het vaak alleen zult moeten doen. Zaaï het zaad, doorkruis het veld telkens weer en richt voortdurend je ogen op de Heere van de oogst om je arbeid te zegenen. Onder Zijn Goddelijke zegen – in plaats van een gedeeltelijk vertrappt stuk land vol brandnetels, stenen, onkruid en doornen – mag je uitzien naar de tijd waarin je, door je trouw en inspanning, een goed bewerkte boerderij zult zien. Daar kun je dan zaaigoed uitstrooien voor een rijke oogst, samen met een klein leger medewerkers dat je bijstaat in het dienstwerk.

Ik wil je er nogmaals aan herinneren dat je niet moet verwachten dat alles binnen een paar maanden na je start al zichtbaar wordt. Opwekkingen, als ze echt van God zijn, komen niet op ons commando. Heb je ooit geprobeerd de wind te laten waaien door erop te fluiten? God gaf immers de grote regen pas als antwoord op Elia's aanhoudende gebed—niet meteen bij het eerste gebed. We moeten dus opnieuw bidden, en opnieuw, en niet opgeven; uiteindelijk zal die wolk verschijnen, en met de wolk zal de zegen komen.

Blijf dus geduldig, blijf werken, ploeter door en bid volhardend. Op Zijn tijd zal de zegen komen. Word niet moe in het goede, want als je volhoudt en niet verslapt, zul je op het juiste moment oogsten (Galaten 6:9). Dan zul je ervaren dat de gemeente groeit zoals je dat hebt gehoopt—maar verwacht niet dat dit allemaal in één keer gebeurt.

Neem als voorbeeld John Angell James uit Birmingham: hij zag jarenlang geen grote vruchten van zijn arbeid. Voor zover ik weet, was Carr's Lane Chapel geen bijzondere plaats voordat hij ging prediken. Maar hij bleef trouw het Evangelie verkondigen, en na verloop van tijd ontstond er een kring van godvrezende mensen om hem heen die samen met hem een zegen werden voor heel Birmingham. Doe hetzelfde en raak niet ontmoedigd als het resultaat pas na vele jaren zichtbaar wordt, net als bij hem en andere trouwe dienaren.

Geen vaste regels, maar leiding van de Geest

Om een groep christenen om je heen te verzamelen die zielen zullen winnen, raad ik aan om niet altijd volgens strakke, vaste regels te werken. Wat op het ene moment wijs is, kan op een ander moment onverstandig zijn; wat op de ene plek werkt, is voor een andere plek niet altijd geschikt.

Soms is het het beste om de leden van de kerk samen te roepen, je verlangen met hen te delen en hen dringend te vragen om ieder voor zich een zielenwinner voor God te zijn. Zeg tegen hen: “Ik wil niet jullie voorganger zijn alleen maar om te preken. Mijn diepste verlangen is dat zielen gered worden en dat de mensen die gered zijn, op hun beurt ook anderen voor de Heere Jezus Christus winnen. Jullie weten hoe de pinksterzegen kwam: toen de hele gemeente eensgezind en volhardend bad, werd de Heilige Geest uitgestort en werden duizenden gered. Kunnen wij niet ook zo samenkomen en krachtig tot God roepen om Zijn zegen?”

Zo'n oproep kan echt iets teweegbrengen. Verzamel je mensen, bid samen indringend, vraag om Gods zegen en wees duidelijk in wat je van hen vraagt.

Soms kan dit de harten net zo in vuur en vlam zetten als wanneer je droog brandhout aansteekt.

Aan de andere kant, als zij geen toewijding aan het werk van zielenredding tonen, zal er waarschijnlijk niets uit voortkomen. Zij zeggen dan misschien: “Het was een mooie bijeenkomst; onze voorganger verwacht veel van ons; we hopen dat hij het ook krijgt.” Maar voor hen blijft het daarbij.

Begin met één of twee

Lukt het niet om de hele kerk in beweging te krijgen? Wees dan gerust: God kan jou leiden om te starten met slechts één of twee mensen. In vrijwel elke gemeente zijn wel een paar toegewijde jonge mannen te vinden. Merk je bij één van hen een diepere geestelijkheid dan bij anderen? Nodig hem dan uit op een avond bij jou thuis om samen te bidden. Breid, indien mogelijk, deze kring geleidelijk uit tot twee of drie godvrezende jonge mannen.

Het kan ook zinvol zijn te beginnen met een paar vriendelijke oudere vrouwen. Vaak staan zij nog dichter bij God dan de mannen, en hun gebeden kunnen bijzonder veel betekenen. Spreek samen af dat, als het niet lukt om de hele kerk mee te krijgen, jullie als kleine groep alvast beginnen vóór je je op buitenstaanders richt. Wees trouw aanwezig op de gebedsbijeenkomsten en geef zo het goede voorbeeld aan de rest van de gemeente. Maak ook afspraken om regelmatig bij elkaar thuis samen te komen om te bidden. Moedig anderen aan zich bij jullie aan te sluiten; nodig vriendinnen of broeders uit voor kleinere samenkomsten, of vraag een paar vrienden om samen voor de voorganger te bidden.

Om vuur in je gemeente te krijgen, hoef je niet groot te beginnen – het beste vuur start soms bij enkelen die werkelijk branden van heilige ijver. Dat kan zijn door tot alle leden te spreken, of juist alleen de meest toegewijde zielen. Richt bijvoorbeeld een kleine ‘club’ op met het doel het vuur voor God aan te wakkeren, zoals een kring van hemelse ‘revolutionairen’ die erop uit zijn de kerk

in brand te zetten met de liefde van Christus. Een kerk die werkelijk brandt van heilige ijver, brandt niet op maar blijft juist branden; daarin is Gods aanwezigheid zichtbaar (zie Exodus 3:2).

Hetzelfde geldt voor een kerk die brandt van heilige ijver. Het is jouw taak om je kerk op de een of andere manier in vuur en vlam te zetten. Dat kun je doen door tot alle leden te spreken, of juist tot enkele uitverkoren zielen; maar op welke wijze dan ook, je moet het doen. Richt een geheime kring op met dit heilige doel. Word een groep hemelse revolutionairen die als missie hebben de hele kerk in vuur en vlam te zetten. Zodra je dit doet, zal de duivel dat allerm minst prettig vinden. Je zult hem zo ongemakkelijk maken dat hij zal streven naar een volledige breuk van de coalitie – precies wat wij verlangen. Wij smachten naar een bittere en dodelijke strijd tussen de kerk en de wereld, met al haar gewoonten en gebruiken.

Maar laten we niet vergeten: dit proces kost tijd. Ik heb mensen aan het begin van dit werk zo snel zien rennen dat ze eruit zagen als gekneusde, buiten adem geraakte paarden – een aandoenlijk en triest gezicht. Neem daarom de tijd en verwacht niet dat alles wat je verlangt onmiddellijk beschikbaar zal zijn.

Volhard in Gebed

In de meeste gemeenten wordt slechts eenmaal per week een gebedsbijeenkomst gehouden. Maar als je verlangt dat jouw mensen – en ook jijzelf – werkelijk zielenwinners worden, doe dan alles wat je kunt om het gebedsleven in leven te houden. Ga niet de weg op van sommige predikanten in de Londense buitenwijken, die zeggen dat het onmogelijk is mensen zowel voor de gebedsbijeenkomst als voor het onderwijs bijeen te krijgen. Zij organiseren dan slechts één doordeweekse bijeenkomst waarin het gebed gecombineerd wordt met een korte lezing – maar zo is het uiteindelijk geen echte gebedsdienst en geen volwaardig leeruur meer. Zo'n samenkomst is noch vis, noch vlees, en het zal niet lang duren of men vindt het waardeloos en laat het erbij zitten. Wie

zo redeneert, zou dan net zo goed ook één van de zondagse diensten kunnen opgeven.

Onlangs las ik in een Amerikaanse krant dat men in Spurgeon's gemeente in Londen er trots op is dat de vaste leden eens per kwartaal hun zitplaats afstaan aan vreemdelingen, terwijl men in Amerika beweert iedere zondag de beste plaatsen beschikbaar te stellen aan gasten. Zulke gastvrijheid is mooi, maar we moeten ervoor waken dat dit er nooit toe leidt dat de eigen gemeenteleden uit beeld raken of dat het gebedsleven op de achtergrond raakt.

Als ik in jouw positie zou staan, zou ik van de gebedsbijeenkomsten juist een krachtig speerpunt van mijn bediening maken – anders dan enige andere bijeenkomst in de wijde omtrek. Kom niet zomaar onvoorbereid binnen om ter plekke wat woorden te zeggen, maar neem de tijd je goed voor te bereiden, zodat de avond aansprekend en uitnodigend is voor iedereen.

Wees daarbij niet bang om broeder Snooks vriendelijk, maar duidelijk, te wijzen op het belang van kort en krachtig gebed. Niemand hoeft eindeloos door te bidden; wie het verlangen heeft langer te bidden, kan dat thuis doen. Wanneer mensen moe en lusteloos lijken, laat ze dan opgewekte, vertrouwde liederen zingen. Zijn ze die even zat, pak dan weer je vertrouwde liedboek erbij. Het is jouw taak een sfeer te creëren waarin harten betrokken blijven en het vuur levend gehouden wordt.

Wees ook flexibel in de planning: kun je jouw mensen 's avonds moeilijk bijeen krijgen, probeer dan eens een gebedsbijeenkomst in de vroege ochtend – bijvoorbeeld om halfvijf of zes uur, of juist diep in de nacht als dat mensen beter schikt. Je zult versteld staan wie onverwacht verschijnt voor een kort gebed.

Soms bereik je mensen beter door zelf naar hen toe te gaan als zij niet naar de bijeenkomst willen komen. Zeg gerust: "Ik organiseer een gebedsbijeenkomst in jullie woonkamer," en als dat bezwaarlijk is, doe het dan gerust in de tuin, schuur of een andere plek. Krijg je de mensen zo ook niet mee? Verzamel dan een groep

en houd samen een openluchtgebedsbijeenkomst op straat. Er zijn slechtere dingen te bedenken! Denk aan hoe Amerikaanse vrouwen ooit door gebed kroegen sloten: als gewone middelen niet werken, wees dan niet bang om ongebruikelijke wegen te bewandelen. Gebedsbijeenkomsten zijn het geheim van echte geestelijke kracht – voor God en voor mensen.

Wees zelf een Vurig Voorbeeld

We moeten altijd zelf het goede en serieuze voorbeeld geven. Een predikant die langzaam is of weinig initiatief toont, zal nooit een levendige, ijverige gemeente om zich heen verzamelen. Wie zijn taak onverschillig uitvoert of met de minste inspanning afdoet, kan niet verwachten dat de mensen om hem heen wel serieus bezig zullen zijn met het winnen van zielen.

Als je dit leest, is het duidelijk dat je verlangen hebt om christenen om je heen te verzamelen die ook hunkeren naar de redding van hun vrienden, buren en bekenden; mensen die geloven en verwachten dat God Zijn zegen geeft op de verkondiging van jouw preken. Zulke mensen letten aandachtig op de gezichten van degenen die naar jouw onderwijs luisteren, om te zien of de boodschap binnenkomt. En ze zullen echt geraakt en bedroefd zijn als er geen bekeringen plaatsvinden, geen zielen worden gered. Misschien komen ze er niet direct mee bij jou, maar ze zullen wel vurig tot God bidden namens jou en jouw bediening.

Soms zullen ze je zelfs confronteren met deze zorg. Zo kwam op een zondagavond, toen er slechts veertien mensen tot de gemeente werden toegelaten, een van mijn diakenen naar me toe op weg naar de bijeenkomst. Hij zei: “Governor, dit kan zo niet langer.” We waren gewend om iedere maand veertig of vijftig nieuwe leden te zien, en deze trouwe broeder was niet tevreden met minder. Ik moest hem gelijk geven: we moesten, als het mogelijk was, in de toekomst weer meer vrucht dragen.

Sommigen zouden zich misschien gekwetst of geïrriteerd voelen door zulke woorden, maar ik was er juist dankbaar voor – want hij sprak uit wat ik zelf ook voelde

Verlangen naar christenen die bereid zijn alles te doen wat ze kunnen

Wij verlangen naar christenen om ons heen die vastberaden zijn alles te doen wat zij kunnen om zielen te winnen. Er zijn altijd mensen die zelfs door de voorganger moeilijk bereikt worden. Zoek naar toegewijde christelijke werkers die zich bij jou aansluiten en die zondaars als het ware ‘aan de kraag vatten’. U weet wat ik bedoel – het werk kan intens zijn, net zoals Absalom niet makkelijk kon ontsnappen toen hij aan zijn haarlok vastzat in de eik (2 Samuël 18:9). Zo moeten ook wij ongemakkelijk dicht bij zondaars durven komen.

Spreek vriendelijk tegen hen totdat je ze het Koninkrijk der Hemelen hebt binnengeleid, door ze het gezegende verhaal te vertellen dat vrede en vreugde in hun hart zal brengen. In de gemeente van Christus streven we naar een ploeg goed getrainde scherpschutters die alert zijn op ieder die binnenkomt – niet om hen lastig te vallen, maar om ervoor te zorgen dat niemand vertrekt zonder een persoonlijke waarschuwing, een uitnodiging en een duidelijke oproep tot bekering tot Christus.

Wij moeten al onze mensen trainen en toerusten voor deze dienst, zodat zij uitgroeien tot legers van zielenredders. Iedere man, vrouw en zelfs kind in onze kerken moet bereid zijn om actief voor de Heere te werken. Zij zullen zich dan niet verlustigen in de fraaie, welbespraakte preken waar men in Amerika blijkbaar zo van houdt, maar eerder zeggen: “Pfff! Onzin, zulke praatjes willen we niet.” Wat hebben zij die op het oogstveld werken immers aan donder en bliksem? Zij zoeken slechts een moment om uit te rusten onder een boom, het zweet van hun voorhoofd te vegen, zich te verfrissen na zware arbeid, en dan weer met volle kracht verder te gaan.

Onze prediking moet klinken als de krachtige toespraak van een opperbevelhebber tot zijn leger: “Daar is de vijand. Laat mij morgen niet hoeven weten waar zij zijn.” Wat onze mensen nodig hebben, is iets korts en krachtigs, iets zoets en prikkelends, dat hen in beweging zet en aanwakkert. Alleen zo kunnen wij samen de oogst binnenbrengen tot eer van de Naam des Heeren.

Hoofdstuk 11

GUNSTIGE ATMOSFEER VOOR HET WINNEN VAN ZIELEN

We zullen zeker de zegen ontvangen die we zoeken wanneer de hele sfeer om ons heen gunstig is voor het winnen van zielen. Op een avond zei een vriend tegen mij: “Met zoveel dauw verwacht ik vanavond zeker een zegen.” Ik bid dat ook u vaak mag ervaren hoe het is om te prediken in een omgeving vol dauw. Om duidelijk te maken wat ik daarmee bedoel, wil ik u vertellen over een Ier die ooit zei dat het zinloos was om te irrigeren als de zon scheen. Hij had namelijk vastgesteld dat wanneer het regende, de wolken de zon bedekten. Die observatie was verrassend logisch – vaak logischer dan je op het eerste gezicht zou denken, iets wat je vaker hoort van Ieren.

Regen is goed voor planten, omdat alles dan perfect is afgestemd op de regen: de schaduwrijke lucht, de vochtigheid in de atmosfeer, het algemene natte gevoel om je heen. Maar als je dezelfde hoeveelheid water zou geven terwijl de zon fel schijnt, zouden de bladeren waarschijnlijk geel worden, verschrompelen en afsterven door de hitte. Elke tuinman weet dat je bloemen ’s avonds moet besproeien, wanneer de zon is ondergegaan. Daarom is irrigatie, hoe zorgvuldig ook toegepast, nooit zo gunstig als regen.

Voor planten en bloemen is het essentieel dat de gehele atmosfeer gunstig is om écht baat te hebben bij het water geven. Dit geldt in gelijke mate voor geestelijke zaken. Ik heb vaak ervaren dat wanneer God op bijzondere wijze mijn bediening zegent, de mensen zich doorgaans in een gebedsstemming bevinden. Het is werkelijk prachtig om te prediken in een sfeer die doordrenkt is met de dauw van

de Geest. Ik weet hoe het is om in zo'n atmosfeer te prediken, maar helaas ook hoe het voelt als die dauw ontbreekt — zoals in Gilboa, waar geen dauw of regen viel. Je kunt prediken en hopen op Gods zegen, maar zonder de juiste geestelijke sfeer heeft dat weinig effect. Ik hoop van harte dat u dat niet hoeft mee te maken.

Het kan zijn dat u op uw weg een plek bereikt waar al lange tijd een dierbare broeder gezwoegd, gebeden en gewerkt heeft voor de Heer. U volgt dan zijn voetsporen en treft een volk aan dat volledig gereed is voor de zegen. Wanneer ik ga prediken, heb ik soms het gevoel dat ik weinig lof verdien, omdat alles in mijn voordeel is. De toegewijde mensen zitten dan met open mond te wachten op de zegen. Vrijwel iedereen verwacht een bemoedigende boodschap, en omdat ze ernaar verlangen, doet die hen goed. En als ik weer vertrek, blijven ze bidden om die zegen — en die wordt hen ook gegeven.

Zoals een man die op een paard wordt gezet dat met hem wegloopt, geen andere keuze heeft dan mee te gaan, zo is het mij vaak gegaan. De zegen kwam omdat de omstandigheden gunstig waren. Vaak is het succes terug te voeren op zowel de preek zelf als de omstandigheden eromheen. Zo was het ook met de prediking van Petrus op de dag van Pinksteren, toen drieduizend zielen tot Christus kwamen. Nooit is er een betere preek gehouden: een duidelijke, persoonlijke boodschap die mensen overtuigde van hun zonden, omdat ze de Heiland tot de dood hadden veroordeeld.

Toch schrijf ik de bekeringen niet alleen toe aan de woorden van Petrus, want er waren ook 'wolken aan de hemel'. De hele atmosfeer was doordrenkt met vocht en 'veel dauw'. De discipelen hadden lang gebeden en gesmeekt om de afdaling van de Heilige Geest – en werd die Geest niet inderdaad op ieder van hen uitgestort, ook op Petrus? Toen het moment daar was, stroomde de pinksterzegen overvloedig neer. Wanneer een kerk dezelfde geestelijke gesteldheid bereikt als die van de apostelen in die gedenkwaardige tijd, wordt hemelse kracht geconcentreerd op die plek.

We mogen echter niet vergeten dat zelfs Christus zelf op sommige plaatsen niet veel machtige werken kon verrichten vanwege het ongeloof van de mensen. Ik ben er zeker van dat al Zijn dienaren, die zich met hart en ziel inzetten, soms op een vergelijkbare wijze worden tegengewerkt. Misschien zijn sommigen van u die dit lezen omringd door wereldse, christusloze mensen, maar dat betekent niet dat u voor hen hoeft te vluchten. Probeer, waar mogelijk, juist dat zij meer op Christus gaan lijken.

Het is waar dat ik naast vreugdevolle ervaringen ook minder positieve momenten heb gekend. Zo preekte ik op een avond op een plaats waar lange tijd geen predikant was geweest. Toen ik bij de kapel aankwam, werd ik helemaal niet welkom geheten. Hoewel mijn komst de verantwoordelijken in ieder geval financieel voordeel opleverde, toonden zij geen enkele gastvrijheid. Men vertelde mij zelfs dat de meerderheid van de kerkleden wel wenste dat ik zou komen, maar dat de diakenen mij niet “gezond” achtten. Enkele broeders en zusters uit andere gemeenten die aanwezig waren, leken daardoor juist gesterkt te worden. De eigen gemeenteleden daarentegen ontvingen geen zegen, wat ook niet verwonderlijk was, want zij verlangden er niet naar.

Na afloop van de dienst ging ik de sacristie binnen. Daar stonden de twee diakenen, ieder naast de schoorsteenmantel. Ik vroeg hen: “Zijn jullie de diakenen?” “Ja,” antwoordden ze. Ik zei: “De kerk gaat niet goed, hè?” “Nee,” gaven ze toe. Op mijn eerlijke opmerking: “Dat had ik ook niet verwacht met zulke diakenen,” vroegen ze of ik iets tegen hen had. Ik antwoordde: “Nee, maar ik weet niets te zeggen in jullie voordeel.” Deze woorden sprak ik omdat ik hen tijdens de samenkomst niet mocht bereiken. Achteraf was ik blij te vernemen dat mijn preek en opmerkingen uiteindelijk wel tot verbetering hebben geleid. Sindsdien heeft men daar een broeder als predikant die het goed doet. Toch kon een van de diakenen mijn kritiek niet verdragen en verliet hij de kerk, terwijl de ander bleef, volhardde en bad totdat er betere tijden aanbraken.

Soms voelt het alsof je tegen wind en stroming in roeit, maar het wordt nog zwaarder als er een paard aan de oever staat dat met een touw je boot juist de verkeerde kant op trekt. In zulke gevallen helpt het alleen om nog harder te werken en het paard het water in te trekken.

Bedenk dat het, zodra er eenmaal een gunstige geestelijke sfeer is ontstaan, geen eenvoudige opgave is om die te behouden. Ik benadruk hier bewust: “Als de sfeer eenmaal is gecreëerd.” Daarmee wil ik laten zien hoe beperkt onze invloed eigenlijk is—of beter gezegd: zonder God kunnen wij niets. Zoals de Schrift zegt: “Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen” (Johannes 15:5). Het is God die de sfeer beheerst; alleen Hij kan die scheppen en in stand houden. Laten we daarom altijd onze ogen op Hem gericht houden, van wie al onze hulp komt.

Misschien behoren sommigen van u die dit lezen tot degenen die oprecht en toegewijd prediken, maar die desondanks zelden zondaars tot geloof zien komen. Geef dan niet op, maar zoek juist mensen om u heen die met u en voor u willen bidden—mensen die ook hun omgeving meenemen in gesprekken over geestelijke zaken, en die zo leven dat de Heer hen kan zegenen met een overvloed van genade. Predikanten vertellen soms dat er in de Tabernakel een bijzondere, krachtige invloed vanuit de gemeente uitgaat. Ik geloof dat dit komt door de oprechte gebedsbijeenkomsten en het serieuze verlangen bij velen om zielen te winnen. Eén broeder, die ik liefkozend mijn “jachthond” noem, heeft altijd oog voor luisteraars die geraakt zijn en is er direct bij om hen tot Jezus te brengen. Ik mag gelukkig meer vrienden tot mijn kring rekenen die zich op deze toewijd manier inzetten.

Tijdens de samenkomsten die werden geleid door broeders Fullerton en Smith, merkte een bekende prediker eens op dat deze evangelisten “beslissingen konden bespoedigen”—de Heer gebruikte hen om mensen daadwerkelijk tot een keuze voor Christus te brengen. Dat is op zichzelf indrukwekkend, maar misschien is het nog bijzonderder als er mensen zijn die na elke dienst

doelgericht op anderen afstappen en vragen: “Vriend, heeft de preek iets voor je betekend? Is er iets dat je heeft geraakt? Ben je zeker van je redding? Weet je de weg naar verlossing?” Het is daarom raadzaam altijd je Bijbel bij de hand te houden, met relevante teksten klaar voor dit soort vragen.

Een goede vriend van mij wist altijd precies de juiste bijbelteksten aan te reiken, helemaal afgestemd op wat een zoekende ziel nodig had:

- “Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was” (Lukas 19:10).
- “Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven” (Johannes 3:36).
- “Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde” (1 Johannes 1:7).
- “Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen” (Johannes 6:37).
- “Want een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden” (Romeinen 10:13).

Deze verzen had hij vetgedrukt tussen zijn Bijbel gestoken, zodat hij altijd direct de juiste tekst kon tonen. Op deze manier was hij in staat om vele zoekenden naar de Heiland te leiden. Het is een bijzonder praktische aanpak, die ook u kunt toepassen.

Laat je tenslotte niet ontmoedigen wanneer je een kerk aantreft die in erbarmelijke toestand verkeert. Het kan zelfs goed zijn als een jonge prediker mag beginnen op een plek zonder direct perspectief—want daar wordt elke verbetering des te duidelijker zichtbaar door toewijding en gebed. Is de kapel bij je aankomst bijna leeg, dan kan het waarschijnlijk niet slechter, en is de kans groot dat jij het instrument wordt waardoor mensen terugkeren en de situatie zich ten goede keert. Als ik zelf zou mogen kiezen waar te werken, zou dat zijn vlak bij de rand van de afgrond—want ik geloof dat God juist daar, tussen de grootste zondaars, de meeste eer ontvangt

Wanneer uw bediening gezegend wordt om zulke mensen te bereiken, zullen zij waarschijnlijk hun hele leven aan u blijven vasthouden. Aan de andere kant zijn de ergste mensen juist degenen die al geruime tijd christen noemen, maar geen genade bezitten en slechts in naam christen zijn, omdat zij nog steeds geestelijk dood zijn. Helaas bevinden zich dergelijke mensen onder onze diakenen en kerkleden, en kunnen wij hen niet uit ons midden verwijderen.

Zolang zij binnen ons lichaam blijven, oefenen zij een zeer destructieve en giftige invloed uit. Het is schrijnend om dode leden te hebben, terwijl elk deel van het lichaam door goddelijk leven zou moeten worden bewogen. Toch is dit in veel gevallen zo, en staan wij machteloos tegenover het kwaad dat genezing behoeft.

Wij moeten het onkruid laten groeien tot aan de oogst. Maar het beste wat u kunt doen wanneer het onkruid niet uitgeroeid kan worden, is de tarwe goed water geven. Niets houdt onkruid zo effectief tegen als sterke, gezonde tarwe. Ik heb goddeloze mannen gekend die het in de kerk zo moeilijk hadden, dat zij ten slotte dankbaar waren deze te kunnen verlaten. Zij zeiden: “De prediking is te krachtig voor ons, en deze mensen zijn te puriteins en streng.” Wat een zegen is het wanneer dat het geval is. Wij wilden hen niet wegjagen door de waarheid te prediken, maar omdat zij uit eigen beweging zijn vertrokken, wensen wij hen zeker niet terug als leden. Wij laten hen waar zij zijn en bidden dat de Heere in Zijn grote genade hen van hun dwaling zal afbrengen en tot Zich zal brengen. Dan zullen wij blij zijn hen wederom bij ons te mogen verwelkomen, om voor de Heere te leven en te arbeiden.

Hoofdstuk 12

HOE DE DODEN TOT LEVEN TE WEKKEN

Als handarbeiders in de wijngaard van de Heer wil ik uw aandacht vestigen op een bijzonder leerzaam wonder dat door de profeet Elisa werd verricht, zoals beschreven in het vierde hoofdstuk van 2 Koningen. Daar lezen we hoe God de gastvrijheid van de vrouw uit Sunem beloonde door haar de gave van een zoon te

schenken. Helaas is de duur van alle aardse genade onzeker. Toen het kind wat ouder was geworden, werd hij ziek en stierf.

De radeloze, maar gelovige moeder haastte zich meteen naar de man van God, Elisa, omdat God door hem de belofte van een kind had gegeven om haar diepste verlangen te vervullen. Ze besloot haar nood bij hem neer te leggen, in de hoop dat hij haar voor zijn Goddelijke Meester zou vertegenwoordigen en een vredig antwoord voor haar zou verkrijgen. Het handelen van Elisa wordt beschreven in 2 Koningen 4:29-37:

En hij zeide tot Gehazi: Gord uw lendenen en neem mijn staf in uw hand en ga heen; zo gij iemand vindt, groet hem niet, en zo u iemand groet, antwoord hem niet; en leg mijn staf op het aangezicht van den jongen. Doch de moeder van den jongen zeide: Zo waarachtig als de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten. Hij stond dan op en volgde haar na. Gehazi nu was voor hun aangezicht doorgegaan; en hij legde den staf op het aangezicht van den jongen, doch er was geen stem noch opmerking. Zo keerde hij weder hem tegemoet en bracht hem boodschap, zeggende: De jongen is niet ontwaakt. En toen Elísa in het huis kwam, zie, zo was de jongen dood, zijnde gelegd op zijn bed. Zo ging hij in, en sloot de deur voor hen beiden toe, en bad tot den HEERE. En hij klom op en legde zich neder op het kind, en leggende zijn mond op deszelfs mond en zijn ogen op zijn ogen en zijn handen op zijn handen, breidde zich over hem uit; en het vlees des kinds werd warm. Daarna kwam hij weder en wandelde in het huis ééns herwaarts en ééns derwaarts, en klom weder op en breidde zich over hem uit; en de jongen niesde tot zevenmaal toe; daarna deed de jongen zijn ogen open. En hij riep Gehazi en zeide: Roep deze Sunamitische. En hij riep haar en zij kwam tot hem; en hij zeide: Neem uw zoon op. Zo kwam zij, en viel voor zijn voeten en boog zich ter aarde, en zij nam haar zoon op en ging uit.

De positie van Elisa in dit verhaal weerspiegelt precies jouw positie ten aanzien van jouw dienst voor Christus. Elisa kreeg te maken met een dode jongen; het ging weliswaar om een natuurlijke dood. In jouw situatie betreft de dood waarmee je geconfronteerd wordt misschien geen lichamelijke, maar des te reëlere geestelijke dood. De jongens en meisjes in jouw zondagsschoolklassen zijn

even zeker dood in zonden als volwassenen, zoals Efeziërs 2:5 ons duidelijk maakt.

Ik bid dat niemand die dit leest zich niet volledig bewust is van de natuurlijke toestand waarin alle mensen verkeren. Tenzij u een diep en helder besef hebt van de totale ondergang en geestelijke dood van uw kinderen, zult u niet in staat zijn een ware zegen voor hen te zijn. Ik bid dat u hen benadert, niet als slapers die u door uw eigen kracht kunt wekken, maar als geestelijke lijken die alleen door goddelijke kracht tot leven gewekt kunnen worden.

Elisa's grote doel was niet slechts het reinigen van het dode lichaam, het balsemen met specerijen, het omwikkelen in fijn linnen of het in een geschikte houding neerleggen om het als lijk achter te laten. Zijn streven reikte veel verder: hij wilde het kind werkelijk tot leven wekken.

Mogen de leraren die dit lezen nooit genoeg nemen met het nastreven of zelfs bereiken van oppervlakkige of secundaire vruchten. Streef naar het hoogste doel: de redding van onsterfelijke zielen. Uw opdracht is niet alleen om kinderen de Bijbel te leren lezen, noch enkel om hen morele plichten bij te brengen, en evenmin om alleen de letter van het evangelie over te brengen. Uw hoge roeping is om een instrument in Gods handen te zijn, levenskracht uit de hemel te brengen in dode zielen. Blijven uw kinderen dood in zonden, dan zal uw onderwijs op de dag des Heren als een mislukking worden beoordeeld.

Waar een seculier leraar geslaagd kan zijn als een leerling vaardig wordt in zijn vak, geldt voor u dat zelfs als uw leerlingen uitgroeien tot respectabele leden van de samenleving – zelfs vaste deelnemers aan de genadeweg – u toch niet mag voelen dat uw smeekbeden zijn verhoord of uw diepste verlangens vervuld, tenzij er iets méér is bereikt. Tenzij met recht gezegd kan worden dat God ons samen met Christus tot leven heeft gewekt (Efeziërs 2:5).

Onze missie: De doden tot leven wekken

Onze missie is de opstanding; *ons doel is het opwekken van de doden*. Wij zijn als Petrus in Joppe of Paulus in Troas: wij hebben een jonge Dorcas of Eutychus nodig om tot leven te brengen. Maar hoe kan zo'n uitzonderlijke opdracht worden vervuld?

Wanneer wij toegeven aan ongeloof, wordt dit werk overweldigend, want het overstijgt onze menselijke kracht. Wij kunnen de doden niet levend maken. Zou ons dat gevraagd worden, dan zouden we misschien net als de koning van Israël onze kleren verscheuren en uitroepen: "Ben ik soms God, dat ik doden en levend maak?" Feit is dat we even machteloos zijn als Elisa, die ook niet uit eigen kracht de zoon van de Sunamitische vrouw tot leven kon wekken.

Toch is het net zo waar dat Paulus en Apollos even machteloos waren. Moet dit ons ontmoedigen? Nee, volstrekt niet. Het wijst ons juist op onze ware kracht, doordat het ons verbiedt te vertrouwen op onze illusoire eigen kracht. Ik vertrouw erop dat u zich bewust bent dat wie in geloof leeft, in het rijk van wonderen verkeert. Geloof werkt wonderen en is vervuld van het wonderbaarlijke.

*"Het geloof, het sterke geloof, ziet de belofte en vertrouwt alleen op haar;
het lacht om onmogelijkheden en roept: 'Het zal geschieden.'"*

~ Fanny Wedgwood

Geen gewone man

Elisa was allang geen gewone man meer, sinds Gods Geest op hem rustte, hem riep tot Zijn werk en hem daarbij kracht gaf. En jij, als toegewijde, bezorgde en biddende leraar, bent dat evenmin. Op bovennatuurlijke wijze ben jij de tempel geworden van de Heilige Geest; God woont in jou. Door het geloof ben je begonnen aan een loopbaan als wonderdoener. Je bent uitgezonden in de wereld, niet om te doen wat voor mensen mogelijk is, maar om koppige onmogelijkheden te verwezenlijken—datgene wat God door Zijn Geest werkt in en door Zijn

gelovige mensen. Je bent geroepen om wonderen te verrichten, om buitengewone dingen te doen.

Beschouw de opwekking van deze dode kinderen, waartoe je in Gods Naam wordt geroepen, niet als iets onwaarschijnlijk of moeilijk. Denk aan Wie het is die werkt via jouw zwakke dienst als instrument. Waarom zou het ongeloofwaardig zijn dat God de doden doet opstaan? (Handelingen 26:8). Ongeloof zal fluisteren, als je

deze goddeloze schaamteloosheid en koppigheid van deze kinderen ziet: “Zullen deze beenderen levend worden?” Maar jouw antwoord moet zijn: “Heere HEERE, Gij weet het!”

Als je alles toevertrouwt aan de almachtige hand van God, is het jouw taak om te profeteren over de dorre beenderen en te bidden om de hemelse adem. Spoedig zul je in het dal van jouw visioen het teken zien dat overwinning op de dood nabij is.

Laten we nu onze ware positie innemen en deze vervullen. Wij staan oog in oog met dode mensenkinderen en verlangen ernaar hen nieuw leven te geven. We belijden dat alle aansporingen van ons hart alleen door de Heere kunnen worden volbracht. Ons nederige verzoek moet zijn dat, als Hij ons wil gebruiken in Zijn wonderen van genade, Hij ons nu wil leiden en laten zien wat we moeten doen.

Elisa had het zich moeten herinneren

Het zou wijs zijn geweest als Elisa zich had herinnerd dat hij vroeger de dienaar van Elia was en de fijne kneepjes van het vak van zijn meester had bestudeerd om die na te volgen. Had hij vanaf het begin het voorbeeld van Elia gevolgd, dan had hij Gehazi niet met een staf uitgezonden, maar zelf meteen gehandeld zoals uiteindelijk toch nodig was. Dit voorbeeld vinden we terug in 1 Koningen 17, waar Elia een dood kind opwekt. Elia, zijn meester, liet een volledig precedent achter voor zijn dienaar. Pas toen Elisa deze weg in alles begon te volgen, kwam de wonderlijke kracht tot uiting.

Mijn mededienstknechten, ik spreek jullie met nadruk toe: het is voor ons leraren het beste om onze Meester na te volgen. We moeten Zijn manieren en methoden bestuderen en aan Zijn voeten de kunst leren van het winnen van zielen. Net zoals Hij, in diep medeleven, zich verlaagde en zo dicht mogelijk kwam bij onze ellendige menselijkheid, moeten ook wij dicht bij de zielen komen waarmee wij omgaan. Verlang naar hen met Zijn verlangen en huil om hen met Zijn tranen. Wie zielen wil redden uit zinloze zonde, kan alleen wijs worden in het winnen van zielen door de geest en het handelen van de Heere Jezus na te volgen.

Elisa was dit vergeten

In plaats daarvan bedacht Elisa een eigen plan, waarin vooral zijn profetische waardigheid tot uiting moest komen. Hij gaf zijn staf aan Gehazi en zei hem die op het kind te leggen, alsof de goddelijke kracht die op hem rustte zo groot was dat deze onder alle omstandigheden zou werken, ook zonder zijn persoonlijke aanwezigheid en inzet. Maar de gedachten van de Heer waren niet in overeenstemming met deze aanname.

Ik vrees dat de waarheid die wij vanaf de preekstoel verkondigen—en ongetwijfeld geldt dit ook voor jouw onderricht—vaak iets vreemds en losstaands is, iets wat we als een staf in onze hand houden, maar wat geen wezenlijk deel van onszelf is. We omarmen leerstellingen en praktische waarheden zoals Gehazi de staf op het gezicht van het kind legde, maar missen vaak de diepe worsteling voor de zielen van degenen tot wie we spreken.

We brengen waarheid, anekdotes en illustraties over, gebruiken verschillende manieren van lesgeven en spreken, maar zolang die waarheid niet diep verbonden is met ons innerlijk en onze ziel echt raakt, blijft het even vruchteloos als die staf van Elisa op het levenloze kind. Vaak heb ik het evangelie gepredikt, er vast van overtuigd dat het het evangelie van mijn Meester was, de ware profetische staf, maar zonder de kracht, ernst en ijver die het nodig heeft. Kun jij dit niet ook beamen? Dat je soms de waarheid hebt onderwezen waarvan je zeker was dat ze waar was, gevonden in de Schrift en zelfs kostbaar voor je eigen ziel,

maar dat het geen vrucht droeg omdat je de waarheid niet voelde, noch voelde wat het kind waarvoor je predikte nodig had? Je was net als Gehazi, die de staf onverschillig neerlegde. Geen wonder dat je moest zeggen: “Het kind is niet ontwaakt,” want de ware kracht om te ontwaken kon geen doorgang vinden in levenloos onderwijs.

We weten niet zeker of Gehazi dacht dat het kind echt dood was. Hij sprak alsof de jongen slechts sliep en gewekt moest worden. God zal echter zijn zegen niet geven aan leraren die niet begrijpen hoe diep gevallen hun kinderen zijn. Als jij het kind niet écht als verdorven beschouwt, als je je vastklampt aan naïeve ideeën over kinder-onschuld of de waardigheid van de menselijke natuur, wees dan niet verbaasd als je vruchteloos blijft.

Hoe kan God je zegenen om opstanding te brengen, als je niet kunt vatten wat die glorieuze daad werkelijk inhoudt? Wanneer de jongen ontwaakte, had dat Gehazi waarschijnlijk niet verbaasd; hij zou hebben gedacht dat hij slechts opgeschrikt was uit een diepe slaap. Wie niet gelooft in de totale verdorvenheid, ziet het Evangelie vaak slechts als een moraliserende leer met heilzame invloed. Maar het werk van de genade die alles vernieuwt waardoor “Hij Die op den troon zat, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw” (Openbaring 21:5a), zal door hen niet verheerlijkt noch begrepen worden.

We mogen niet opgeven

Let goed op wat Elisa deed toen zijn eerste poging mislukte. Als wij bij een eerste poging falen, mogen we niet meteen ons werk neerleggen. Als je tot nu toe geen succes hebt gehad, betekent dat niet dat je niet geroepen bent voor het werk, net zo min als Elisa besloot dat het kind niet gered kon worden. De les die je uit een mislukking kunt trekken, is niet dat je moet stoppen, maar dat je je methode moet aanpassen. Het is niet de persoon die niet op zijn plaats is, maar het plan dat faalt. Als je niet hebt bereikt wat je wilde, onthoud dan het liedje van de schooljongen: “Als het eerst niet lukt, probeer het dan nog eens, en nog eens.”

Blijf echter niet telkens op dezelfde manier proberen als je niet zeker bent dat dit de beste weg is. Als je eerste methode faalt, verbeter die dan. Onderzoek waar het misging. Door je aanpak of instelling aan te passen, kan de Heere je voorbereiden op een vruchtbaarheid die je verwachtingen ver te boven gaat. Elisa raakte niet ontmoedigd toen hij hoorde dat het kind niet wakker werd, maar ceurde zich en bond zijn lendenen om, om met hernieuwde kracht het werk aan te pakken dat voor hem lag.

Let ook op waar het dode kind was neergelegd. Toen Elisa het huis binnenging, lag het kind dood op zijn bed (2 Koningen 4:32). Dit was het bed dat de gastvrije vrouw uit Sunem voor hem had klaargezet – het beroemde bed dat, samen met de tafel, kruk en kandelaar, altijd herinnerd zal worden in de kerk van God. Dit bed was bedoeld om de profeet rust te bieden, maar werd nu het toneel van een wonder waarvan de vrouw nooit had gedacht dat het zou plaatsvinden.

Ik zie het dode kind op dat bed graag als een symbool van de plek waar onze onbekeerde kinderen zouden moeten zijn als wij een zegen voor hen willen zijn. Zij moeten in ons hart liggen en onze voortdurende zorg dragen, zowel overdag als 's nachts. We moeten hun toestand meenemen naar onze stille gebedsplaats en aan hen denken in de uren dat we wakker liggen van bezorgdheid. Zij moeten deel uitmaken van onze middernachtelijke zorgen en onze bedden moeten getuigen van ons gebed en onze tranen: “O, mogen de jongens en meisjes in mijn klas kinderen van de levende God worden!” Zowel Elia als Elisa leren ons dat we het kind niet ver van ons vandaan mogen houden, niet buiten de deur, en zeker niet in een koud graf van vergetelheid mogen leggen. Wil je het kind tot leven wekken, dan moet je het met de warmste betrokkenheid en liefhebbende zorg van je hart omringen.

Gebed

Als we verder lezen, staat er: “Hij ging naar binnen, sloot de deur achter zich en bad tot de HEERE” (2 Koningen 4:33). Op dit punt is de profeet volop aan het werk, en mogen wij van hem het geheim leren van het opwekken uit de dood.

Wanneer je het verslag van Elia bestudeert, merk je dat Elisa zijn methode baseerde op die van zijn meester.

- “En hij zeide tot haar: Geef mij uw zoon. En hij nam hem van haar schoot en droeg hem boven in de opperzaal waar hij zelf woonde, en hij legde hem neder op zijn bed. En hij riep den HEERE aan en zeide: HEERE mijn God, hebt Gij dan ook deze weduwe, bij dewelke ik herberg, zo kwalijk gedaan, dat Gij haar zoon gedood hebt? En hij mat zich driemaal uit over het kind en riep den HEERE aan en zeide: HEERE mijn God, laat toch de ziel van dit kind in hem wederkomen. En de HEERE verhoorde de stem van Elía; en de ziel van het kind kwam weder in hem, dat het weder levend werd”

Het grote geheim schuilt dus voor een belangrijk deel in krachtig smeken. Elisa sloot de deur en bad tot de HEERE. Een oud gezegde luidt: “Elke ware preekstoel staat in de hemel,” wat betekent dat de ware prediker veel tijd doorbrengt in gebed bij God. Zonder gebed om zegen, zonder dat het fundament van het prediken in het gebed ligt, kan onze openbare bediening geen succes kennen.

De kracht van elke ware leraar moet van boven komen. Als je nooit je gebedskamer binnengaat en de deur sluit en nooit bij de troon van genade smeekt voor je kind, hoe kun je dan verwachten dat God je eert in de bekering van dat kind?

Het is een heel goede gewoonte om je kinderen één voor één mee te nemen naar je kamer, helemaal alleen, en samen met hen te bidden. Je zult merken dat je kinderen zich vaak zullen bekeren als God je leidt om hun geestelijke situatie persoonlijk te zien, voor hen te lijden en met de deur dicht apart met hen en voor hen te bidden. Een gebed dat je in het geheim met een kind bidt, heeft veel meer impact dan een gebed in de klas — niet omdat God het anders hoort, maar omdat zo’n gebed het kind vaak veel dieper raakt. Terwijl je met je ziel tot God spreekt, kan dat gebed als het ware zelf het antwoord worden, omdat God het hartenkussen kan zijn waardoor het kind geraakt wordt op een manier die gewone woorden niet kunnen. Bid dus apart met je kinderen, en je zult zien dat het een grote zegen kan zijn. Is dit niet mogelijk, zorg dan in elk geval dat er veel,

veel gebed is. Blijf bidden, smeeek vurig, net zoals Luther dat noemde: een gebed dat als een bombardement op de hemel klinkt.

Zo'n manier van bidden is alsof je een kanon op de poorten van de hemel richt om die open te blazen, want zó biddende mensen zegevieren in het gebed. Ze zullen niet weggaan van Gods troon totdat ze net zoals Luther mogen roepen: "Vici! Ik heb overwonnen! Ik heb de zegen gekregen waar ik naar verlangde."

Vanaf Johannes de Doper worden zielen levend gemaakt, en wie dapper is grijpt die zegen (Matteüs 11:12). Moge ook wij zulke onverschrokken, God-dwingende gebeden opdragen. De Heere laat niet toe dat wij vergeefs naar Zijn aangezicht zoeken.

Doe dan wat nodig is

Na het gebed ondernam Elisa ook de noodzakelijke daad. Gebed en actie horen onlosmakelijk samen; actie zonder gebed is hoogmoed, gebed zonder actie schijnheiligheid. Daar lag het dode kind, en daar stond die eerbiedwaardige man Gods. Let op wat hij deed: hij boog zich over het lijk, drukte zijn mond op die van het kind. De koude, levenloze lippen raakten zijn warme, levende lippen. Hij blies krachtige, warme adem in de koude keel en longen van het kind. Vervolgens richtte hij zijn ogen vol liefde en hoop op die van het kind en legde zijn handen op die koude handen. Daarna strekte hij zich helemaal uit over het kind, alsof hij zijn eigen leven aan dat levenloze lichaam gaf — ofwel zou hij met het kind sterven, ofwel het nieuw leven schenken.

We kennen allemaal het verhaal van de geitenhoeder die een bange reiziger hielp. Bij een gevaarlijk stuk bond hij de reiziger stevig aan zich vast en zei: "Wij beiden, of geen van beiden." Daarmee bedoelde hij: "We leven samen, of we gaan samen ten onder." Op dezelfde wijze bereikte de profeet een diepe eenheid met de jongen. In zijn gedachten had hij besloten: ik warm het kind, of ik bevries zelf mee. Wat leert ons dat?

Er zijn vele lessen te trekken, maar de belangrijkste is dat wanneer je een kind geestelijk leven wilt schenken, je heel diep moet beseffen in welke toestand het kind verkeert: het is werkelijk dood, echt dood. God verlangt dat jij dit even

intens voelt als Hijzelf – dat het kind even dood is in zonde als jij ooit was. Hij kan je daartoe brengen door een pijnlijk, verpletterend en nederig medelijden met die dood. Denk aan hoe onze Heere werkte toen Hij ons uit de dood wilde opwekken: Hij moest Zelf sterven, er was geen andere weg. Zo is het ook met jou. Wil je dat dode kind tot leven brengen, dan moet je zelf de kilte en de gruwelijkheid van die dood ervaren. Om stervenden weer tot leven te wekken, is het nodig dat jij zelf diep geraakt bent. Ik kan me niet voorstellen dat je ooit een brandend stuk hout uit het vuur zou halen zonder ook de warmte ervan te voelen. Zo moet ook jij geraakt worden door de ernst van Gods toorn en het naderende oordeel, want zonder die innerlijke gedrevenheid ontbreekt een cruciaal ingrediënt om succesvol te zijn.

Ik geloof niet dat een predikant hier werkelijk over kan spreken, tenzij hij deze last persoonlijk van de Heere op zijn schouders draagt. John Bunyan zei het treffend: “Ik heb in ketenen gepredikt, tot mannen in ketenen.” Daarop kun je vertrouwen. Juist wanneer de dood van je kinderen je alarmeert, ontmoedigt en overweldigt, is dat een duidelijk teken dat God op het punt staat je te zegenen.

Als je je bewust bent van de toestand van het kind, moet je je mond op de mond van het kind leggen en je handen op zijn handen. Vervolgens moet je je zoveel mogelijk aanpassen aan de aard, gewoonten en het temperament van het kind. Je mond moet de woorden van het kind vinden, zodat het begrijpt wat je bedoelt. Je moet de dingen zien met de ogen van een kind. Je hart moet de gevoelens van het kind voelen en zijn metgezel en vriend worden. Wees een leerling van jeugdige zonden en een medestander in jeugdige beproevingen. Leef je in, voor zover mogelijk, in de vreugde en het verdriet van de kindertijd, zodat je je kunt identificeren met wat zij meemaken.

Maak je geen zorgen over de moeilijkheid van deze houding en voel je niet vernederd. Als je dit als een zware last ervaart of te neerbuigend vindt, heb je eigenlijk niets te zoeken in de zondagsschool. Wordt er iets moeilijks van je gevraagd, dan moet je het doen zonder het als moeilijk te zien. God zal een dood

kind niet door jou tot leven wekken als je niet bereid bent alles voor dat kind te worden, uit de hoop zijn ziel te winnen.

Rek jezelf uit

Let ook op hoe de profeet zich over het kind uitstreckte. Gezien het verschil in grootte tussen een volwassene en een kind zou je verwachten dat in de tekst stond dat hij zichzelf kleiner of korter maakte. De man was immers volwassen, het kind nog jong. Het gezonde verstand zegt dat hij zich kleiner had moeten maken, toch? Maar nee, hij strekte zich juist uit. En bedenk daarbij: niets is moeilijker dan jezelf uitrekken en je afstemmen op een kind. Je bent geen dwaas als je met kinderen praat; degene die denkt dat zijn onwetendheid kinderen interesseert, vergist zich grondig. Deze taak vereist ons beste vermogen om ideeën op een nieuwe en onverwachte manier met elkaar te verbinden. Het vraagt om onze ijverigste studie, onze diepste overdenkingen en ons meest rijpe inzicht om deze kleintjes effectief te onderwijzen. Je zult het kind geestelijk niet tot leven brengen zonder jezelf werkelijk uit te rekken. Hoewel dat vreemd klinkt, is het een feit: zelfs de wijste mens moet al zijn krachten aanwenden om een succesvolle leraar van de jeugd te zijn.

Sympathie

In Elisa zien we niet alleen het besef van de dood van het kind en zijn aanpassing aan de taak, maar bovenal ook warme sympathie. Terwijl Elisa de kilte van het lijk voelde, drong zijn persoonlijke warmte het levenloze lichaam binnen. Dit alleen bracht het kind niet tot leven, maar God werkte erdoorheen. De lichaamswarmte van de oudere man ging over op het kind en werd het middel waardoor leven aan de doden werd geschonken.

Laat elke leraar deze woorden van Paulus overwegen:

"Maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk als een voedster haar kinderen koestert; Alzo wij, tot u zeer genegen zijnde, hebben u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie Gods, maar ook onze eigen zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart" (1 Tessalonicenzen 2:7-8).

De ware zielenwinnaar begrijpt deze betekenis diepgaand. Zoals ik eerder in dit boek beschreef, wanneer de Heere mij bij het prediken helpt – nadat ik mijn gehele materiaal heb gebracht en zo snel heb gesproken dat mijn ‘pistool heet’ werd – heb ik vaak mijn eigen ziel in dat ‘pistool’ geladen en mijn hart op de gemeente gericht. Onder Gods leiding heeft deze uitbarsting de overwinning behaald. Door Zijn Geest zal God ons oprecht medeleven zegenen met Zijn waarheid en ervoor zorgen dat deze doeltreffend is, iets wat al het koude, alleen met droge woorden uitgesproken waarheden niet kunnen bewerkstelligen.

Het geheim

Hier ligt het geheim: u moet uw eigen ziel aan de jongeren aanbieden. Voel alsof de ondergang van dat kind uw eigen ondergang is. Laat het u diep raken: als het kind staande blijft onder Gods toorn, moet dat voor u even schrijnend zijn als wanneer u zelf onder die toorn zou verkeren. Belijd de zonden van het kind voor God alsof het uw eigen zonden zijn en treed op als priester voor de Heere om voor hen te pleiten.

Net zoals Elisa het kind met zijn eigen lichaam bedekte, moet je jouw klas omhullen met uw medeleven en uzelf pijnlijk uitstrekken voor de Heere, in hun belang.

In dit wonder zien we de wijze waarop de opwekking der doden geschiedt. De Heilige Geest blijft in Zijn handelen een mysterie, maar de uiterlijke middelen worden hier duidelijk zichtbaar.

Het resultaat van het werk van de profeet was snel merkbaar: het lichaam van het kind werd warm (2 Koningen 4:34). Hoe groot moet Elisa's vreugde geweest zijn! Toch zie ik niet dat die vreugde hem deed verslappen in zijn inzet.

Wees nooit tevreden wanneer u uw kinderen slechts in een toestand van weinig hoop aantreft. Er is weleens een meisje bij u gekomen, huilend en vragend: “Meester, wilt u voor mij bidden?” Wees dan dankbaar, want dit is een helder bewijs dat de Geest aan het werk is. Maar blijf niet passief. Heb je tranen waargenomen in de ogen van een jongen toen je sprak over de liefde van

Christus? Wees daar ook dankbaar voor, want het zorgt ervoor dat het hart wakker wordt en warm aanvoelt — maar blijf niet hangen op dat punt. Denk je eraan om minder moeite te doen? Bedenk dan goed dat je doel nog niet bereikt is. Je wilt niet alleen dat ze warm worden, maar echt leven ontvangen. Wat je voor je leerlingen wilt, is niet alleen dat ze overtuigd raken, maar dat ze tot bekering komen; niet alleen een praktisch effect, maar een echte wedergeboorte — het leven van God, het leven van Jezus Christus zelf. Dáár hebben je leerlingen echt behoefte aan, en met minder moet je het niet doen.

Ik wil je nog eens vragen om goed te kijken naar het voorbeeld van Elisa. Het kind begint op te warmen, maar wat doet hij dan? Hij loopt rusteloos door het huis heen en weer (vers 35). Let maar op die onrust bij die man Gods. Hij kan gewoon niet ontspannen. Het lichaam van het kind wordt wel warmer — God zij gelooft — maar het kind is nog niet echt tot leven gekomen.

In plaats van gewoon rustig aan tafel te gaan zitten, ijsbeert de profeet heen en weer, kreunt, ademt snel, en voelt een diep verlangen en onrust in zich. Hij kan niet tegen het idee dat hij die moeder ziet huilen en haar hoort vragen: “Is het kind weer tot leven gekomen?” Daarom blijft hij door het huis lopen, alsof zijn lichaam geen rust vindt omdat zijn ziel nog niet tevreden is.

Volg die toegewijde rusteloosheid als voorbeeld. Zie je een kind dat maar een beetje geraakt is, ga dan niet meteen zitten en denken: “Het gaat goed met het kind, dank God, ik ben tevreden.” Zo win je nooit die kostbare parel van een geredde ziel. Je moet verdrietig, onrustig en bezorgd zijn als je ooit echt een ouderling in de kerk wilt worden.

Paulus zegt het duidelijk — en jij voelt de betekenis diep in je hart: “Mijne kinderkens, die ik wederom arbeid te baren, totdat Christus een gestalte in u krijg” (Galaten 4:19). Moge de Heilige Geest jou zo’n innerlijke barensgedachte geven, zo’n intens verlangen, zo’n heilige onrust — totdat je eindelijk je hoopvolle leerlingen gered ziet.

Na een korte periode van ijsberen gaat de profeet weer naar het kind toe en strekt zich opnieuw over hem uit (vers 35). Wat eenmaal goed is om te doen, mag

je best nog eens doen. Wat twee keer goed is, is zeven keer goed. Het vraagt volharding en geduld. Misschien was je afgelopen zondag vol enthousiasme, maar zorg dat je volgende zondag niet minder toegewijd bent. Het is makkelijk om in één dag af te breken wat je de dag ervoor hebt opgebouwd.

Als God me de kans geeft om een kind te laten zien dat ik het zondag serieus meende, laat me dat kind dan de volgende keer niet teleurstellen met koelte of onverschilligheid. Als mijn inzet het kind warm maakte, mag God voorkomen dat mijn latere kilheid dat hart weer bevriest. Zo zeker als Elisa warmte gaf aan het kind, zo zal ook jouw koude houding je klas raken — tenzij je vastbesloten bent.

Elisa strekte zich opnieuw uit over het bed, met veel gebed, diepe zuchten en sterk geloof, en uiteindelijk gebeurde het: het kind niesde zeven keer en opende zijn ogen (vers 35). Elke beweging wees op leven en stelde de profeet gerust. Over die niesbui wordt gezegd dat het misschien kwam doordat het kind een hoofdziekte had — hij had immers gezegd: “Mijn hoofd! Mijn hoofd!” — en dat die niesbui de levenswegen weer vrijmaakte. We weten het niet precies. Misschien kwam er gewoon frisse lucht in zijn longen die dat veroorzaakte. Het geluid was niet mooi of muzikaal, maar het gaf hoop: het was een teken van leven.

Dit mogen we ook verwachten van jonge kinderen als God hun geestelijk leven schenkt. Sommige kerkgangers verwachten veel meer, maar ik ben al blij met een klein teken van genade, hoe zwak of vaag ook. Als het kind tenminste begint te beseffen hoe verloren het is, en rust vindt in het volbrachte werk van Jezus — ook al merken we dat vooral aan een vaag woord.

Hoewel we zoiets misschien niet zouden accepteren van een doctor in de godgeleerdheid, of zouden verwachten van een volwassene, mogen we God juist dankbaar zijn en dat kind aanvaarden en verzorgen voor de Heere.

Misschien had Gehazi, als hij er zelf bij was geweest, niet veel aandacht aan dat niesje besteed, omdat hij zich niet over het kind had uitgestrekt. Maar Elisa was er helemaal van overtuigd. Als jij en ik echt hebben geworsteld in gebed voor zielen, zullen we juist het allereerste teken van genade opmerken – en dankbaar zijn als dat teken niet meer is dan een klein niesje.

Toen opende het kind zijn ogen (vers 35), en ik durf wel te zeggen dat Elisa nog nooit zulke mooie ogen had gezien. Of ze nou hazelnootbruin of blauw waren, dat weet ik niet, maar elke oog die God jou helpt te openen, zal voor jou de allermooiste zijn.

Onlangs hoorde ik een leraar vertellen over een 'fijne jongen' in zijn klas die werd gered. Een ander sprak over een 'lief meisje' dat van de Heere begon te houden. Het verbaast me niet dat die kinderen zo worden gezien door hun leraren die hen tot Jezus brachten, want voor Jezus zelf zijn ze nog veel 'fijner' en 'liever'. Moge ook u vaak mogen kijken in ogen die door goddelijke genade geopend zijn dankzij uw lessen – ogen die anders waren dichtgeklemd in de duisternis van geestelijke dood. Dan mag u zich echt bevoorrecht weten.

Een kleine waarschuwing wil ik meegeven. Vraag jezelf eens af of je misschien een Gehazi bent. Als er onder mijn lezers zondagsschoolleraars zijn die niks anders doen dan de staf dragen, heb ik medelijden met hen. Als dat voor jou geldt, bid ik dat God je in Zijn barmhartigheid nieuw leven schenkt. Hoe kun je anders verwachten dat je een middel bent om anderen leven te geven? Als Elisa zelf een lijk was geweest, dan was het hopeloos om te denken dat er leven kon overgaan van het ene lijk op het andere. Net zo zinloos is het als een kleine groep dode zielen zich verzamelt rondom weer zo'n dode ziel als jij bent.

Een moeder die zelf doods en koud is, kan haar kleintje niet koesteren. Welke warmte of troost kan er komen van iemand die rilt voor een lege kachel? Dat is precies wat je bent zonder die genade. Ik bid dat je eerst een werk van genade in jouw eigen ziel mag ervaren. Dan kan de gezegende en eeuwige Geest, die alleen leven aan zielen kan geven, je gebruiken als een instrument om velen tot leven te wekken – tot eer van Zijn genade. Mijn vurige gebeden zijn met jou, dat je gezegend mag worden en zelf een zegen mag zijn.

Hoofdstuk 13

HOE ZIELEN TE WINNEN VOOR CHRISTUS

Ik vind het een groot voorrecht om voor groepen predikanten en leraren te mogen spreken. Eerlijk gezegd zou ik alleen wel willen dat ik er nog geschikter voor was. Ook al staan mijn woorden hier op papier, ik heb geen zilver van welsprekendheid en ook geen goud van diepe gedachten, maar wat ik wél heb, geef ik graag aan jullie door.

Wat betekent het eigenlijk om een ziel te winnen?

Als het gaat om het winnen van zielen, hoop ik dat je gelooft in de ouderwetse manier. Tegenwoordig lijkt alles maar te veranderen en schuift men steeds verder van de oude, vaste fundamenten weg. Het lijkt alsof we vandaag de dag vooral moeten geloven dat we het goede in mensen naar boven halen of juist ontwikkelen – het goede dat al in hen zit. Natuurlijk kun je veel goeds vinden wanneer je zoekt, maar ik ben bang dat je tegelijkertijd ook iets duivels tegenkomt. Want ik weet niet wat je anders mag verwachten van de menselijke natuur: die zit net zo vol zonde als een ei vol vlees. En die groeiende zonde zorgt voor eeuwige schade.

We geloven allemaal dat we het winnen van zielen moeten aanpakken met een verlangen, een verlangen dat in Gods Naam al het oude nieuw mag worden. Ons oude 'ik' is dood en verdorven, en moet begraven worden – hoe eerder, hoe beter. Jezus kwam juist om die vergankelijkheid te brengen: dat het oude weggaat en dat alles nieuw wordt. In ons werk streven we ernaar mensen te zegenen door hen bescheidenheid te leren – niet over de top, maar gematigd. “Uw bescheidenheid zij allen mensen bekend” (Filippenzen 4:5). Dat soort werk moet gezegend worden van God.

Maar als we alleen maar een wereld vol bescheidenheid mensen creëren, die toch ongelovig blijven, dan zijn we gefaald. We moeten naar méér streven dan bescheidenheid; wij geloven dat mensen opnieuw geboren moeten worden. Het is goed om eerlijk te zijn: zelfs een lijk is schoon. Daarom moeten onwedergeborenen moreel zijn, ja, dat zou een grote zegen zijn. Zij zouden gereinigd moeten worden van de ondeugden die deze wereld zo onaangenaam maken in Gods ogen en in die van goede mensen. Maar dat is niet waar ons werk

om draait. Het doel is om de doden in zonde weer tot leven te brengen, hen geestelijk levend te maken, en Christus te laten heersen over levens waarin nu de vorst van de lucht de macht heeft.

Preek daarom met dat doel voor ogen: dat mensen ophouden met zondigen en hun toevlucht zoeken tot Christus, om vergeving te vinden. Zodat zij worden vernieuwd door Zijn Geest, en evenveel liefde krijgen voor heiligheid als zij nu hebben voor zonde.

Streef naar een radicale verandering. De bijl ligt al bij de wortel van de boom. Het veranderen van oude zonden is niet voldoende voor de mensen om je heen. Je werkt toe naar een nieuwe natuur, gegeven door goddelijke kracht, zodat zij voor God kunnen leven.

Ons doel is de wereld helemaal op zijn kop te zetten – of anders gezegd: waar de zonde overvloedig was, laten we door genade laten zien dat die overvloed nóg groter is (Romeinen 5:20). We streven naar een wonder. Het is goed om die verwachting van het begin af vast te leggen.

Sommigen denken dat je je verwachtingen moet afstemmen op het geestelijke vermogen van de mensen om je heen. Maar dat is een vergissing. Volgens hen moet je iemand niet aansporen om zich te bekeren en te geloven, tenzij je denkt dat hij dat uit zichzelf kan doen.

Mijn antwoord? Ik beveel mensen in de Naam van Jezus zich wel te bekeren en in het Evangelie te geloven, ook al weet ik dat ze dat zonder Gods genade niet kunnen. Ik ben niet gezonden om te werken volgens mijn eigen verstand, maar volgens de opdracht van mijn Heer en Meester.

Onze methode is wonderbaarlijk, voortkomend uit de gave van Gods Geest. Zijn dienaren worden gevraagd om wonderen te doen in de naam van het heilige kind Jezus. Wij zijn gezonden om tegen blinde ogen te zeggen: “Zie!”, tegen dove oren: “Hoor!”, tegen dode harten: “Leef!”, en zelfs tegen Lazarus, die rottend in het graf ligt en stinkt: “Lazarus, kom uit.” Durven we dat?

Het is verstandig om te beginnen bij het besef dat we geheel en al machteloos zijn, tenzij onze Meester ons gezonden heeft en met ons is. Maar als Hij die ons gezonden heeft bij ons is, dan is alles mogelijk voor wie gelooft (Marcus 9:23).

Predikers, als je nu opstaat om te zien wat 'jij' kunt doen, dan is het verstandig om nog even te gaan zitten. Als je echter opstaat om te bewijzen wat je almachtige Heer en Meester door jou kan doen, dan liggen er oneindige mogelijkheden voor je. Er is geen grens aan wat God kan bereiken als Hij via je hart en stem werkt.

Hier is een informele en vloeiende versie van je tekst, waarbij de inhoud volledig behouden blijft:

Afgelopen zondagmorgen, nog voordat ik de preekstoel betrad, kwamen mijn geliefde broeders – de diakenen en oudsten van mijn kerk – zoals gewoonlijk bij mij staan om te bidden. Eén van hen sprak toen deze woorden: “Heere, grijp hem vast zoals een man een werktuig stevig in zijn hand neemt en het gebruikt om zijn wil te doen.” Dat is precies wat wij allemaal nodig hebben: dat God door ons heen werkt. Jullie moeten instrumenten zijn in Zijn handen, die al de talenten en krachten inzetten die de Heere jullie gegeven heeft. Maar vertrouw nooit op je eigen kracht; vertrouw uitsluitend op die heilige, mysterieuze, goddelijke kracht die in ons werkt, door ons heen, en die harten en gedachten beroert.

We zijn toch allemaal wel eens flink teleurgesteld geweest in sommige van onze bekeerlingen, nietwaar? Het hoort er nu eenmaal bij: als zij onze bekeerlingen zijn, zullen wij ook soms teleurgesteld raken. Maar wanneer zij het werk van de Heer blijken te zijn, mogen we ons daar met vreugde aan vastklampen. Als de kracht van genade in hen werkt, roepen we vol blijdschap: “Geloofd zij God!” Want het gaat immers om Gods eer, en niets anders dan eer; genade leidt altijd tot Gods eer. Mooie woorden zonder inhoud daarentegen leiden uiteindelijk alleen maar tot schijn en teleurstelling.

Wanneer we preken en de neiging krijgen om een fraaie, bloemrijke passage of een mooi poëtische alinea te gebruiken, zou ik willen dat we ons kunnen behoeden voor deze valkuil – precies zoals Paulus vreesde toen hij zei dat hij niet

met wijze woorden wilde spreken, uit angst dat het kruis van Christus zijn kracht zou verliezen (1 Korintiërs 1:17). Het doet een evangelieprediker dan ook goed zichzelf aan te leren om soms bewust eenvoudig te spreken, zodat mensen niet zozeer gefixeerd zijn op de stijl, maar vooral de kern van de waarheid zien die wordt overgebracht. Want het zijn niet onze woorden of methoden die zielen winnen, maar het evangelie zelf dat door de Heilige Geest werkt. Op Hem moeten we onze volle vertrouwen stellen voor de ware bekering.

Er moet iets wonderbaarlijks gebeuren in de harten van onze toehoorders. Zij moeten het effect worden van die almachtige kracht die God in Christus heeft laten zien toen Hij Hem uit de dood opwekte en aan Zijn rechterhand zette, ver boven alle heerschappijen (Ef. 1:20-21). Om dat te laten gebeuren, moeten wij verder kijken dan onszelf, naar de levende God. We moeten ons helemaal inzetten voor een ware, volledige bekering en ons vertrouwen stellen op de kracht van de Heilige Geest. Want als het een wonder moet zijn, dan moet God het doen. Het komt nooit door onze rede, overtuiging of dreiging. Het is Gods zaak alleen.

Hoe kunnen we verwachten dat we door de Geest van God worden bekrachtigd?

Als het draait om het winnen van zielen, is dit de centrale vraag: Hoe kunnen we erop hopen dat de Geest van God ons uitrust en dat Zijn kracht via ons zichtbaar wordt? Daar is geen standaardantwoord op, want het hangt voor een groot deel af van onze eigen geestelijke gesteldheid. We staan er vaak te weinig bij stil hoe belangrijk Gods werk in onszelf is, voordat we iets voor Hem kunnen betekenen.

Soms zie je bij iemand dat hij zó vervuld is van goddelijk leven en kracht, dat het opvalt – ook al kunnen mensen vaak niet precies benoemen wat het is of waar het vandaan komt. Maar op andere momenten kan diezelfde persoon juist moe, futloos of zelfs saai overkomen – en meestal merkt hij dat zelf ook. Zo was het ook bij Simson: de ene keer kon hij krachtig optreden, maar op andere momenten had hij geen kracht meer om iets groots te doen. Iedereen weet dat Simson alleen kon overwinnen als hij in de juiste geestelijke toestand was. Toen zijn haar

– het symbool van zijn kracht – werd afgeschoren, lachten de Filistijnen hem uit. Zonder de kracht van de Heer heeft niemand iets om daadwerkelijk mee te dienen.

Neem daarom bewust tijd om stil te staan bij je eigen geestelijk leven. Zorg goed voor je binnenste, je huis en je kudde – net als een herder dat zou doen. Als je niet dicht bij God leeft, als je niet wandelt in dat heldere licht rondom Zijn troon dat alleen vertrouwd is voor wie met Hem leeft, zul je misschien wel vol goede moed aan het werk gaan, maar eigenlijk weinig bereiken.

Weet dat je, hoe dan ook, een aarden vat bent – en dat mag binnen Gods plan zo zijn. Maar dat vat wordt alleen gevuld met kostbare goddelijke schatten als het ook rein en bruikbaar is voor de Meester. Daarom: onderschat nooit hoeveel het winnen van zielen afhangt van jouw eigen geestelijke conditie.

Optreden als getuige

Sommige zielen winnen we door simpelweg als oprechte getuigen te spreken. We moeten opstaan en met eerlijke, duidelijke woorden getuigen van de Heere Jezus en Zijn waarheid. Ik heb zelf nooit meegemaakt dat een advocaat mij heeft bedrogen, maar ik vraag me soms wel af hoe ik zou reageren als ik als getuige ondervraagd werd. Het beste is gewoon om eenvoudig en zonder franjes de waarheid te vertellen, zo goed als je die kent. Wie eerlijk antwoordt, zou iedere advocaat aankunnen.

Het probleem is echter dat een getuige in de getuigenbank vaak meer met zichzelf bezig is dan met wat hij moet zeggen. Daardoor raakt hij verward, geïrriteerd of zelfs verveeld en verliest hij het geduld. Op die momenten faalt hij in het geven van een goed getuigenis.

Zo gaat het ook met openluchtpredikers. De vijand zal tegen je strijden, want hij heeft genoeg mensen in dienst die hem daarin helpen. Als jij je afvraagt “Hoe kan ik die tegenstander nu slim verslaan met mijn woorden?”, dan ben je verkeerd bezig.

Het enige wat je hoeft te doen, is getuigen van de waarheid. Een geestig antwoord kan soms passend zijn, maar een vriendelijk antwoord is altijd het beste. Laat je woorden vriendelijk zijn en met zout gekruid, zodat je weet hoe je op een goede manier met iedereen kunt spreken (Kolossenzen 4:6). Blijf jezelf herinneren: het maakt niet uit of iemand je voor gek verklaart. Ik ben al tevreden als men mij voor Christus een dwaas vindt, en ik geef niets om mijn eigen naam. Mijn taak is te getuigen van wat ik weet, en met Gods hulp zal ik dat moedig blijven doen. Komt er iemand tussendoor met andere vragen, dan zeg ik rustig dat ik niet gekomen ben om over van alles te praten, maar om over één ding te getuigen. Over dat ene zal ik spreken, en over niets anders.

Een getuige moet zelf gered zijn en daar volledig van overtuigd zijn. Misschien heb je die zekerheid ooit helemaal gevoeld, maar worstel je nu met de pijnlijke erkenning: “Helaas voel ik de volle kracht van het Evangelie niet meer zo diep in mijn eigen hart.” Toch kun je oprecht blijven toevoegen: “Ik weet dat het waar is, omdat ik heb gezien hoe het anderen heeft gered, en ik weet dat er geen andere kracht is die mij kan redden.” Zelfs zo’n twijfelend, eerlijk getuigenis kan een traan opwekken in de ogen van je tegenstander en hem raken.

John Bunyan verwoordde het treffend: “Soms preekte ik zonder hoop, als een man in ketenen tot mensen in ketenen, en toen ik mijn eigen ketenen hoorde rammelen, vertelde ik hen toch dat er verlossing voor hen is, en nodigde ik ze uit om naar de grote Verlosser te kijken.” Ik zou meneer Bunyan zeker niet tegengehouden hebben om zo te spreken.

Tegelijk is het prachtig om uit eigen ervaring te mogen zeggen dat de Heere de koperen poorten verbroken heeft en de ijzeren tralies in stukken heeft geslagen. Degenen die ons horen, zullen vragen: “Weet u dat zeker?” Zeker weten! Ik ben er net zo zeker van als dat ik leef. Ze noemen dat dogmatisme, maar dat maakt me niks uit. Je moet gewoon weten waar je over spreekt, anders kun je beter gaan zitten. Als ik ook maar enige twijfel zou hebben over wat ik vanaf deze preekstoel predik, zou ik me schamen om voorganger van mijn kerk te zijn. Maar ik predik wat ik weet en getuigen van wat ik heb gezien. Zit ik ernaast, dan zit ik

er diep en intens naast, en zet ik mijn hele ziel en eeuwige toekomst op het spel voor de waarheid van wat ik preek. Als het Evangelie dat ik breng mij niet redt, zal ik nooit gered worden, want wat ik anderen verkondig is mijn eigen vertrouwen. Ik heb geen privé-reddingsboot – de ark waarnaar ik mensen uitnodig, bevat mijzelf en alles wat ik heb.

Een goede getuige weet precies wat hij wil zeggen. Hij voelt zich op zijn gemak bij het onderwerp en is er goed mee vertrouwd. Stel dat hij als getuige wordt opgeroepen in een diefstalzaak. Hij weet wat hij heeft gezien en geeft daarover een duidelijk verslag. Worden hem vragen gesteld over een foto in het huis of de kleur van een jurk, dan antwoordt hij eerlijk: “Dat weet ik niet meer; ik kan alleen getuigen van wat ik écht heb gezien.” Wat we wél weten en wat niet, zou dikke boeken kunnen vullen – en het is helemaal prima om die details die je niet weet, achterwege te laten.

Zeg dus rustig en duidelijk wat je weet en ga dan zitten, maar blijf altijd kalm en beheerst als je spreekt over wat je persoonlijk hebt meegemaakt of gezien. Je zult je nooit echt op je gemak voelen bij je toehoorders, en je emoties goed leren overbrengen, als je je niet écht thuis voelt in je onderwerp. Ken je doel, dan kan je geest vrij en gefocust blijven, met een groot verlangen om mensen te bereiken.

Voor de openluchtpredikers onder jullie die dit lezen: ken het Evangelie van begin tot eind en weet altijd waar je bent in je prediking. Het is onmogelijk om met de juiste emotie te spreken als je je niet helemaal thuis voelt in het leidende thema of de leerstof. Sta op om te prediken met moed, oprechtheid en volharding.

Kijk de mensen aan met de overtuiging dat je hen iets belangrijks gaat vertellen, iets waar jij volledig achter staat en wat voor jou je leven betekent. In elke openluchtbijeenkomst zijn eerlijke, open harten aanwezig – en dat geldt net zo goed voor elke kerkdienst. Zij hunkeren naar oprechte, duidelijke overtuigingen en zullen daardoor geleid worden naar geloof in de Heer Jezus Christus.

Pleiters voor Jezus Christus

Maar jullie zijn niet alleen getuigen, jullie zijn ook pleiters voor de Heere Jezus Christus. En bij een pleitbezorger hangt veel af van de man zelf. Soms lijkt het alsof het teken van het christendom bij sommige predikers niet een tong van vuur is, maar eerder een blok ijs. Zou jij willen dat een advocaat voor jouw zaak zou opstaan en die koeltjes, afstandelijk en ongeïnteresseerd zou bepleiten, zonder maar de minste zorg te tonen of je nu schuldig of vrijgesproken wordt? Zou je zo'n onverschillige advocaat kunnen tolereren als je gevaar liep ter dood veroordeeld te worden? Zeker niet! Dan zou je die kille, valse pleitbezorger het zwijgen opleggen.

Zo is het ook met mannen die namens Christus spreken: als ze niet oprecht en gepassioneerd zijn, laat ze dan maar naar bed gaan. Je lacht misschien, maar is het niet veel beter dat ze slapen dan dat ze een hele gemeente in slaap brengen terwijl die juist wakker en alert zouden moeten blijven?

Als je mensen echt voor je wilt winnen, moet je hen simpelweg liefhebben. Je liefde moet echt, intens en uit het hart zijn. Sommige mensen hebben van zichzelf een oprechte liefde voor anderen, maar je hebt er ook die juist een afkeer van mensen lijken te hebben. Ik ken wel heren — soms bewonder ik ze ergens om — die lijken te denken dat de arbeidersklasse vooral een probleem is dat je streng moet aanpakken en in het gareel moet houden. Maar met zo'n houding win je natuurlijk nooit mensen voor je.

Wil je mensen bereiken, dan moet je je één van hen voelen. Zijn ze verdrietig? Dan voel je met ze mee. Zijn het mensen die de weg kwijt zijn? Jij bent net zo goed een mens die genade nodig heeft. Hebben zij een Verlosser nodig? Jij net zo. (1 Korintiërs 9:19-23) Zelfs de meest verloren mensen spreek je aan met het idee: zo was ik ook vroeger (1 Korintiërs 6:11). Het enige wat ons van hen onderscheidt, is genade—en dat is precies wat wij mogen uitstralen. Oprechte liefde voor God én vlammen voor mensen, dat is wat je nodig hebt als je namens Christus spreekt.

En ja, ook angst speelt een rol — niet om mensen bang te maken, maar om ze wakker te schudden. Dat geldt trouwens net zo goed voor jezelf. Kijk maar naar

Noach: die kreeg van God te horen wat er ging komen en bouwde met diepe eerbied en een zeker ontzag een ark om zijn gezin te redden (Hebreeën 11:7). Diezelfde eerbied voor Gods oordeel moet ook onze motivatie zijn. Stel je voor dat je zo geraakt bent door het idee dat mensen verloren kunnen gaan, dat jouw hart roept: “Ze zullen vergaan, we mogen ze niet kwijt zijn!” Als dat besef drukt op je ziel, ga je vanzelf met tranen en bewogenheid het goede nieuws brengen.

Maar de vreze des Heeren — eerbied voor God — is er niet om mensen te terroriseren, maar juist om ze te overtuigen. Paulus waarschuwde niet als een bangmaker, hij sprak mensen aan op het belang van hun keus. Zo moeten wij ook zijn: mensen duidelijk maken dat deze wereld brandt en dat het nú tijd is om in actie te komen! Maar doe dat wel met het volle geloof dat je boodschap waar is — anders klink je al snel als het jongetje dat steeds “Wolf!” riep en uiteindelijk niet werd geloofd.

Toch mag je boodschap best doordrongen zijn van het besef dat het laatste oordeel werkelijkheid is; juist dat besef geeft je boodschap urgentie en kleur. Veel ‘pleiters’ missen dat: als we zelf niet echt beseffen hoe dringend mensen een Verlosser nodig hebben — dat ook tot in het diepst van ons hart voelen — zullen we anderen niet bereiken. Wie namens Jezus pleit, moet zelf geraakt zijn door de gedachte aan de dag waarop God recht zal spreken.

Ik beken eerlijk dat ik me soms klein voel als ik voor een grote groep sta. Al die mensen met een onsterfelijke ziel, allemaal aan mijn zorg toevertrouwd — dat maakt me soms best zenuwachtig. Maar naast die spanning is er altijd hoop en dat diepe geloof dat God iets dóet, juist door het Woord dat Hij ons geeft. Ik geloof dat geen enkele ontmoeting toeval is en dat ik daar ben met een doel. Als ik spreek, denk ik vaak: “Wie wordt er nu geraakt?” Het komt nooit in me op dat het Woord van God geen uitwerking zou hebben. Gods boodschap doet altijd zijn werk — Zijn Woord keert nooit leeg terug (Jesaja 55:11).

Die hoop mag je gerust uitspreken; het werkt als een uitgestoken pink naar een kind: soms is dat kleine gebaar genoeg om het vuur van het geestelijk leven te

ontsteken. Het vuur in jouw hart kan een vonk zijn in de ziel van een ander, die alles in beweging zet.

Laten we als zielenwinners allemaal leren hoe we mogen smeken, pleiten en bidden voor de mensen om ons heen – met liefde, betrokkenheid en écht vuur

Hoofdstuk 14

WEES EEN VOORBEELD

Aan alle openluchtpredikers, predikanten en christenen wil ik zeggen: het draait er niet alleen om dat je getuige bent of een goed pleitbezorger, maar vooral dat je een voorbeeld bent. Denk maar aan hoe jagers wilde eenden vangen: ze gebruiken een lokvogel, die het net inloopt en de rest volgt. In de kerk kunnen we veel leren van die heilige kunst van het lokken – met andere woorden, door gewoon te laten zien wat God in ons leven gedaan heeft.

Het is ons eigen verhaal, hoe we bij Christus zijn gekomen, het leven dat we leiden tussen mensen om ons heen—met ups en downs, blijdschap en verdriet, hoe we ons zelfs in moeilijke tijden aan God overgeven, en hoe we proberen barmhartig te zijn. Dat dagelijkse voorbeeld, dát is wat uiteindelijk anderen kan overtuigen om ook voor het leven met God te kiezen.

Je gaat natuurlijk niet op straat staan om daar uitgebreid je levensverhaal te vertellen. Maar wees je ervan bewust dat straatpredikers eigenlijk veel bekender zijn dan ze denken. Soms staat er iemand in het publiek die nét dat ene stukje van jouw privéleven kent. Ik hoorde ooit van een straatprediker die opeens werd toegeroepen: “Ach Jack, dat durf je niet eens bij je eigen voordeur te zeggen!” Niet zo gek: Jack had kort daarvoor ruzie gemaakt met zijn buurman, en stond liever niet dicht bij huis te preken... Tja, zo’n situatie wordt dan onvermijdelijk ongemakkelijk.

Kortom: als je thuisleven niet klopt, moet je eigenlijk een paar dorpen verderop gaan preken – of gewoon even helemaal niks zeggen. Het publiek kent je beter dan je denkt, en wat ze niet weten, verzinnen ze er wel bij. Juist daarom moeten

ons gedrag en de manier waarop we praten het meest overtuigende deel van onze bediening zijn. Uiteindelijk draait het allemaal om consistentie: dat wat je zegt en wat je doet met elkaar in lijn zijn.

De mensen om de prediker

Ik heb al gezegd dat het werk van de Heilige Geest veel te maken heeft met wie de predikant zelf is, maar minstens zo belangrijk zijn de mensen met wie je je omringt. Sta je als openluchtprediker zo'n beetje alleen? Da's echt niet makkelijk. Het is zó waardevol om een levendige kerk achter je te hebben, mensen die voor je bidden. En als dat niet kan, zoek dan gewoon een paar broeders of zusters die je willen ondersteunen, die met je meegaan en vooral met je bidden.

Sommigen denken het wel alleen af te kunnen, maar laten we eerlijk zijn: iemand met een paar goede vrienden om zich heen investeert ook in die vrienden – én in zichzelf. Werk samen met een paar mensen die misschien al iets verder zijn op het gebied van geloof en levenswijsheid; daar leer je allemaal van.

Eerlijk is eerlijk: dat God mij zo rijk gezegend heeft in Zijn werk, is niet mijn eigen verdienste. Het zijn mijn vrienden en broeders, dichtbij en over de hele wereld, die hun gebeden inzetten voor mij. Zo'n mensen om je heen hebben – daar bouw je op. Mijn vriend William Olney zei ooit voor de hele kerk: "Als onze predikant ons zelfs naar een enorme greppel zou leiden, dan vullen we die op met onze eigen lichamen zodat hij eroverheen kan!" Een echte vriend verdubbelt je kracht.

Vrouwen, familie en vrienden

En wat een zegen kan een goede vrouw of vriendin zijn! Nee, vrouwen hoeven niet op straat te preken, maar ze kunnen hun man wel thuis gelukkig en gesteund laten voelen, waardoor hij met nog meer vuur preekt. Sommigen zijn zo attent en zacht dat ze op een slimme manier laten merken: "Volgens mij ging je nét een beetje te ver." Zo helpen ze hun man op liefdevolle wijze groeien.

Ik ken een broeder die mij eens om advies vroeg, en hij grapte: "Mijn vrouw is mijn enige leraar. Haar opleiding is beter dan de mijne. Toen ik steeds maar 'wij was' en 'wij deed het' zei, gaf zij mij een vriendelijke hint dat mensen daar

misschien om moesten lachen.” Zo werd zij zijn privé-docente Engels en dat vond hij goud waard. Heb jij zulke helpers om je heen? Dank God er elke dag voor!

Blijf leren van anderen

Sluit je gerust aan bij een christelijke vereniging of groep waar je nog wat van kunt leren. Je steekt er niet alleen veel van op, maar ontvangt ook waardevolle tips. Vaak worden wij niet direct gezegend omwille van onszelf, maar dankzij de gebeden en steun van anderen. Je kent vast het verhaal wel van die prediker die veel mensen tot Christus leidde en zichzelf daarvoor een schouderklopje gaf. In een droom verscheen er een engel die zei: “Die eer is niet voor jou, maar voor die oude dove man op de trap van de kansel, die altijd voor jou bad – hij was het middel tot zegen.”

Laten we daarom extra dankbaar zijn voor al die bidders om ons heen, mannen en vrouwen die vaak op de achtergrond blijven. De Geest van God zegent meestal liever twee mensen samen dan slechts één alleen. Denk bijvoorbeeld aan Abraham: hij redde geen stad in zijn eentje, en zelfs zijn neef Lot – die amper ‘een half gebed’ in zich had – droeg toch zijn steentje bij, waardoor Zoar mocht blijven bestaan.

Kortom: voeg gerust jouw “halve gebed” toe aan alle andere gebeden. Je weet nooit welke impact het kan hebben.

Wat betreft iedereen die zich geroepen voelt tot openluchtprediking: ik ga je geen instructies geven – sommigen van jullie kunnen mij wat dat betreft nog wat leren! Maar soms voel ik me wel heel oud als ik sommige verhalen hoor. Zo kwam er begin dit jaar (1887) een vrouw naar me toe die iets van me wilde loskrijgen. Ze zei: “Ik herinner me nog dat ik, meer dan veertig jaar geleden, uw lieve stem hoorde.”

“Mijn stem, veertig jaar geleden? Waar was dat dan?” vroeg ik.

“U predikte onderaan Pentonville Hill, vlak bij de kapel van meneer Sawday.”

“Was dat niet zelfs al meer dan veertig jaar geleden?”

“Ja, misschien wel vijftig jaar geleden,” antwoordde ze.

“Ik neem aan dat ik toen nog heel jong was?” vroeg ik.

“O ja! U was zo’n lieve jongeman,” zei ze geruststellend.

Dat was natuurlijk niet veel meer dan een beleefdheid. Ik denk eerlijk gezegd niet dat ze me zo vriendelijk was blijven vinden als ik haar had verteld dat ik nooit onderaan Pentonville Hill heb gepreekt – en vijftig jaar geleden was ik bovendien pas drie jaar oud. Ook vond ik het wel wat gênant dat ze dacht mij een leugen te kunnen verkopen voor wat geld. Maar vooruit, laten we – voor het verhaal – even aannemen dat ik de eerbiedwaardige persoon ben zoals ze beschreef. Waar het uiteindelijk om draait, is dit: als we zielen willen winnen, moeten we ons volledig inzetten en bereid zijn om keihard te werken.

Werk in de eerste plaats aan je prediking

Wil je daadwerkelijk zielen winnen, begin dan met het zorgvuldig werken aan je prediking. Ben je het geloof in de kracht van echte prediking niet kwijtgeraakt? Ik hoop van harte van niet, ook al voel je je soms moe of uitgeblust. Blijf volhouden! Op de grote dag zullen er namelijk lijsten zijn van mensen die zogenaamd gewonnen zijn door mooie muziek, indrukwekkende aankleding, grote shows of allerlei vormen van kerkelijk amusement – maar uiteindelijk zullen al die namen van weinig betekenis blijken.

De ware kracht ligt nog steeds in wat men wel “de dwaasheid van het prediken” noemt – juist dat eenvoudige middel heeft God gekozen om degenen die geloven te redden.

Blijf dus trouw aan het prediken. Wat je verder ook doet, laat prediking nooit op de achtergrond raken. Predik allereerst, predik ten tweede, en predik ten derde. Geef het altijd de hoogste prioriteit.

- Geloof in het prediken van de liefde van Christus;
- Geloof in het prediken van het verzoenend offer;
- Geloof in het prediken van de wedergeboorte;

- En geloof in het prediken van de hele raad van God.

Zoals staat geschreven: “Daarom betuig ik ulieden op dezen huidigen dag, dat ik rein ben van het bloed van u allen Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods” (Handelingen 20:26–27). De oude hamer van het evangelie breekt nog steeds de hardste steen en het vuur van Pinksteren kan opnieuw ontvlammen onder de mensenmenigte. Probeer niets nieuws te verzinnen—blijf trouw aan het prediken. Als wij allemaal zouden prediken, gedreven door de Heilige Geest, zouden we verbaasd staan van de resultaten.

De kracht ligt in het spreken met Gods Geest

De kracht van onze tong is enorm. Denk eens aan wat een slechte tong kan vernietigen—hoeveel te meer zal God dan de goede tong gebruiken, wanneer wij haar inzetten in Zijn dienst? Vergelijk het met vuur: één enkele vonk kan een hele stad in lichterlaaie zetten. Zo werkt ook Gods Geest: wij hoeven niet te berekenen hoeveel of wat wij kunnen doen. Het bereik van een plotselinge vlam valt niet te overzien. Er is geen grens aan wat Gods waarheid in beweging kan zetten, zodra ze wordt uitgesproken met vurige woorden.

Blijf hoop houden, ook al bevind je je temidden van schaamteloze nachtarme straten, omringd door blitse bars op elke hoek, de goddeloosheid van de rijken en de onwetendheid van de armen. Ga door. Blijf trouw je werk doen in Gods naam. Want als de prediking van het evangelie de mensen niet redt, zal niets anders dat kunnen.

Mocht zelfs Gods weg van barmhartigheid ooit falen, dan zou er alleen nog rouw en duisternis overblijven. Maar dat zal niet gebeuren: het offer van Jezus is Gods ultieme reddingsplan. Wees daarom vol vreugde en zekerheid, want het kan niet mislukken. Geloof daar zonder voorbehoud in en ga vol vertrouwen voort met het prediken van het Woord

Persoonlijke gesprekken die het verschil maken

Een oprecht prediker hoort niet alleen eerlijk en transparant te zijn vanaf het podium, maar voert ook oprechte, persoonlijke gesprekken met mensen. In onze gemeente hebben we gezien dat heel wat mensen hun weg naar geloof vonden – niet alleen door de preek, maar juist dankzij die persoonlijke ontmoetingen met broeders die tijdens de dienst hun ogen en hart openhielden.

Ik herinner me bijvoorbeeld een maandagavond waarop een broeder mij iets in het voorbijgaan toefluisterde, maar vervolgens direct weer verdween voordat hij zijn zin kon afmaken. Later zag ik hem op de galerij zitten, naast een vrouw die ik niet kende. Na de dienst vroeg ik hem waar hij was gebleven. Hij antwoordde: “Er viel een straaltje zonlicht naar binnen en toen zag ik ineens een vrouw met zo’n verdrietige blik – ik moest gewoon bij haar gaan zitten.”

“En heb je haar kunnen bemoedigen?” vroeg ik hem. Hij knikte: “Jazeker, ze heeft meteen haar vertrouwen op Jezus gesteld. Terwijl dat gebeurde, viel mijn oog op een jonge man die ook duidelijk op zoek was. Ik vroeg de vrouw na afloop te blijven zitten en ging direct achter die jongen aan.”

Hij bad met hen allebei en pas toen ze hun hart aan de Heer gaven, was hij tevreden. Dát is alertheid: oog hebben voor persoonlijke momenten en mensen één op één begeleiden op hun geloofsweg.

Met grote kanonnen vanaf de preekstoel schieten we wel raak, maar missen we vaak de mensen die het juist zo nodig hebben. We zouden scherpschutters moeten zijn: mensen die hun broeders en zusters één voor één opzoeken, met liefdevolle waarschuwingen en bemoedigingen. Ook als openluchtprediker is het niet genoeg om helemáál voor de massa te gaan staan; let vooral op individuele mensen. Het zou zoveel meer indruk maken als elke straatprediker een paar mensen om zich heen had die persoonlijke gesprekken opzoeken. Dan landt de boodschap veel dieper.

Gewicht dragen

Een verhaal dat me altijd bijblijft: een broeder was een avond in Croydon Hospital. Alle portiers waren weg, het ziekenhuis ging dicht, en opeens kwam er

iemand binnenrennen met nieuws over een treinongeluk. De dokter vroeg onze broeder om te helpen met de brancard. Samen haalden ze iemand op en brachten hem naar het ziekenhuis. Later vertelde die broeder dat hij die week steeds terugging, want sinds hij het gewicht van die man had gedragen, kon hij hem niet loslaten. Weet je, als je het gewicht van iemands verdriet of nood écht hebt gevoeld, blijft die persoon je bij. Zo werkt dat ook in privégesprekken: je draagt de mensen die je helpt écht een beetje met je mee – en dat maakt je ook als prediker beter.

Altijd iets bij je? Neem traktaten mee

Je kunt niet altijd preken of een goed gesprek voeren. Zorg daarom dat je altijd een paar goede evangelietraktaten bij je hebt. Let wel: sommige traktaten zouden een insect nog niet overtuigen, kies dus voor oprechte, duidelijke en aansprekende boekjes. Eén goed, raak gekozen tractaat kan soms het verschil maken voor iemands eeuwigheid.

Ga op bezoek – stuur eens een brief

Wanneer je iemand vaker hoort of ziet, probeer dan eens uit te zoeken waar diegene woont en ga er gewoon op bezoek. Mensen waarderen het écht als de straatprediker van de hoek eens langskomt – dat blijft hen bij! En anders: verras iemand eens met een brief. Heel wat mensen hechten nog steeds veel waarde aan een persoonlijke, oprechte brief van een gelovige. Misschien raakt jouw brief iemand die tijdens de preek niet werd geraakt. Jonge mensen die niet durven te spreken, kunnen met hun pen misschien wel veel goeds doen. We kunnen mensen op zoveel manieren bereiken – dus laten we elk middel gebruiken dat de hemel ons geeft!

Laten we er echt álles aan doen om mensen te behoeden voor de hel. Je moet toch eerlijk toegeven dat we vaak lang niet zo serieus zijn als eigenlijk nodig zou zijn. Ik moet denken aan die jongen op zijn sterfbed, die zijn broer vroeg: “Broer, hoe kon je zo onverschillig zijn over mijn ziel?” Waarop die broer zei: “Ik was niet onverschillig, ik heb er zelfs best vaak met je over gepraat.” Maar de stervende jongen antwoordde: “Ja, je hebt erover gesproken, maar het leek nooit alsof je

echt beseft dat ik verloren kon gaan. Als je dat echt had geloofd, dan was je veel oprechter geweest, had je om me gehuild en er alles aan gedaan om me te redden.”

Laat niemand ooit zoiets van jou zeggen.

Soms merk je dat als mensen echt betrokken raken, ze ineens rare dingen doen of zeggen. Maar weet je? Laat mensen maar gek doen als het uit echte overtuiging komt. We hoeven geen toneelstukjes, kunstjes of ingestudeerde trucs—dat is allemaal maar schijn. Het gaat juist om echte momenten van vuur, van oprechte ernst.

Als je zo'n uitbarsting van oprechtheid ziet, wees dan niet te kritisch. Laat zo'n storm maar losgaan en geef ruimte aan een hart dat écht wil spreken. Ben je vol vuur, maar weet je soms niet hoe je je moet uiten? Geen punt; dan vindt je ijver wel een andere manier om mensen te bereiken.

Het wordt weleens gezegd dat Hannibal met zijn de rotsen deed smelten. Net zo zal echte, vurige ernst uiteindelijk ook de hardste harten verzachten.

Moge Gods Geest op jou rusten—om Jezus' wil.

Hoofdstuk 15

WAT HET KOST OM EEN ZIELENWINNER TE ZIJN

Als je ernaar verlangt om mensen tot Jezus te brengen, wil je ook echt iets voor anderen betekenen en bid je daar ook om. Maar ben je je eigenlijk wel bewust van wat dat allemaal inhoudt? Het betekent dat je je moet voorbereiden op het meemaken – en soms ook het dragen – van situaties waar je normaal gesproken nooit mee te maken zou krijgen. Dit hoort erbij als God jou inzet voor het redden van zielen.

Een gewone persoon kan 's nachts gewoon rustig slapen, maar een chirurg kan op elk moment worden opgeroepen. Een boer kan na een dag werken ontspannen bij het haardvuur zitten, maar een herder moet tussen zijn lammetjes zijn, ongeacht het weer. Zelfs Paulus zegt: “Daarom verdraag ik alles om de

uitverkorenen, opdat ook zij de zaligheid zouden verkrijgen, die in Christus Jezus is, met eeuwige heerlijkheid” (2 Timoteüs 2:10). Kortom: je zult moeten doorstaan wat je misschien nooit had verwacht.

Een paar jaar geleden werd ik zelf geraakt door een enorme depressie. Er kwamen zoveel nare dingen tegelijk op me af dat ik me echt ellendig voelde – mijn hart zonk gewoon weg. Het enige wat ik kon doen was vanuit het diepst van mijn ziel roepen tot God. Net voordat ik naar Mentone vertrok om wat bij te komen, had ik fysiek veel last, maar emotioneel en geestelijk was het nog zwaarder. In die periode preekte ik over de woorden: “Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?” (Mattheüs 27:46). Eerlijk is eerlijk, ik had nooit verwacht dat ik die tekst zó van binnenuit zou begrijpen. Ik proefde echt iets van die diepe verlatenheid, en ik hoop dat maar weinig van mijn broeders ooit zo diep in die pijn hoeven te duiken. Het was echt geen fijne ervaring. Nu nog huiver ik als ik eraan terugdenk, en ik bid echt dat ik zoiets nooit meer zo heftig hoeft mee te maken – behalve als het strikt noodzakelijk is.

Diezelfde avond, na de preek, kwam er een man de sacristie binnen die zó overstuur was dat hij bijna opgenomen had kunnen worden. Zijn hele blik stond op wanhoop. Hij zei dat hij het niet meer had zien zitten als hij die boodschap niet gehoord had: eindelijk voelde hij zich begrepen, eindelijk had iemand zijn worsteling op woorden weten te zetten. Ik heb met hem gesproken, hem geprobeerd een beetje hoop te geven, en hem uitgenodigd om op maandag nog eens terug te komen als ik meer tijd zou hebben. Maandag zag ik hem weer en zei tegen hem: “Ik denk dat er hoop is voor jou.” Ik merkte dat mijn woorden binnenkwamen, ook al probeerde hij het nog van zich af te houden. Toch zag ik dat die waarheid in zijn hoofd bleef doorspoken, en dat de storm in zijn binnenste langzaam zou kalmeren.

Dat is nu vijf jaar geleden. Maar wacht tot je hoort wat er gisteravond gebeurde! Ik preekte toen over: “De Almachtige heeft mijn ziel gekweld.” En wie kwam er na de dienst binnenlopen? Precies, diezelfde man als toen. Hij zag er totaal anders uit: het verschil tussen dag en nacht, leven en dood. Ik zei: “Wat goed je weer te

zien! Ik heb vaak aan je gedacht en me afgevraagd of je vrede gevonden hebt.” Hij vertelde dat hij, sinds ik hem hoop had meegegeven, had leren leven in het licht – alles in zijn leven was veranderd, op z’n kop gezet.

Toen ik die man vijf jaar geleden zag in zijn wanhoop, dankte ik God al – want die zware beproevingen hadden mij juist voorbereid om met hem mee te lijden en hem raad te geven. Gisteren, toen ik hem volledig hersteld tegenover me zag staan, was ik intens dankbaar. Echt, ik zou honderd keer terug de diepte in willen gaan, als dat betekent dat ik een neerslachtig mens weer hoop kan bieden. Achteraf was het goed voor mij dat ik die moeilijke tijd heb meegemaakt: juist daardoor weet ik hoe belangrijk het is om op het juiste moment mensen met een vermoeid hart een goed woord te kunnen geven.

Stel je eens voor dat je door een pijnlijke operatie je rechterarm iets langer zou kunnen maken. Ik weet zeker dat je die operatie niet zomaar zou willen ondergaan. Maar als je wist dat je daardoor mensen die op het punt staan te verdrinken zou kunnen redden die anders voor je ogen zouden ondergaan, zou je dan niet bereid zijn de pijn te verdragen en de kosten te betalen om hen te helpen?

Als je de kracht wil krijgen om zielen te winnen, moet je beseffen dat je door vuur en water zult moeten gaan, door twijfels en wanhoop, door geestelijke strijd en zielsangst. Dat zal voor iedereen anders zijn, maar Gods voorbereiding zal altijd passen bij het werk dat jij te doen hebt. Wil je anderen uit het vuur halen, dan moet je er eerst zelf doorheen; wil je mensen uit de golven redden, dan moet je zélf in die vloed duiken. Je kunt geen brand bestrijden zonder de hitte van de vlam te voelen, en je kunt geen reddingsboot besturen zonder door golven te gaan.

Denk aan Jozef: hij moest naar Egypte om zijn broers in leven te houden. Net zo moest Mozes eerst veertig jaar met zijn kudde door de woestijn trekken voordat hij het volk kon leiden. Payson zei daarom terecht: “Wie een succesvolle predikant wil zijn, weet niet wat hij vraagt als hij niet bereid is de bittere beker van Christus te drinken en met Hem gedoopt te worden” (zie Markus 10:38).

Een gebed van mijn dierbare broeder Levinsohn, een afstammeling van Abraham, bracht me op deze gedachte: zijn bekering was te danken aan een stadsmissionaris uit Israël. Als die missionaris zelf geen Jood was geweest, zou hij nooit zo het hart van deze jonge man hebben kunnen begrijpen of zijn aandacht voor het Evangelie hebben weten te vangen. Vaak worden mensen tot Christus gebracht door precies het juiste instrument — en die geschiktheid schuilt meestal in het vermogen om mee te voelen.

Een sleutel opent een deur alleen omdat hij perfect in het slot past. Zo raakt een oprechte preek een hart wanneer zij aansluit bij de situatie van degene die luistert. Jij en ik moeten voortdurend gevormd worden om aan te kunnen sluiten bij zoveel mogelijk verschillende mensen. Zoals Paulus het zegt: “ik ben den Joden geworden als een Jood, opdat ik de Joden winnen zou... Ik ben den zwakken geworden als een zwakke, opdat ik de zwakken winnen zou; allen ben ik alles geworden, opdat ik immers enigen behouden zou” (1 Korintiërs 9:20-22). Ook wij moeten door zo’n proces heen, maar laten we met vreugde dragen wat de Heilige Geest in ons werkt, zodat we steeds meer tot zegen kunnen zijn voor anderen.

Leg alles op het altaar en geef jezelf helemaal over als een arbeider in Gods hand. Juist als je fijngevoelig of subtiel bent, zul je misschien soms wakker geschud moeten worden om kracht te krijgen voor het helpen van mensen die bot of onwetend zijn. Ben je wijs of geleerd, dan zal je soms simpel moeten worden om juist dwazen voor Jezus te winnen — want juist zij hebben die redding nodig. En velen van hen bereiken we alleen op manieren die in deze tijd misschien niet gewaardeerd worden, maar wel krachtig zijn in Gods ogen.

Hoe mooi is het om te zien hoe sommige mensen werken vanuit energie en enthousiasme, zonder zich druk te maken om manieren. Aan de andere kant zijn er mensen die fel zijn op tact en zachtaardigheid, maar niet op kracht. Dit moeten we leren en trainen, net als honden die worden getraind om wild te volgen.

Hier is een voorbeeld: een broeder is een elegant type, hij wil ijverig en met oprecht verlangen spreken, en hij werkt een mooie, goed voorbereide boodschap uit met zorgvuldig geordende aantekeningen. Maar dan laat hij dat kostbare document helaas thuis liggen. Wat zal hij doen?

Hij is te hoffelijk om op te geven, dus besluit hij gewoon te spreken zonder zijn aantekeningen. In het begin gaat het prima – hij praat duidelijk, niks aan de hand, alles loopt vanzelf. Maar dan? Hij kijkt omhoog, probeert zich te herinneren wat er nu moet komen. Wat moet hij zeggen? Wat kan hij eigenlijk nog zeggen? Hij begint wat te spartelen, voelt zich even alsof hij niet kan zwemmen. Je ziet haast voor je hoe hij denkt: “Laat maar, ik stop ermee,” maar dat doet hij niet. Hij spreekt door, pakt zichzelf weer bij elkaar, krijgt nieuwe moed en groeit langzaam uit tot een indrukwekkende spreker.

God gebruikt precies van dit soort ongemakkelijke, confronterende momenten om mensen klaar te stomen voor écht werk. In het begin zijn we vaak allemaal wat te gestudeerd of ‘netjes’ – het echte leren begint pas als we het ook gewoon moeten doen. Denk maar aan een potlood: dat heeft pas nut als je er wat van wegslijt, als het scherpe puntje tevoorschijn komt. Dat snijdende gevoel van ongemak en falen is niet fijn, maar het is juist nuttig – geloof helpt je om daar dankbaar voor te zijn.

Wil je echt zielen winnen? Dan moet je bereid zijn om alles te doorstaan wat daarvoor nodig is. Anders kun je misschien beter gewoon wat anders gaan doen, want er wordt vaak meer van je gevraagd dan je denkt. Veel mensen (‘misschien jij ook wel’) moeten door de angst heen, maar die angst kan er juist voor zorgen dat je wakker wordt voor het werk dat God voor je heeft. Angst jaagt ons vaak de gebedskamer in, en dat is al een flinke stap richting het winnen van harten voor Jezus.

Een vriend vertelde eens over zijn eerste bezoek aan iemand om over het geloof te praten: hij was de hele weg aan het bedenken wat hij zou zeggen, knikkende knieën en alles. Voor de deur voelde hij bijna alsof hij in de grond wilde zakken. Toen hij zijn hand wilde uitsteken naar de deure klopper, liet hij hem ineens weer

hangen en liep zelfs een stukje weg. Maar na een paar tellen bedacht hij zich en ging tóch naar binnen. Zijn zinnen waren gebroken, zijn gebed misschien nog wel meer – maar hij was alleen maar blij dat angst en lafheid niet gewonnen hadden. Het ijs was gebroken.

En dat is belangrijk, want dat ijs móet gebroken worden. Het werkt enorm bevrijdend. Toen het gesprek eenmaal liep, zei hij heel eerlijk: “Jezus is voor jullie gestorven en nu leeft Zijn volk voor jullie! Wij kunnen zelf geen grote offers brengen voor jullie redding, maar we zouden het zo graag doen... Alles, álles willen we zijn, geven en lijden om jullie bij Christus te brengen. Er zijn er zóveel die er net zo over denken. Zouden jullie dan niet om je eigen zielen willen geven? Wees niet onverschillig! Blijf niet hangen in ‘het zal wel’ – wij zijn serieus over uw heil, wees dat dan ook.” Ik bid dat God je wijsheid geeft en hen meteen naar de voeten van onze lieve Verlosser brengt.

De beloning van een zielenwinner

Laatst zag ik onderweg naar een vergadering een opvallende poster hangen bij het politiebureau. Er stond een flinke beloning op uitgelooft voor iedereen die bewijsmateriaal kon aanleveren en de daders van een ernstige misdaad kon helpen pakken. Onze wetgevers weten natuurlijk heel goed dat zo’n hoge beloning de maat is die ervoor zorgt dat de maatjes van die moordenaars zich misschien tóch melden. Meestal zijn informanten zo verguisd en gehaat, dat bijna niemand de moed heeft om alles te vertellen, zelfs al ligt er een berg goud tegenover. Het blijft vooral een nare situatie.

Maar aan de andere kant is het veel mooier om te horen dat er een beloning wordt uitgelooft voor het redden van mensen – en dat die beloning nog groter is dan de prijs op het hoofd van criminelen. En praktisch gezien is dat ook een stuk haalbaarder voor ons allemaal. Niet iedereen kan jagen op criminelen, maar wél kunnen we mensen redden die op het punt staan te sterven. Godzijdank zijn moordenaars en inbrekers relatief zeldzaam, maar zondaars die achtervolgd en gered moeten worden, zijn overal om ons heen.

Om het wat duidelijker te maken: niemand hoeft zich uitgesloten te voelen van de beloning die de liefde geeft aan iedereen die haar actief dient.

Sommigen schrikken meteen als ze het woord 'beloning' horen en denken gelijk aan 'wetticisme' – het idee dat je werkt om verlost te worden. Maar deze beloning waar ik het over heb, heeft niks te maken met het aflossen van een schuld. Het gaat over Gods vrije en onverdiende liefde en goedheid, die we genade noemen. Deze beloning vieren we niet met grote trots omdat we zo geweldig zijn, maar juist met dankbare, nederige blijdschap.

En dan zijn er mensen die vermoeden dat zo'n beloning bijna een omkoping is, iets laags en verwerpelijks. Daarop kun je antwoorden: "Nee, net zoals Mozes de pijn en het lijden voor Christus als waardevoller zag dan de rijkdommen van Egypte, omdat hij uitkeek naar zijn beloning" (zie: Hebrëeën 11:26). Het draait er dus helemaal om wát die beloning is. Als het simpelweg de vreugde is van het goede doen, de troost van God verheerlijken en het genoegen van Jezus behaaglijk maken, dan is het verlangen om onze medemensen te redden al een genadegeschenk.

En zelfs als we niet slagen, zal God zeggen, zoals Hij deed over Davids wens om een tempel te bouwen: "Het was goed dat je dat in je hart had" (1 Koningen 8:18). Zelfs als de zielen die we zoeken het ongeloof blijven vasthouden, ons afwijzen of belachelijk maken, blijft het een kosmisch werk wanneer we de poging wagen. En zelfs als de wolken geen regen brengen, houden ze wél de felle zon tegen. Niet alles is verloren, ook al verloopt het grote plan misschien anders dan gehoopt.

Wat als we alleen maar leren om ons aan te sluiten bij de tranen en het huilen van Jezus? "hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkewijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild" (Mattheüs 23:37). Het is een eer om naast Jezus te staan en met Hem te huilen. We zijn er beter mee af, ook al wordt zo'n verdriet niet door iedereen zo gevoeld.

Maar gelukkig zijn onze inspanningen in de Heere niet tevergeefs. Ik geloof dat de meesten die dit lezen en die oprecht hebben geprobeerd, in de kracht van de

Heilige Geest, via de Bijbel en gebed, anderen tot Jezus te brengen, echt succes hebben gehad.

Aan degenen die minder geluk hebben gehad, raad ik aan: bekijk je moed, je motieven en je gebedsleven nog eens goed en begin gewoon opnieuw. Misschien helpt het om wijzer, geloofwaardiger en nederiger te worden en om méér op de kracht van de Heilige Geest te vertrouwen. Werk zoals een boer die na een slechte oogst gewoon weer gaat ploegen, in de hoop dat het anders zal zijn. Laat je niet ontmoedigen, maar juist aangemoedigd worden.

Zoek uit wat de reden is waarom het niet lukte. Wees bereid om van andere medewerkers te leren. En bovenal: als het maar mogelijk is om ook maar één mens te redden, wees dan vastberaden dat je er alles voor zult doen wat in jouw macht ligt om dat te bereiken.

Degenen onder ons die samenkomen om te bidden, zijn vaak succesvoller geweest dan we zelf hadden gedacht. God heeft ons gezegend, niet altijd zo overvloedig als we wilden, maar meer dan we hadden durven hopen.

Ik sta er vaak versteld van hoe groot Gods genade voor mij is. Soms heb ik preken gehouden waarvan ik thuis het liefste had willen huilen, zo slecht vond ik ze. Toch heeft God het zo geleid dat precies die preken tientallen mensen bij het kruis brachten. Wat ik misschien nog wonderlijker vind, is dat ik soms in gewone gesprekken zomaar een paar woorden zeg — ogenschijnlijk toevallige opmerkingen — die vervolgens door God als gevleugelde pijlen in de harten van mensen terechtkomen en hen aan de voeten van Jezus brengen. Op zulke momenten kijk ik vol verbazing omhoog en denk ik: “Hoe is het mogelijk dat God zo’n zwak en onbeduidend instrument als ik wil gebruiken om anderen te zegenen?”

De meesten die zich wijden aan dit prachtige ‘vissen van mensen’ voelen dat zo. En het verlangen om succes te hebben komt dan niet vanuit eigen trots, maar vanuit een pure, zuivere drijfveer die zelfs het hart van een engel zou kunnen raken. Het is precies diezelfde pure motivatie die de Heiland bewoog toen Hij het

kruis droeg en alle schande trotseerde, omdat Hij vooruitkeek naar de vreugde die Hem wachtte.

Satan vroeg ooit: “Is het om niet, dat Job God vreest?” (Job 1:9). Hij wilde bewijzen dat een ‘heilige man’ als Job alleen maar geloofde omdat hij er iets voor terugkreeg. Was dat zo geweest, dan zou Job gemakkelijk de gerechtigheid van God verworpen hebben en anderen hebben aangespoord om hun dienst aan Hem op te geven, omdat het toch niet loont. Maar niets is minder waar: de rechtvaardigen krijgen hun beloning écht en in het streven naar genade zijn die beloningen onbetaalbaar.

Als we ons inzetten om mensen bij God te brengen, zijn we met iets heel belangrijks bezig – winstgevender dan de jacht op parels of het zoeken naar diamanten. Geen enkel ander streven van sterfelijke mensen is daarmee te vergelijken. Het is alsof je in dienst bent van het kabinet van een land of zelfs een troon bekleedt. Het is een koninklijke taak, en wie die taak goed doet, is een ware koning.

De beloning zit al in het werk zelf

Wat het loon voor onze goddelijke dienst betreft, wachten we geduldig af (Romeinen 8:25). We hebben de beloften en stevige garanties van wat ons in de hemel wacht. Maar weet je, die beloning zit ook al deels in het werk zelf. Mensen gaan jagen of schieten omdat ze van de sport houden. Zo kunnen wij ook met plezier “jagen” op zielen – het geeft ons een heerlijke voldoening om anderen te winnen voor Christus.

Voor sommigen van ons zou het ondraaglijk zijn om toe te kijken hoe mensen verloren gaan zonder ook maar iets te doen om hen te redden. Het geeft ons rust en vreugde om ons innerlijk vuur te kunnen uiten door dit heilige werk. Maar andersom wordt het ook een kwelling en volkomen vermoeiend als we er mee stoppen, als we ophouden te spreken en te werken om brandende kolen uit het vuur te halen.

We voelen diepe sympathie met degenen om ons heen, en op een bepaalde manier nemen we hun zonde mee als onze eigen' zonde, hun gevaar als ons eigen gevaar:

“If another loses the way,
My feet also go astray;
If another downward go,
In my heart is also woe.”

Het is juist daarom een grote troost en vreugde om het Evangelie te mogen brengen, en zo jezelf te bevrijden van die pijnlijke, medelevenvolle worsteling die in je hart klinkt als het gekraak van een verloren ziel. Blijf dus doorgaan en volharden, want wat jij doet raakt niet alleen de levens van anderen, maar vormt ook jou van binnen.

Zielen winnen is een waardevolle dienst

Zielen winnen is een dienst die niet alleen anderen, maar vooral ook jou zelf veel brengt. Degene die uitkijkt naar een ziel, die er voor bidt, plannen maakt, met bevreesde woorden spreekt en zich inzet om indruk te maken, oefent en ontwikkelt zichzelf ondertussen ook. Hij kent teleurstellingen, schreeuwt des te vuriger tot God om hulp, probeert het opnieuw, bestudeert Gods beloften en zoekt vooral dat deel van Zijn karakter dat het beste past bij het bevorderen van een bevend geloof. Hoewel het verlangen er is om een ander te helpen, schept elke stap in dit proces óók groei en zegen voor zichzelf.

Wanneer hij dat oude, oude verhaal van het kruis deelt met een huilende, berouwvolle ziel, en op het moment dat die ziel zijn hand vastpakt en zegt: “Ik geloof, ik wil geloven dat Jezus voor mij stierf,” dan ontvangt hij via dat proces al een mentale beloning. Het herinnert hem aan zijn eigen verloren begin, aan de strijd die de Heilige Geest met hem voerde om hem tot bekering te brengen, en aan het kostbare moment dat hij voor het eerst naar Jezus keek en met vast vertrouwen wist: Christus zal mensen redden.

Als we getuige mogen zijn van een ander die door Jezus verandert, en zien hoe dat wonder zichtbaar wordt in hun gezicht, wordt ook ons eigen geloof enorm versterkt. Sceptici en moderne denkers zijn vaak ver weg van de werkelijkheid van bekeerlingen. Wie zich inzet voor zielenwinst gelooft wél in bekering. Wie getuige is van het proces van wedergeboorte, weet dat een wonder plaatsvindt en ziet “de vinger van God”. Het is een prachtige oefening voor de ziel en verheft het hart enorm om anderen aan de voeten van onze dierbare Verlosser te brengen.

En als het daar zou stoppen, zou je God al kunnen danken dat Hij je roept voor zo’n troostrijk, versterkend en bevestigend werk van dienstbaarheid: het zielen winnen van anderen.

De beloning van dankbaarheid en genegenheid

Een andere bijzondere beloning vind je in de dankbaarheid en genegenheid van degenen die je tot Christus brengt. Dat is een onschatbare bonus — meedelen in de vreugde van een ander, geluk ervaren in het besef dat jij een ziel tot Jezus hebt geleid. De zoetheid van deze beloning meet je pas echt als je het tegenovergestelde kent.

Mannen van God hebben veel mensen tot Jezus gebracht en daarna leek alles goed te gaan in de kerk, totdat veranderende tijden of modes hen in de vergetelheid lieten raken. Dan keren de geestelijke kinderen van de predikant zich tegen hem. De hardste klap komt vaak juist van degenen die hun ziel aan hem te danken hebben. Het brak menig hart; een predikant zuchtte eens: “Ik had het kunnen verdragen, als het niet zo was dat de mensen die ik tot de Heiland bracht zich tegen mij keerden.”

Die pijn is mij niet vreemd. Ik kan een gezin niet vergeten waarin de Heer mij de grote vreugde gaf om vier werkgevers en een aantal van hun werknemers tot Jezus te brengen. Zij waren daarin weggehaald uit diepe wereldse onverschilligheid. Vroeger kenden ze de genade van God niet, maar met vreugde beleden ze hun geloof. Maar na verloop van tijd namen sommigen van hen meningen over die verschilde van de mijne. Vanaf dat moment spraken ze alleen

maar harde woorden over mij en mijn prediking. Ik deed mijn best om hen alle waarheid te leren die ik kende, en hoopte dat ze, zelfs als ze nog meer waarheid ontdekten dan ik kende, zich toch zouden herinneren waar ze begonnen waren.

Het is al jaren geleden, en ik heb dit nog nooit eerder verteld, maar die pijn draag ik nog steeds met me mee. Ik deel dit met je om te laten zien hoe bijzonder het is om rondom je mensen te hebben die jij tot de Heiland hebt gebracht — ook al is het soms niet zonder strijd. Dat maakt de relatie en het werk des te kostbaarder.

Een moeder voelt natuurlijk veel vreugde in haar kinderen, simpelweg omdat liefde hoort bij zo'n natuurlijke band. Maar nóg dieper dan dat is de liefde die ontstaat door geestelijke verbondenheid — een liefde die een leven lang meegaat en zelfs doorloopt in de eeuwigheid. Ja, zelfs in de hemel zullen alle dienaren van de Heer zeggen: *“Zie, ik en de kinderen die God mij gegeven heeft”* (Hebreeën 2:13). Daar trouwen ze niet en worden ze ook niet uitgehuwelijkt, maar het vaderschap en de broederschap in Christus blijven gewoon bestaan.

Die heerlijke en gezegende banden die door genade zijn gevormd, houden dus voor altijd stand. Sterker nog, onze geestelijke relaties worden alleen maar steviger na onze overgang naar het betere leven.

Als je verlangt naar echte, diepe vreugde — die vreugde waar je vaak over nadenkt en zelfs van droomt — dan durf ik te zeggen dat geen enkele vreugde die je kunt halen uit rijkdom, kennis, of invloed op anderen daaraan kan tippen. Niks komt bij de blijdschap in de buurt die je ervaart als je een ziel weet te redden van de dood, en helpt verloren mensen te herstellen in het huis van onze grote Vader.

Zelfs als je tienduizend pond krijgt als beloning, is dat niks vergeleken met deze vreugde. Het is makkelijk om dat geld weer uit te geven, maar niemand kan ooit de onuitputtelijke vreugde ervaren die voortkomt uit de dankbaarheid van zielen die zich hebben bekeerd.

De rijkste beloning

De állerrijkste beloning is het behagen van God — het zien dat Jezus tevreden is over de arbeid van Zijn ziel (Jesaja 53:11). Het is helemaal passend dat de eeuwige Vader Jezus de beloning geeft die Hij verdient, maar het is echt een wonder dat wij, Zijn kinderen, door Hem worden ingezet om Christus te geven wat Hij door Zijn lijden heeft verworven. Dat is een wonder boven wonder! Oh mijn ziel, dat is zo'n grote eer dat het bijna ongelooflijk is. Een gelukzaligheid zo diep, dat het met woorden nauwelijks te beschrijven valt.

Mag ik je iets vragen? Wat zou jij geven om maar één golf van vreugde in het hart van onze geliefde Verlosser te veroorzaken? Denk aan de pijn en het verdriet die je Hem hebt aangedaan, de kwelling die Hij doorstond — helemaal voor jou — om je te verlossen van je zonden en al het verdriet dat daarbij hoort. Wil je Hem niet ontzettend blij maken? Iedere keer als je iemand tot Hem brengt, geef je Hem ware vreugde. En geloof me, dat is geen kleinigheid.

Er staat zelfs in de Bijbel: *“Er er blijdschap voor de engelen Gods over één zondaar die zich bekeertt”* (Lukas 15:10). Wat een prachtige tekst, toch? Maar wat betekent dat, ‘voor de engelen Gods’? Denk er eens over na: het betekent een vreugde in Gods eigen hart, want het is Zijn troon waar die engelen voor staan. Het is een vreugde die engelen aanschouwen en bewonderen, maar kun je je voorstellen dat de gezegende God zelf een grotere vreugde kan kennen dan Zijn onbegrensde geluk? Wat een wonderlijke uitdrukking!

Dat laat zien hoe intens en volmaakt Gods gelukzaligheid is. En wij mogen hier instrumenten van zijn! Kunnen wij iets doen wat de Eeuwig Gezegende blij maakt? Absoluut! Het wordt ons zelfs verteld dat de grote Vader zich onmetelijk verheugt als Zijn verloren zoon, die dood was, weer leeft en teruggevonden wordt.

Als ik de juiste woorden kon vinden om dit uit te leggen, weet ik zeker dat elke christen zou uitroepen: *“Dan ga ik me nog meer inspannen om zielen tot de Verlosser te brengen!”* Zelfs degenen onder ons die al velen tot Jezus hebben gebracht, of het nou op het juiste moment was of soms nét niet, zouden zich onmiddellijk extra inzetten om nog meer mensen naar Hem toe te leiden.

Het is natuurlijk fijn om iets aardigs te doen voor een aardse vriend, maar iets specifieks doen voor Jezus — iets wat Hem meer vreugde geeft dan alles op aarde — is een veel groter genot. Als het vanuit het juiste en oprechte motief gebeurt, is het ook waardevol een kerkgebouw te bouwen en dat geheel aan Gods zaak te wijden.

Maar weet je wat nog zoveel mooier is? Één levende steen — namelijk één mens die opgebouwd is op het vaste fundament Christus, door onze dienst als instrument in Gods hand — geeft de Meester meer vreugde dan een enorme hoop natuurlijke stenen die misschien alleen maar de grond overwoekeren.

Met dat alles in je gedachten: ga er dan op uit! Probeer je kinderen, burens, vrienden, familie — iedereen die je kent — tot de voeten van de Heiland te brengen. Want er is niets dat Hem meer vreugde brengt dan mensen tot Hem te zien keren en leven krijgen.

Door je liefde voor Jezus smee ik je: word een visser van mensen!

Het Spurgeon Archief © Alle Rechten Voorbehouden

© Het Spurgeon Archief